

Sadržaj

I. *Zakonodavni akti*

DIREKTIVE

- ★ **Direktiva 2014/63/EU** Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o izmjeni Direktive Vijeća 2001/110/EZ o medu 1

ODLUKE

- ★ **Odluka br. 585/2014/EU** Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvođenju interoperabilne usluge e-poziva (eCall) na području cijele Europske unije ⁽¹⁾ 6

II. *Nezakonodavni akti*

UREDBE

- ★ **Provedbena uredba Komisije (EU) br. 586/2014** od 2. lipnja 2014. o odstupanju od Uredbe Vijeća (EZ) br. 1967/2006 u pogledu zabrane ribolova iznad zaštićenih staništa te minimalne udaljenosti od obale i dubine za mreže potegače vrste „gangui” koje love u određenim teritorijalnim vodama Francuske (Provence – Alpes – Côte d’Azur) 10
- ★ **Provedbena uredba Komisije (EU) br. 587/2014** od 2. lipnja 2014. o odstupanju od Uredbe Vijeća (EZ) br. 1967/2006 u pogledu minimalne udaljenosti od obale i dubine za obalne mreže potegače koje love u određenim teritorijalnim vodama Francuske (Languedoc – Roussillon i Provansa – Alpe – Azurna obala) 13

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP

★ Uredba Komisije (EU) br. 588/2014 od 2. lipnja 2014. o izmjeni priloga III. i IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od o maksimalnim razinama ostataka narančina ulja, <i>Phlebiopsis gigantea</i> , giberelinske kiseline, <i>Paecilomyces fumosoroseus</i> soja FE 9901, <i>Spodoptera littoralis</i> nukleopolihedrovirusa, <i>Spodoptera exigua</i> nuklearnog polihedrosis virusa, <i>Bacillus firmus</i> I-1582, s-abszinske kiseline, L-askorbinske kiseline i <i>Helicoverpa armigera</i> nucleopolyhedrovirusa u ili na određenim proizvodima ⁽¹⁾	16
★ Uredba Komisije (EU) br. 589/2014 od 2. lipnja 2014. o metodama uzorkovanja i analitičkim metodama za kontrolu količina dioksina, dioksinima sličnih PCB-a i PCB-a koji nisu slični dioksinu u određenoj hrani i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 252/2012 ⁽¹⁾	18
Provedbena uredba Komisije (EU) br. 590/2014 od 2. lipnja 2014. o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća	41

ODLUKE

2014/310/ZVSP:

★ Odluka Političkog i sigurnosnog odbora EUCAP Sahel Mali/1/2014 od 26. svibnja 2014. o imenovanju voditelja misije ZSOP-a Europske unije u Maliju (EUCAP Sahel Mali)	43
---	----

2014/311/EU:

★ Odluka Vijeća od 26. svibnja 2014. o imenovanju dvaju belgijskih članova i belgijskog zamjenika člana Odbora regija	44
---	----

2014/312/EU:

★ Odluka Komisije od 28. svibnja 2014. o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš EU-a za boje i lakove za unutarnju i vanjsku primjenu (priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 3429) ⁽¹⁾	45
--	----

2014/313/EU:

★ Odluka Komisije od 28. svibnja 2014. o izmjeni odluka 2011/263/EU, 2011/264/EU, 2011/382/EU, 2011/383/EU, 2012/720/EU i 2012/721/EU kako bi se uzeo u obzir razvoj u razvrstavanju tvari (priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 3468) ⁽¹⁾	74
---	----

2014/314/EU:

★ Odluka Komisije od 28. svibnja 2014. o utvrđivanju mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za grijače u vodnim sustavima (priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 3452) ⁽¹⁾	83
---	----

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP

I.

(Zakonodavni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2014/63/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 15. svibnja 2014.

o izmjeni Direktive Vijeća 2001/110/EZ o medu

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) U Direktivi 2001/110/EZ ⁽³⁾ med se definira kao prirodna slatka tvar koju proizvode medonosne pčele (*Apis mellifera*) („pčele”). Med se uglavnom sastoji od različitih šećera, pretežno fruktoze i glukoze, kao i drugih tvari, kao što su organske kiseline, enzimi i krute čestice koje dospjevaju u med tijekom njegova nastajanja. Direktivom 2001/110/EZ ograničava se ljudska intervencija koja bi mogla promijeniti sastav meda te se tako omogućava očuvanje prirodnih karakteristika meda. Direktivom 2001/110/EZ osobito se zabranjuje dodavanje prehrambenih sastojaka medu, uključujući prehrambene aditive, i bilo kakvih drugih dodataka osim meda. Slično tome, tom se Direktivom zabranjuje uklanjanje sastavnih dijelova karakterističnih za med, uključujući pelud, osim ako je takvo uklanjanje neizbježno pri uklanjanju stranih tvari. Ti su zahtjevi u skladu sa standardom Codex Alimentarius za med (Codex Stan 12-1981).
- (2) Pelud je dio kriterija sastava meda utvrđenih u Direktivi 2001/110/EZ. Dostupni dokazi, uključujući empirijske i znanstvene podatke, potvrđuju da pelud u medu potječe od pčela. Peludna zrnca padaju u nektar koji medonosne pčele skupljaju. U košnici pčele pretvaraju u med skupljeni nektar koji sadrži zrnca peludi. Prema dostupnim podacima dodatni pelud u med može dospjeti od peludi na pčelinjim dlačicama, peludi u košnici i od peludi koju pčele pohranjuju u ćelije koje se slučajno mogu otvoriti dok subjekti u poslovanju s hranom vrcaju med. Stoga se može reći da pelud ulazi u košnicu kao posljedica aktivnosti pčela i da je prirodno prisutan u medu bez obzira vrcaju li subjekti u poslovanju s hranom taj med. Nadalje, Direktivom 2001/110/EZ zabranjuje se namjerno dodavanje peludi u med od strane subjekata u poslovanju s hranom.

⁽¹⁾ SL C 11, 15.1.2013., str. 88.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 16. travnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 8. svibnja 2014.

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 2001/110/EZ od 20. prosinca 2001. o medu (SL L 10, 12.1.2002., str. 47.).

- (3) U Uredbi (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ „sastojak” se definira kao tvar koja se koristi u proizvodnji ili pripremi hrane, a koja je i dalje prisutna u gotovom proizvodu, čak i u izmijenjenom obliku. Ta definicija pretpostavlja namjerno korištenje tvari u proizvodnji ili pripremi hrane. Uzimajući u obzir prirodne karakteristike meda, a osobito prirodno podrijetlo prisutnosti sastavnih dijelova karakterističnih za med pelud se, s obzirom na to da je prirodni sastavni dio karakterističan za med, ne bi smio smatrati „sastojkom” meda u smislu Uredbe (EU) br. 1169/2011.
- (4) Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje primjena Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ na med koji sadrži genetski modificirani pelud jer takav med čini hranu proizvedenu od genetski modificiranih organizama u smislu te Uredbe. U predmetu C-442/09 ⁽³⁾ Karl Heinz Bablok i ostali protiv Slobodne Države Bavorske, Sud Europske unije odlučio je da je odlučujući kriterij za primjenu Uredbe (EZ) br. 1829/2003, kako je utvrđeno u uvodnoj izjavi 16. te Uredbe, prisutnost tvari u hrani koja potječe od genetski modificirane sirovine. Stoga bi se med koji sadrži genetski modificirani pelud trebao smatrati „hranom (djelomično) proizvedenom od genetski modificiranih organizama” u smislu članka 3. stavka 1. točke (c) Uredbe (EZ) br. 1829/2003. Stoga utvrđivanje odredbe s učinkom da pelud nije sastojak meda ne utječe na zaključak Suda u predmetu C-442/09 da med koji sadrži genetski modificirani pelud podliježe Uredbi (EZ) br. 1829/2003, posebno njezinim zahtjevima koji se odnose na odobrenje prije stavljanja na tržište, nadzor i, prema potrebi, označivanje.
- (5) Prema zahtjevima za označivanje iz Uredbe (EZ) br. 1829/2003, ne postoji obveza navođenja prisutnost genetski modificirane peludi u medu na oznakama za med ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: takav pelud ne prelazi 0,9 % meda i njegova prisutnost u medu je slučajna ili tehnički neizbježna. Trebalo bi se prisjetiti da se, Direktivom 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, dopušta državama članicama poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se izbjegla neželjena prisutnost genetski modificiranih organizama u medu.
- (6) Prema Direktivi 2001/110/EZ, ako med potječe iz više od jedne države članice ili treće zemlje, obvezno navođenje zemlje podrijetla može se zamijeniti jednim od sljedećih izraza, prema potrebi: „mješavina meda iz država članica EZ-a”, „mješavina meda iz država koje nisu članice EZ-a”, „mješavina meda iz država članica EZ-a i meda iz država koje nisu članice EZ-a”. Slijedom stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona, Europska unija je zamijenila i naslijedila Europsku zajednicu. Stoga je primjereno pojasniti odgovarajuće zahtjeve za označivanjem zamjenjivanjem upućivanja na „EZ” upućivanjem na „EU”.
- (7) Direktivom 2001/110/EZ Komisiji se dodjeljuje ovlast radi provođenja nekih od njezinih odredbi, osobito ovlasti za donošenje mjera potrebnih za provedbu odredbi u pogledu prilagodbe na tehnički napredak i za usklađivanje te Direktive s općim zakonodavstvom Unije o prehrambenim proizvodima. Nadalje, Direktivom 2001/110/EZ Komisiji se dodjeljuje ovlast za usvajanje metoda kojima se omogućuje provjera sukladnosti meda s odredbama te Direktive. Potrebno je revidirati opseg te ovlasti.
- (8) Kako bi se osigurala poštene poslovne prakse, zaštitili interesi potrošača i omogućilo uspostavljanje odgovarajućih metoda analize, Komisiji bi trebalo dodijeliti ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije za određivanje kvantitativnih parametara za kriterij „većinom” u pogledu cvjetnog ili biljnog podrijetla meda i najmanjeg sadržaja peludi u filtriranom medu nakon uklanjanja stranih anorganskih ili organskih tvari. Posebno je važno da Komisija tijekom svog pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na stručnoj razini. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata, Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjeren način.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22.11.2011., str. 18.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (SL L 268, 18.10.2003., str. 1.).

⁽³⁾ *Recueil* 2011., str. I-07419.

⁽⁴⁾ Direktiva 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju genetski modificiranih organizama u okoliš i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/220/EEZ (SL L 106, 17.4.2001., str. 1.).

- (9) Nakon donošenja Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ koja se odnosi na sve faze proizvodnje, prerade i distribucije hrane i hrane za životinje na razini Unije i na nacionalnoj razini, opće odredbe Unije o hrani izravno se odnose na proizvode obuhvaćene Direktivom 2001/110/EZ. Stoga više nije potrebno da Komisija ima ovlast usklađivanja odredbi te Direktive s općim zakonodavstvom Unije o hrani. Odredbe kojima se dodjeljuje takva ovlast trebalo bi stoga izbrisati.
- (10) Nakon donošenja Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, primjereno je prilagoditi relevantne odredbe Direktive 2001/110/EZ toj Uredbi.
- (11) Kako bi se državama članicama omogućilo da donesu nacionalne zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s Direktivom 2001/110/EZ, kako je izmijenjena ovom Direktivom, trebalo bi utvrditi razdoblje prijenosa od dvanaest mjeseci. U tom se razdoblju i dalje primjenjuju zahtjevi iz Direktive 2001/110/EZ, bez izmjena koje se uvode ovom Direktivom.
- (12) Kako bi se uzeli u obzir interesi gospodarskih subjekata u poslovanju s hranom koji stavljaju na tržište ili označuju svoje proizvode u skladu sa zahtjevima koji su se primjenjivali prije primjene nacionalnih odredaba kojima se prenosi Direktiva 2001/110/EZ, kako je izmijenjena ovom Direktivom potrebno je utvrditi odgovarajuće prijelazne mjere. Stoga bi trebalo biti moguće da se proizvodi koji se stavljaju na tržište ili su označeni prije primjene tih odredbi i dalje mogu stavljati na tržište do isteka zaliha.
- (13) Direktivu 2001/110/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (14) S obzirom na to da se izmjene o dodjeljivanju ovlasti Komisiji odnose samo na ovlast Komisije, države članice ih ne trebaju prenositi.
- (15) Budući da ciljeve ove Direktive, koji obuhvaćaju navođenje da se pelud, s obzirom na to da je prirodni sastavni dio karakterističan za med, ne bi smio smatrati sastojkom meda, pojašnjavanje zahtjeva za označivanje za slučajev kada je med podrijetlom iz više od jedne države članice ili treće zemlje, te revidiranje opsega postojeće ovlasti koja se dodjeljuje Komisiji, države članice ne mogu dostatno ostvariti, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene

Direktiva 2001/110/EZ mijenja se kako slijedi:

- (1) U članku 2. stavak 4. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) na oznaci meda obvezno je navođenje zemlje ili zemalja podrijetla u kojima je med sakupljen.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, ako med potječe iz više od jedne države članice ili treće zemlje, navođenje zemalja podrijetla može se zamijeniti jednim od sljedećeg, prema potrebi:

- „mješavina meda iz EU-a”,
- „mješavina meda koji nije iz EU-a”,
- „mješavina meda iz EU-a i meda koji nije iz EU-a”.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.)

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije. (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.)

(2) U članku 2. dodaje se sljedeća točka:

„5. Pelud, s obzirom na to da je prirodni sastavni dio karakterističan za med, ne smatra se sastojkom, u smislu članka 2. stavka 2. točke (f) Uredbe (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (*), proizvoda definiranih u Prilogu I. ovoj Direktivi.

(*) Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22.11.2011., str. 18.)”.

(3) Članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 4.

1. Za potrebe drugog stavka članka 9. ove Direktive, Komisija može, uzimajući u obzir međunarodne norme i tehnički napredak, provedbenim aktima koji su u skladu s člankom 7. i Uredbom (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća (*), utvrditi metode analize kako bi provjerila je li med sukladan s odredbama ove Direktive. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 7. stavka 2. ove Direktive. Do usvajanja takvih metoda, države članice, kad god je to moguće, koriste se međunarodno priznate validirane metode analize, kao što su metode odobrene u Codexu Alimentariusu kako bi provjerile sukladnost s odredbama ove Direktive.

2. Kako bi se osigurale poštene poslovne prakse i zaštitili interesi potrošača te omogućilo utvrđivanje relevantnih metoda analize, Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošene delegiranih akata, u skladu s člankom 6., za dopunu ove Direktive određivanjem kvantitativnih parametara koji se odnose na sljedeće:

(a) kriterij pojma ‚većinom‘ u pogledu cvjetnog ili biljnog podrijetla meda iz članka 2. stavka 2. točke (b) prve alineje; i

(b) najmanji sadržaj peludi u filtriranom medu nakon uklanjanja stranih anorganskih ili organskih tvari iz točke 2.(b) podtočke viii. Priloga I.

U tim delegiranim aktima Komisija predviđa odgovarajuće prijelazne mehanizme za proizvode koji se stavljaju na tržište prije datuma primjene tih delegiranih akata.

(*) Uredba (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenom nadzoru koji se provodi radi provjere pridržavanja propisa o hrani i hrani za životinje te pravila o zdravlju i dobrobiti životinja (SL L 165, 30.4.2004., str. 1.)”.

(4) Članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 6.

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata. dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 4. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina od 23. lipnja 2014. Komisija izrađuje izvješće u pogledu delegiranja ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja petogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti automatski se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće mogu u svakom trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 4. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 4. stavka 2. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”.

(5) Članak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 7.

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja („Odbor“) uspostavljen člankom 58. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (*). Navedeni Odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (**).

2. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako Odbor ne donese nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. podstavak 3. Uredbe (EU) br. 182/2011.

(*) Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

(**) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.)”.

(6) U Prilogu II. treći stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ne dovodeći u pitanje Prilog I. točku 2. (b) podtočku viii., ni pelud ni drugi sastojak karakterističan za med ne smije se uklanjati, osim ako je to neizbježno pri uklanjanju stranih anorganskih ili organskih tvari.”.

Članak 2.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člankom 1. točkama (1), (2) i (6) i člankom 3. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se prilikom njihove službene objave uz njih navodi takva uputa. Načine toga upućivanja određuju države članice.

2. Države članice primjenjuju mjere iz stavka 1. od 24. lipnja 2015.

Članak 3.

Prijelazne mjere

Proizvodi koji su stavljeni na tržište ili označeni prije 24. lipnja 2015. u skladu s Direktivom 2001/110/EZ mogu se nastaviti stavljati na tržište do isteka zaliha.

Članak 4.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Adresati

Ova Direktiva upućena je državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. svibnja 2014.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

D. KOURKOULAS

ODLUKE

ODLUKA br. 585/2014/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 15. svibnja 2014.

o uvođenju interoperabilne usluge e-poziva (eCall) na području cijele Europske unije

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Prema članku 3. točki (d) Direktive 2010/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, usklađeno osiguravanje interoperabilne usluge e-poziva na području cijele Europske unije predstavlja prioritarnu mjeru („prioritetna mjera e-poziva”) za razvoj i uporabu specifikacija i norma.
- (2) Na temelju članaka 6. i 7. Direktive 2010/40/EU Komisija mora donijeti delegirane akte u vezi sa specifikacijama koje su potrebne da se osigura kompatibilnost, interoperabilnost i kontinuitet za uvođenje i operativnu uporabu inteligentnih prometnih sustava („ITS”) za prioritarnu mjeru.
- (3) Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 305/2013 ⁽⁴⁾ u cijeloj se Europskoj uniji ustanovljuju specifikacije za nadgradnju infrastrukture pristupnih točaka javne sigurnosti (PSAP) za odgovarajuće primanje i postupanje s e-pozivima na broj 112, kako bi se osigurali kompatibilnost, interoperabilnost i kontinuitet usklađene usluge e-poziva na području cijele Europske unije.
- (4) Na temelju Direktive 2010/40/EU, Komisija je dužna, najkasnije 12 mjeseci nakon donošenja Delegirane uredbe (EU) br. 305/2013, a nakon što je prema potrebi provela procjenu učinka, uključujući analizu troškova i koristi, Europskom parlamentu i Vijeću, u skladu s člankom 294. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, predstaviti prijedlog o uvođenju prioritarnu mjeru e-poziva u skladu sa specifikacijama utvrđenima u Delegiranoj uredbi (EU) br. 305/2013.

⁽¹⁾ SL C 341, 21.11.2013., str. 47.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 15. travnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 8. svibnja 2014.

⁽³⁾ Direktiva 2010/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o okviru za uvođenje inteligentnih prometnih sustava u cestovnom prometu i za veze s ostalim vrstama prijevoza (SL L 207, 6.8.2010., str. 1.).

⁽⁴⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 305/2013 od 26. studenoga 2012. o dopuni Direktive 2010/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s usklađenom odredbom interoperabilne paneuropske usluge eCall (SL L 91, 3.4.2013., str. 1.).

- (5) Očekuje se da će skraćivanjem vremena potrebnog za odgovor hitnih službi, interoperabilna usluga e-poziva na području cijele Europske unije smanjiti broj smrtno stradalih u Uniji kao i težinu ozljeda zadobivenih u prometnim nesrećama. Isto se tako očekuje da će interoperabilna usluga e-poziva na području cijele Europske unije društvu donijeti uštede poboljšavanjem upravljanja u slučajevima nesreća te smanjivanjem prometnih gužvi i broja naknadnih nesreća.
- (6) Kako bi se osigurali potpuna funkcionalnost, kompatibilnost, interoperabilnost, kontinuitet i sukladnost usluge širom Unije i smanjili troškovi provedbe za Uniju u cjelini, sve bi države članice trebale uvesti prioritetsnu mjeru e-poziva u skladu sa zajedničkim specifikacijama utvrđenima u Delegiranoj uredbi (EU) br. 305/2013. Time se ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo svake države članice na uvođenje dodatnih tehničkih sredstava za obradu drugih hitnih poziva.
- (7) Države članice trebale bi osigurati da se podaci koji se prenose putem usluge e-poziva na području cijele EU koriste isključivo radi ostvarivanja ciljeva ove Odluke.
- (8) Kao što su pokazala iskustva s drugim sustavima za hitne pozive, ručno pokrenuti e-pozivi mogu uključivati i dio poziva za pomoć na cesti. U slučaju potrebe države članice trebale bi moći primijeniti sva odgovarajuća tehnička i organizacijska sredstva za filtriranje tih poziva za pomoć na cesti kako bi se osiguralo da PSAP-i za e-pozive obrađuju samo stvarne hitne pozive.
- (9) Budući da nisu svi građani Unije upoznati s korištenjem usluge e-poziva na području cijele EU, njezinu uvođenju trebala bi prethoditi kampanja podizanja svijesti uz potporu Komisije, kako bi se građanima objasnile prednosti, načini funkcioniranja i mjere za zaštitu podataka novog sustava. Kampanja bi se trebala odvijati u državama članicama, a cilj bi joj trebao biti informiranje korisnika o tome kako se ispravno koristiti sustavom i kako izbjeći lažne uzbune.
- (10) U skladu s preporukama Radne skupine za zaštitu pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka (dalje u tekstu „Radna skupina za zaštitu podataka iz članka 29.”) u njezinu „Radnom dokumentu o utjecaju zaštite podataka i privatnosti na inicijativu e-poziva”, usvojenom 26. rujna 2006., države članice su pri izgradnji infrastrukture PSAP-a za e-poziv dužne osigurati da obrada osobnih podataka u smislu obrade e-poziva bude u cijelosti u skladu s pravilima o zaštiti osobnih podataka predviđenima u Direktivi 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ te Direktivi 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
- (11) Budući da su e-pozivi hitni pozivi, kako je utvrđeno u Delegiranoj uredbi (EU) br. 305/2013, obrada tih poziva trebala bi biti besplatna za korisnike usluge e-poziva na području cijele Europske unije.
- (12) Ovisno o organizaciji obrade hitnih poziva u svakoj državi članici, takvi pozivi mogu se najprije zaprimati pod odgovornošću javnog tijela ili privatne organizacije koju priznaje država članica o kojoj je riječ. Posebno, s e-pozivima može se postupati na različite načine, ovisno o tome na koji je način e-poziv aktiviran (ručno ili automatski).
- (13) U skladu s nacionalnim postupcima koje je utvrdilo odgovarajuće nacionalno tijelo, podaci se mogu prenositi partnerima u pružanju usluga koji su utvrđeni kao javne ili privatne organizacije koje su priznala nacionalna tijela, a koji su uključeni u obradu slučajeva u vezi s e-pozivom, uključujući cestovne operatore i službe za pomoć na cesti, i na koje bi se trebala primjenjivati ista pravila o zaštiti privatnosti i zaštiti podataka, kao i na PSAP-ove za e-pozive.
- (14) S obzirom na to da ciljeve ove Odluke, odnosno osiguravanje usklađenog i dosljednog uvođenja interoperabilne usluge e-poziva na cijelom području Europske unije i jamčenje funkcionalnosti, kompatibilnosti, interoperabilnosti, kontinuiteta i sukladnosti usluge širom Europe, ne mogu dostatno ostvariti države članice i/ili privatni sektor, nego se zbog njihova opsega i učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Odluka ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

⁽²⁾ Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Države članice najmanje šest mjeseci prije dana početka primjene Uredbe (EU) Europskog parlamenta i Vijeća o homologacijskim zahtjevima za uvođenje sustava e-poziva u vozilima i izmjeni Uredbe 2007/46/EZ, a u svakom slučaju najkasnije do 1. listopada 2017., na svom državnom području uvode infrastrukturu PSAP-a za e-poziv, koja je nužna za ispravno primanje i obradu svih e-poziva, ako je to potrebno uz pročišćavanje od poziva koji nisu hitni, u skladu sa specifikacijama utvrđenima u Delegiranoj uredbi (EU) br. 305/2013, kako bi se osigurali potpuna funkcionalnost, kompatibilnost, interoperabilnost, kontinuitet i sukladnost interoperabilne usluge e-poziva na području cijele Europske unije.

2. Stavkom 1. ne dovodi se u pitanje pravo svake države članice da svoje hitne službe organizira na način koji je najdjelotvorniji u smislu troškova i najbolje odgovara njezinim potrebama, uključujući sposobnost odbijanja poziva koji nisu hitni pozivi i koje ne bi trebali obrađivati PSAP-ovi za e-poziv, posebno u slučaju ručno pokrenutih e-poziva.

Ovaj stavak i stavak 1. ne utječu na pravo svake države članice da dopusti privatnim organizacijama koje je ona priznala da zaprimaju i obrađuju neke ili sve e-pozive, u skladu sa specifikacijama utvrđenima u Delegiranoj uredbi (EU) br. 305/2013.

3. Države članice osiguravaju da se podaci preneseni uslugom e-poziva koriste isključivo za ostvarivanje ciljeva ove Odluke.

Članak 2.

Države članice osiguravaju da obrada e-poziva bude besplatna za sve korisnike usluge e-poziva na cijelom području Europske unije.

Članak 3.

Države članice najkasnije do 24. prosinca 2015. izvješćuju Komisiju o stanju provedbe ove Odluke. U svojim izvješćima one navode barem popis nadležnih tijela kojima je povjerenjeno ocjenjivanje sukladnosti djelovanja PSAP-ova za e-poziv sa zahtjevima navedenima u članku 3. Delegirane uredbe (EU) br. 305/2013, popis PSAP-ova za e-poziv i zemljopisno područje koje oni pokrivaju, opis testova sukladnosti i opis protokola za privatnost i zaštitu podataka.

Članak 4.

Države članice osiguravaju da e-pozivi mogu biti upućeni iz bilo kojeg dijela njihova državnog područja, ako je dostupna barem jedna javna pokretna bežična komunikacijska mreža.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 6.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. svibnja 2014.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

D. KOURKOULAS

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 586/2014

od 2. lipnja 2014.

o odstupanju od Uredbe Vijeća (EZ) br. 1967/2006 u pogledu zabrane ribolova iznad zaštićenih staništa te minimalne udaljenosti od obale i dubine za mreže potegače vrste „gangui” koje love u određenim teritorijalnim vodama Francuske (Provence – Alpes – Côte d’Azur)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 4. stavak 5, članak 13. stavci 5. i 10.,

budući da:

- (1) Člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1967/2006 zabranjuje se ribolov povlačnim mrežama kočama, dredžama, okružujućim mrežama plivaricama, potegačama otvorenog mora, obalnim mrežama potegačama ili sličnim mrežama iznad dna pokrivenih morskim cvjetnicama, posebno *Posidonia oceanica* ili drugim morskim cvjetnicama.
- (2) Komisija može dopustiti odstupanje od članka 4. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1967/2006 uz uvjet da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 4. stavku 5.
- (3) Člankom 13. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1967/2006 zabranjuje se upotreba povlačnih ribolovnih alata unutar 3 nautičke milje od obale ili unutar izobate od 50 m ako se ta dubina dosegne na kraćoj udaljenosti od obale.
- (4) Na zahtjev države članice Komisija može dopustiti odstupanje od članka 13. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1967/2006 uz uvjet da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 13. stavcima 5. i 9.
- (5) Komisija je 18. svibnja 2011. primila zahtjev od Francuske za odstupanje od članka 4. stavka 1. prvog podstavka, od članka 13. stavka 1. prvog podstavka i članka 13. stavka 2. te Uredbe, za upotrebu povlačnih mreža vrste „gangui” u određenim morskim područjima koja se nalaze u teritorijalnim vodama Francuske, iznad dna pokrivenog morskim cvjetnicama *Posidonia oceanica* i unutar 3 nautičke milje od obale, bez obzira na dubinu.
- (6) Francuska je dostavila ažurirana znanstvena i tehnička obrazloženja za takvo odstupanje.
- (7) Znanstveni, tehnički i gospodarski odbor za ribarstvo (STECF) ocijenio je odstupanje koje je zatražila Francuska zajedno s pripadajućim nacrtom plana upravljanja na plenarnoj sjednici održanoj od 11. do 15. studenoga 2011.
- (8) Odstupanje koje je zatražila Francuska ispunjuje uvjete utvrđene u članku 4. stavku 5. i članku 13. stavcima 5. i 9. Uredbe (EZ) br. 1967/2006.

⁽¹⁾ SL L 36, 8.2.2007., str. 6.

- (9) Zahtjev se odnosi na ribolovne aktivnosti koje se obavljaju plovilima ukupne dužine do najviše 12 metara i porivne snage stroja do 85 kW s pomoću pridnenih povlačnih mreža koje se tradicionalno upotrebljavaju na morskome dnu na kojem raste *Posidonia*, u skladu s člankom 4. stavkom 5. prvim podstavkom Uredbe (EZ) br. 1967/2006.
- (10) Te ribolovne aktivnosti utječu na otprilike 27,5 % dna pokrivenog morskim cvjetnicama *Posidonia oceanica* unutar područja na koje se odnosi plan upravljanja i 9 % dna pokrivenog morskim cvjetnicama u teritorijalnim vodama Francuske, u skladu sa zahtjevima članka 4. stavka 5. prvog podstavka točaka ii. i iii. Uredbe (EZ) br. 1967/2006.
- (11) Postoje posebna zemljopisna ograničenja s obzirom na ograničenu veličinu epikontinentalnog pojasa.
- (12) Ribolov nema znatan utjecaj na morski okoliš.
- (13) Odstupanje koje je zatražila Francuska odnosi se na ograničen broj od samo 36 plovila.
- (14) Ribolov mrežama vrste „gangui” usmjeren je na različite vrste koje odgovaraju ekološkoj niši; sastav ulova u toj vrsti ribolova, posebno što se tiče broja ulovljenih vrsta, nije moguće ponoviti u ribolovu bilo kojom drugom vrstom ribolovnih alata. Stoga se ribolov ne može obavljati drugim ribolovnim alatima.
- (15) Planom upravljanja jamči se da se ribolovni napor u budućnosti neće povećati jer će se odobrenja za ribolov izdati samo za navedenih 36 plovila s ukupnim ribolovnim naporom od 1 745 Kw kojima je Francuska već odobrila ribolov.
- (16) Zahtjev obuhvaća plovila koja sudjeluju u predmetnom ribolovu više od pet godina, a love prema planu upravljanja koji je Francuska donijela dana 15. travnja 2014. ⁽¹⁾ u skladu s člankom 19. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1967/2006.
- (17) Ta su plovila navedena na popisu dostavljenom Komisiji u skladu sa zahtjevima iz članka 13. stavka 9. Uredbe (EZ) br. 1967/2006.
- (18) Dotične ribolovne aktivnosti ispunjuju zahtjeve iz članka 4., članka 8. stavka 1. točke (h) i članka 9. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1967/2006.
- (19) Ribolovne aktivnosti na koje se to odnosi ispunjuju zahtjeve u pogledu bilježenja utvrđene člankom 14. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 ⁽²⁾.
- (20) Dotične ribolovne aktivnosti ne remete aktivnost plovila koja koriste alate koji nisu kočice, potegače ili slične povlačne mreže.
- (21) Ribolov mrežama potegačama vrste „gangui” uređen je francuskim planom upravljanja kako bi se osigurao minimalan ulov vrsta navedenih u Prilogu III. Uredbi (EZ) br. 1967/2006.
- (22) Povlačne mreže vrste „gangui” nisu namijenjene izlovu glavonožaca.
- (23) Francuski plan upravljanja uključuje mjere za praćenje ribolovnih aktivnosti kako je predviđeno člankom 4. stavkom 5. petim podstavkom i člankom 13. stavkom 9. trećim podstavkom Uredbe (EZ) br. 1967/2006.
- (24) Stoga zatražena odstupanja treba odobriti.
- (25) Francuska mora pravovremeno izvješćivati Komisiju u skladu s planom praćenja koji je predviđen u francuskom planu upravljanja.

⁽¹⁾ Upućivanje na JORF br. 0101 od 30. travnja 2014., stranica 7452.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, o izmjeni uredbi (EZ) br. 847/96, (EZ) br. 2371/2002, (EZ) br. 811/2004, (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 2115/2005, (EZ) br. 2166/2005, (EZ) br. 388/2006, (EZ) br. 509/2007, (EZ) br. 676/2007, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1300/2008, (EZ) br. 1342/2008 i o stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1627/94 i (EZ) br. 1966/2006 (SL L 343, 22.12.2009., str. 1.).

- (26) Potrebno je utvrditi ograničenje trajanja izuzeća kako bi se osigurale pravodobne korektivne mjere upravljanja u slučaju da izvješće dostavljeno Komisiji pokaže loše stanje očuvanja iskorištavanog stoka i istodobno otvorila mogućnost djelovanja za unapređenje znanstvene podloge za poboljšani plan upravljanja.
- (27) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za ribarstvo i akvakulturu,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Odstupanja

Članak 4. stavak 1. i članak 13. stavci 1. i 2. Uredbe (EZ) br. 1967/2006 ne primjenjuju se, u teritorijalnim vodama Francuske koje graniče s obalom pokrajine Provence – Alpes – Côte d'Azur, na plovila s mrežama potegačama vrste „gangui”:

- (a) koja nose registarske brojeve navedene u francuskom planu upravljanja;
- (b) koja se bave ribolovnom djelatnošću dulje od pet godina i ne dovode do budućeg povećanja ribolovnog napora; te
- (c) koja imaju odobrenje za ribolov i love ribu prema planu upravljanja koji je Francuska donijela u skladu s člankom 19. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1967/2006.

Članak 2.

Plan praćenja i izvješćivanja

U roku od tri godine od stupanja na snagu ove Uredbe Francuska Komisiji dostavlja izvješće sastavljeno u skladu s planom praćenja koji je utvrđen u planu upravljanja iz članka 1. točke (c).

Članak 3.

Stupanje na snagu i razdoblje primjene

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se do 6. lipnja 2017.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. lipnja 2014.

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel BARROSO

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 587/2014**od 2. lipnja 2014.****o odstupanju od Uredbe Vijeća (EZ) br. 1967/2006 u pogledu minimalne udaljenosti od obale i dubine za obalne mreže potegače koje love u određenim teritorijalnim vodama Francuske (Languedoc – Roussillon i Provansa – Alpe – Azurna obala)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 13. stavak 5.,

budući da:

- (1) Člankom 13. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1967/2006 zabranjuje se upotreba povlačnih ribolovnih alata unutar 3 nautičke milje od obale ili unutar izobate od 50 m ako se ta dubina dosegne na kraćoj udaljenosti od obale.
- (2) Na zahtjev države članice Komisija može dopustiti odstupanje od članka 13. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1967/2006 uz uvjet da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 13. stavcima 5. i 9.
- (3) Komisija je 1. listopada 2013. od Francuske primila zahtjev za odstupanje od članka 13. stavka 1. prvog podstavka te Uredbe za upotrebu obalnih mreža potegača u određenim morskim područjima koja se nalaze u teritorijalnim vodama Francuske, bez obzira na dubinu.
- (4) Francuska je dostavila ažurirana znanstvena i tehnička obrazloženja za takvo odstupanje.
- (5) Znanstveni, tehnički i gospodarski odbor za ribarstvo (STECF) ocijenio je odstupanje koje je zatražila Francuska zajedno s pripadajućim nacrtom plana upravljanja na plenarnoj sjednici održanoj od 4. do 8. studenoga 2013.
- (6) Odstupanje koje je zatražila Francuska ispunjuje uvjete utvrđene u članku 13. stavcima 5. i 9. Uredbe (EZ) br. 1967/2006.
- (7) Postoje posebna zemljopisna ograničenja s obzirom na ograničenu veličinu epikontinentalnog pojasa.
- (8) Ribolov obalnim mrežama potegačama nema znatan utjecaj na morski okoliš.
- (9) Odstupanje koje je zatražila Francuska odnosi se na ograničen broj od samo 23 plovila.
- (10) Ribolov obalnim mrežama potegačama obavlja se s obale u plitkim dubinama i usmjeren je na različite vrste. Ta se vrsta ribolova zbog svoje prirode ne može obavljati drugim ribolovnim alatima.
- (11) Planom upravljanja jamči se da se ribolovni napor u budućnosti neće povećati jer će se odobrenja za ribolov izdati samo za navedenih 23 plovila s ukupnim ribolovnim naporom od 1 225 Kw kojima je Francuska već odobrila ribolov.
- (12) Zahtjev obuhvaća plovila koja sudjeluju u predmetnom ribolovu više od pet godina, a love prema planu upravljanja koji je Francuska donijela dana 15. travnja 2014. ⁽²⁾ u skladu s člankom 19. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1967/2006.
- (13) Ta su plovila navedena na popisu dostavljenom Komisiji u skladu sa zahtjevima iz članka 13. stavka 9. Uredbe (EZ) br. 1967/2006.
- (14) Predmetne ribolovne aktivnosti ispunjuju obveze iz članka 4. Uredbe (EZ) br. 1967/2006 o zaštićenim staništima jer se pripadajućim francuskim planom upravljanja izričito zabranjuje ribolov iznad tih zaštićenih staništa.
- (15) Zahtjev članka 8. stavka 1. točke (h) Uredbe (EZ) br. 1967/2006 nije primjenjiv jer se odnosi na kočarice.

⁽¹⁾ SL L 36, 8.2.2007., str. 6.⁽²⁾ JORF br. 0101, 30.4.2014., str. 7452.

- (16) U vezi sa zahtjevom za usklađivanje s člankom 9. stavkom 3. kojim se određuje minimalna veličina oka, Komisija primjećuje da su dotične ribolovne aktivnosti vrlo selektivne, imaju zanemariv utjecaj na morski okoliš i ne provode se iznad zaštićenih staništa te je zato Francuska u skladu s člankom 9. stavkom 7. Uredbe (EZ) br. 1967/2006 u svojem planu upravljanja odobrila odstupanje od tih odredbi.
- (17) Ribolovne aktivnosti na koje se to odnosi ispunjuju zahtjeve u pogledu bilježenja utvrđene člankom 14. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 ⁽¹⁾.
- (18) Dotične ribolovne aktivnosti ne remete aktivnost plovila koja upotrebljavaju alate koji nisu kočice, potegače ili slične povlačne mreže.
- (19) Ribolov obalnim mrežama potegačama uređen je francuskim planom upravljanja kako bi se osigurao minimalan ulov vrsta navedenih u Prilogu III. Uredbi (EZ) br. 1967/2006.
- (20) Obalne mreže potegače nisu namijenjene izlovu glavonožaca.
- (21) Francuski plan upravljanja uključuje mjere za praćenje ribolovnih aktivnosti kako je predviđeno člankom 13. stavkom 9. trećim podstavkom Uredbe (EZ) br. 1967/2006.
- (22) Stoga zatraženo odstupanje treba odobriti.
- (23) Francuska mora pravovremeno izvješćivati Komisiju u skladu s planom praćenja koji je predviđen u francuskom planu upravljanja.
- (24) Člankom 15. stavkom 11. Uredbe (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ zahtijeva da se za vrste koje podliježu obvezama iskrcavanja kako je navedeno u članku 15. stavku 1. iste Uredbe, upotreba ulova vrsta ispod minimalne referentne veličine za očuvanje ograničuje na svrhe koje nisu izravna prehrana ljudi.
- (25) Francuski plan upravljanja uključuje odstupanje od minimalne veličine morskih organizama za mlad srdele koja je iskrcana za izravnu ljudsku potrošnju i koja se lovi ribolovnim aktivnostima reguliranim tim nacrtom, u skladu s člankom 15. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1967/2006.
- (26) Trebalo bi uvesti ograničenje trajanja odstupanja kako bi odražavao vremenski raspored stupanja na snagu obveze iskrcavanja kako je određeno člankom 15. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1380/2013.
- (27) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za ribarstvo i akvakulturu,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Odstupanje

Članak 13. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 1967/2006 ne primjenjuje se, u teritorijalnim vodama Francuske koje graniče s obalom pokrajina Languedoc – Roussillon i Provansa – Alpe – Azurna obala, na obalne mreže potegače koje upotrebljavaju plovila:

- (a) koja nose registarske brojeve navedene u francuskom planu upravljanja;
- (b) koja se bave ribolovnom djelatnošću dulje od pet godina i ne dovode do budućeg povećanja ribolovnog napora; te
- (c) koja imaju odobrenje za ribolov i love ribu prema planu upravljanja koji je Francuska donijela u skladu s člankom 19. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1967/2006.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, o izmjeni uredbi (EZ) br. 847/96, (EZ) br. 2371/2002, (EZ) br. 811/2004, (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 2115/2005, (EZ) br. 2166/2005, (EZ) br. 388/2006, (EZ) br. 509/2007, (EZ) br. 676/2007, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1300/2008, (EZ) br. 1342/2008 i o stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1627/94 i (EZ) br. 1966/2006 (SL L 343, 22.12.2009., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 22.).

Članak 2.

Plan praćenja i izvješćivanja

U roku od jedne godine od stupanja na snagu ove Uredbe Francuska Komisiji dostavlja izvješće sastavljeno u skladu s planom praćenja koji je utvrđen u planu upravljanja iz članka 1. točke (c).

Članak 3.

Stupanje na snagu i razdoblje primjene

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se do 31. prosinca 2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. lipnja 2014.

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel BARROSO

UREDBA KOMISIJE (EU) br. 588/2014

od 2. lipnja 2014.

o izmjeni priloga III. i IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od o maksimalnim razinama ostataka narančina ulja, *Phlebiopsis gigantea*, giberelinske kiseline, *Paecilomyces fumosoroseus* soja FE 9901, *Spodoptera littoralis* nukleopolihedrovirusa, *Spodoptera exigua* nuklearnog polihedrosis virusa, *Bacillus firmus* I-1582, s-abcizinske kiseline, L-askorbinske kiseline i *Helicoverpa armigera* nucleopolyhedrovirusa u ili na određenim proizvodima

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla i o izmjeni Direktive Vijeća 91/414/EEZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 1.,

budući da:

- (1) Maksimalne razine ostataka (MRO) za giberelinsku kiselinu utvrđene su u dijelu A Priloga III. Uredbi (EZ) br. 396/2005. Za *Phlebiopsis gigantea*, *Paecilomyces fumosoroseus* soj FE 9901, *Spodoptera littoralis* nukleopolihedrovirus, *Spodoptera exigua* nuklearni polyhedrosis virus, *Bacillus firmus* I-1582, narančino ulje, s-abcizinsku kiselinu, L-askorbinsku kiselinu i *Helicoverpa armigera* nukleopolihedrovirus nisu utvrđeni posebni MRO-ovi, niti su ti spojevi uvršteni u Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005 te se stoga primjenjuje zadana vrijednost 0,01 mg/kg utvrđena u članku 18. stavku 1. točki (b) te Uredbe.
- (2) U pogledu *Phlebiopsis gigantea* ⁽²⁾, *Paecilomyces fumosoroseus* soja FE 9901 ⁽³⁾, *Spodoptera littoralis* nukleopolihedrovirusa ⁽⁴⁾, *Spodoptera exigua* nuklearnog polyhedrosis virusa ⁽⁵⁾, *Bacillus firmus* I-1582 ⁽⁶⁾ i *Helicoverpa armigera* nukleopolihedrovirusa ⁽⁷⁾, Europska agencija za sigurnost hrane (u daljnjem tekstu „Agencija”) zaključila je da ti spojevi nisu patogeni za ljude te da nije potrebna kvantitativna procjena rizika za potrošače. Na temelju tog zaključka Komisija smatra da je te spojeve primjereno uvrstiti u Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005.
- (3) U vezi s narančinim uljem ⁽⁸⁾ Agencija nije mogla donijeti zaključak o prehranbenom riziku za potrošače jer određene informacije nisu dostupne i potrebno je da osobe koje upravljaju rizikom izvrše daljnje razmatranje. Narančino ulje prirodno je prisutno u biljkama i upotrebljava se kao aromatska tvar u lijekovima i hrani. Stoga je primjereno privremeno uvrstiti tu tvar u Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005 do podnošenja obrazloženog mišljenja EFSA-e u skladu s člankom 12. stavkom 1.

⁽¹⁾ SL L 70, 16.3.2005., str. 1.

⁽²⁾ Europska agencija za sigurnost hrane; Zaključak o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari *Phlebiopsis gigantea*. EFSA Journal 2013.; 11(1)3033. [31 str.] doi:10.2903/j.efsa.2013.3033.

⁽³⁾ Europska agencija za sigurnost hrane; Zaključak o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari *Paecilomyces fumosoroseus* soj FE 9901. EFSA Journal 2012.; 10(9)2869. (str. 26.) doi:10.2903/j.efsa.2012.2869.

⁽⁴⁾ Europska agencija za sigurnost hrane; Zaključak o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari *Phlebiopsis gigantea*. EFSA Journal 2012.; 10(9)2864. (str. 33.) doi:10.2903/j.efsa.2012.2864.

⁽⁵⁾ EFSA BIOHAZ Panel (EFSA Znanstveni odbor za biološke opasnosti), 2013. Znanstveno mišljenje o vođenju popisa bioloških agensa s kvalificiranom pretpostavkom o sigurnosti koji su namjerno dodani hrani i hrani za životinje (ažurirana verzija 2013.). EFSA Journal 2013;11(11):3449, 108 pp. doi:10.2903/j.efsa.2013.3449.

⁽⁶⁾ Europska agencija za sigurnost hrane; Zaključak o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari *Bacillus firmus* I-1582. EFSA Journal 2012.; 10(10)2868. (str. 33.) doi:10.2903/j.efsa.2012.2868.

⁽⁷⁾ Europska agencija za sigurnost hrane; Zaključak o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari *Helicoverpa armigera* nucleopolyhedrovirus. EFSA Journal 2012.; 10(9)2865. (str. 31.) doi:10.2903/j.efsa.2012.2865.

⁽⁸⁾ Europska agencija za sigurnost hrane; Zaključak o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari narančino ulje. EFSA Journal 2013.; 11(2)3090. (str. 55.) doi:10.2903/j.efsa.2013.3090.

- (4) U vezi s giberelinskom kiselinom ⁽¹⁾ Agencija nije mogla donijeti zaključak o prehranbenom riziku za potrošače jer određene informacije nisu dostupne i potrebno je da osobe koje upravljaju rizikom izvrše daljnje razmatranje. Giberelinska kiselina prirodno je prisutna u velikom broju biljaka. Agencija nije predložila MRO-ove za grožđe jer su izmjereni ostaci pesticida ispod razine kvantifikacije u slučaju tretiranih i kontrolnih uzoraka te zbog nemogućnosti razlikovanja između egzogenih i prirodno prisutnih giberelina. Iz tih je razloga primjereno privremeno uvrstiti tu tvar u Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005 do podnošenja obrazloženog mišljenja EFSA-e u skladu s člankom 12. stavkom 1.
- (5) U vezi sa s-abcizinskom kiselinom ⁽²⁾ Agencija nije mogla donijeti zaključak o prehranbenom riziku za potrošače jer određene informacije nisu dostupne i potrebno je da osobe koje upravljaju rizikom izvrše daljnje razmatranje. S-abcizinska kiselina prirodno je prisutna u biljkama. Stoga je primjereno privremeno uvrstiti tu tvar u Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005 do podnošenja obrazloženog mišljenja EFSA-e u skladu s člankom 12. stavkom 1.
- (6) U pogledu L-askorbinske kiseline Agencija je zaključila ⁽³⁾ da je primjereno uvrstiti tu tvar u Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 396/2005.
- (7) Na temelju znanstvenog mišljenja i zaključaka Agencije te uzimajući u obzir faktore relevantne za pitanje koje se razmatra, potrebne izmjene MRO-ova ispunjavaju relevantne zahtjeve članka 5. stavka 1. i članka 14. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 396/2005.
- (8) Uredbu (EZ) br. 396/2005 treba stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (9) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za prehranbeni lanac i zdravlje životinja,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

- (1) U Prilogu III. Uredbi (EZ) br. 396/2005 stupac za giberelinsku kiselinu briše se.
- (2) U Prilogu IV. abecednim se redom dodaju unosi: „narančino ulje (*)”, „*Phlebiopsis gigante*”, „giberelinska kiselina (*)”, „*Paecilomyces fumosoroseus* soj FE 9901”, „*Spodoptera littoralis* nukleopolihedrovirus”, „*Spodoptera exigua* nuklearni polihedrosis virus”, „*Bacillus firmus* I-1582”, „s-abcizinska kiselina (*)”, „L-askorbinska kiselina” i „*Helicoverpa armigera* nucleopolyhedrovirus”.

(*) Tvari koje su privremeno uvrštene u Prilog IV.: do dovršetka njihove procjene u skladu s Direktivom 91/414/EEZ i do podnošenja obrazloženog mišljenja EFSA-e u skladu s člankom 12. stavkom 1.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. lipnja 2014.

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ Europska agencija za sigurnost hrane; Zaključak o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari giberelinska kiselina. EFSA Journal 2012.; 10(1)2507. (str. 45.) doi:10.2903/j.efsa.2012.2507.

⁽²⁾ Europska agencija za sigurnost hrane, 2013. Zaključak o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari s-abcizinska kiselina. EFSA Journal 2013;11(8):3341 [78 str.]. doi:10.2903/j.efsa.2013.3341.

⁽³⁾ Europska agencija za sigurnost hrane; Zaključak o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari L-askorbinska kiselina. EFSA Journal 2013.; 11(4)3197. (str. 54.) doi:10.2903/j.efsa.2013.3197.

UREDBA KOMISIJE (EU) br. 589/2014**od 2. lipnja 2014.****o metodama uzorkovanja i analitičkim metodama za kontrolu količina dioksina, dioksinima sličnih PCB-a i PCB-a koji nisu slični dioksinu u određenoj hrani i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 252/2012****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi provjeravanja poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 11. stavak 4.,

budući da:

- (1) Uredbom Komisije (EZ) br. 1881/2006 ⁽²⁾ predviđaju se najveće dopuštene količine za PCB-ove koji nisu slični dioksinu, dioksine i furane te za zbroj dioksina, furana i dioksinu sličnih PCB-a u određenoj hrani.
- (2) Preporukom Komisije 2013/711/EU ⁽³⁾ utvrđuju se pragovi za pokretanje postupka kako bi se potaknuo proaktivni pristup za smanjenje prisutnosti polikloriranih dibenzo-para-dioksina i polikloriranih dibenzo furana (PCDD/F) i dioksinu sličnih PCB-a u hrani. Ti su pragovi za pokretanje postupka instrument za nadležna tijela i subjekte za izdvajanje onih slučajeva u kojima je potrebno identificirati izvor kontaminacije i poduzeti mjere za njegovo smanjenje ili uklanjanje.
- (3) Uredba Komisije (EU) br. 252/2012 od 21. ožujka 2012. ⁽⁴⁾ sadržava posebne odredbe o postupcima uzorkovanja i analitičkim metodama koje se primjenjuju pri službenim kontrolama.
- (4) Odredbe utvrđene ovom Uredbom odnose se samo na uzorkovanje i analizu dioksina, dioksinu sličnih PCB-a i PCB-a koji nisu slični dioksinu za provedbu Uredbe (EZ) 1881/2006 i Preporuke 2013/711/EU. One ne utječu na strategiju, količine i učestalost uzorkovanja kako su navedeni u prilogima III. i IV. Direktivi Vijeća 96/23/EZ ⁽⁵⁾. One ne utječu na ciljne kriterije za uzorkovanje utvrđene u Odluci Komisije 98/179/EZ ⁽⁶⁾.
- (5) Za identifikaciju uzoraka sa značajnom količinom PCDD/F i dioksinu sličnih PCB-a može se upotrebljavati orijentacijska metoda analize s opće prihvatljivom validacijom (po mogućnosti onu kojom se odabiru uzorci koji prelaze pragove za pokretanje postupka i osigurava odabir uzoraka koji prelaze najveće dopuštene količine). Količine PCDD/F i PCB-a sličnih dioksinu u ovim uzorcima potrebno je odrediti s potvrdnom analitičkom metodom. Stoga je primjereno utvrditi odgovarajuće zahtjeve za orijentacijsku metodu pri čemu je potrebno osigurati da je učestalost lažno sukladnih rezultata u pogledu najvećih količina manja od 5 % i stroge zahtjeve za potvrdne metode analize. Usto, potvrdne metode analize s dovoljnom osjetljivošću dopuštaju određivanje količina čak i u području s niskom razinom prisutnosti. To je važno za praćenje vremenskih kretanja, procjenu izloženosti i za ponovnu evaluaciju najvećih dopuštenih količina te granice za pokretanje postupka.
- (6) Za uzorkovanje vrlo velikih riba, potrebno je precizirati način uzorkovanja kako bi se osigurao usklađen pristup u čitavoj Uniji.

⁽¹⁾ SL L 165, 30.4.2004., str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1881/2006 od 19. travnja 2006. o utvrđivanju najvećih dopuštenih količina određenih kontaminata u hrani (SL L 364, 20.12.2006., str. 5.).

⁽³⁾ Preporuka Komisije 2013/11/EU od 3. prosinca 2013. o smanjenju prisutnosti dioksina, furana i PCB-a u hrani i hrani za životinje (SL L 323, 4.12.2013., str. 37.).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (EU) br. 252/2012 od 21. ožujka 2012. o metodama uzorkovanja i analitičkim metodama za službenu kontrolu količina dioksina, dioksinu sličnih PCB-a i PCB-a koji nisu slični dioksinu u određenoj hrani i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1883/2006 (SL L 84, 23.2.2012., str. 1.).

⁽⁵⁾ Direktiva Vijeća 96/23/EZ od 29. travnja 1996. o mjerama za praćenje određenih tvari i njihovih ostataka u živih životinja i proizvodima životinjskog podrijetla i o stavljanju izvan snage direktiva 85/358/EEZ i 86/469/EEZ i odluka 89/187/EEZ i 91/664/EEZ (SL L 125, 23.5.1996., str. 10.).

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća 98/179/EZ od 29. travnja 1998. o utvrđivanju detaljnih pravila službenog uzorkovanja za praćenje određenih tvari i njihovih ostataka u živih životinja i proizvodima životinjskog podrijetla (SL L 65, 5.3.1998., str. 31.).

- (7) Sadržaj dioksina, dioksinu sličnih PCB-a i PCB-a koji nisu slični dioksinu može se razlikovati kod riba iste vrste koje potječu s istog područja s obzirom na veličinu i/ili starost ribe. Nadalje, razina dioksina, dioksinu sličnih PCB-a i PCB-a koji nisu slični dioksinu nije nužno ista u svim dijelovima ribe. Stoga je potrebno odrediti postupak uzorkovanja i pripremu uzoraka kako bi se osigurao usklađen pristup u čitavoj Uniji.
- (8) Važno je da se rezultati analiza isporučuju i tumače na ujednačen način kako bi se osigurao usklađen pristup provođenja u čitavoj Uniji.
- (9) Osim plinske kromatografije/masene spektrometrije visoke razlučivosti (HRMS-GC), tehnički napredak i razvoj pokazali su da se i plinska kromatografija/dvojna masena spektrometrija (GC-MS/MS) mogu upotrebljavati kao potvrdna metoda za provjeru poštivanja najvećih dopuštenih količina (NDK). Uredbu (EU) br. 252/2012 trebalo bi stoga zamijeniti novom uredbom kojom se predviđa korištenje plinske kromatografije/dvojne masene spektrometrije (GC-MS/MS) kao primjerene potvrdne metode za provjeru poštovanja najvećih dopuštenih količina.
- (10) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za prehrambeni lanac i zdravlje životinja,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

U svrhu ove Uredbe primjenjuju se definicije i kratice navedene u Prilogu I.

Članak 2.

Uzorkovanje za službenu kontrolu količina dioksina, furana i dioksinu sličnih PCB-a i PCB-a koji nisu slični dioksinu u hrani navedenoj u odjeljku 5. Priloga Uredbi (EZ) br. 1881/2006 provodi se u skladu s metodama iz Priloga II. ovoj Uredbi.

Članak 3.

Priprema uzoraka i analize za kontrolu količina dioksina, furana i dioksinu sličnih PCB-a u hrani navedenoj u odjeljku 5. Priloga Uredbi (EZ) br. 1881/2006 provodi se u skladu s metodama iz Priloga III. ovoj Uredbi.

Članak 4.

Analize za kontrolu količina PCB-a koji nisu slični dioksinu u hrani navedenoj u odjeljku 5. Priloga Uredbi (EZ) br. 1881/2006 provode se u skladu sa zahtjevima za metode analize iz Priloga IV. ovoj Uredbi.

Članak 5.

Uredba (EZ) br. 252/2012 ovime se stavlja izvan snage.

Upućivanja na uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu.

Članak 6.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. lipnja 2014.

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel BARROSO

PRILOG I.

DEFINICIJE I KRATICE

I. DEFINICIJE

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije iz Priloga I. Odluci Komisije 2002/657/EZ ⁽¹⁾.

Za potrebe ove Uredbe osim njih primjenjuju se sljedeće definicije:

- 1.1. „Prag za pokretanje postupka” znači količina dotične tvari kako je utvrđeno u Prilogu Preporuci 2013/711/EU koja zahtijeva istragu za otkrivanje izvora te tvari u slučajevima kada su otkrivene povećane količine te tvari.
- 1.2. „Orijentacijske metode” znači metode upotrijebljene za odabir onih uzoraka s razinama PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a koje prelaze najveće dopuštene količine ili pragove za pokretanje postupka. One omogućavaju troškovno učinkovitu veliku propusnost uzoraka i tako povećavaju mogućnost za otkrivanje novih incidenata s velikom izloženosti i rizicima za zdravlje potrošača. Orijetacijske metode temelje se na bioanalitičkim i GC/MS metodama. Rezultati iz uzoraka koji prelaze cut-off vrijednost za provjeru sukladnosti s najvećom dopuštenom količinom provjeravaju se punom ponovljenom analizom originalnog uzorka potvrđnom metodom.
- 1.3. „Potvrđne metode” znači metode koje osiguravaju potpune ili dopunske informacije koje omogućavaju nedvosmisleno otkrivanje i kvantificiranje najveće dopuštene količine PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a, ili u slučaju potrebe, praga za pokretanje postupka. Pri takvim metodama koriste se plinska kromatografija i masena spektrometrija visoke razlučivosti (GC-HRMS) ili plinska kromatografija i tandem masena spektrometrija (GC-MS/MS).
- 1.4. „Bioanalitičke metode” znači metode koje se temelje na biološkim načelima, kao što su stanične bioanalize, receptorski ili imunološki testovi. Te metode ne daju rezultate na razini kongenera već samo navode ⁽²⁾ vrijednosti TEQ izražene u bioanalitičkim ekvivalentima (BEQ), s obzirom da svi spojevi prisutni u izolatu uzorka koji proizvedu odgovor pri ispitivanju možda ne ispunjavaju sve zahtjeve načela TEQ.
- 1.5. „Iskorištenje dobiveno bioanalizom” znači BEQ količina izračunana iz TCDD ili PCB 126 kalibracijske krivulje, korigirane za vrijednost slijepe probe i zatim podijeljene s vrijednošću TEQ određenom potvrđnom metodom. Ta metoda pokušava korigirati faktore kao što su gubitak PCDD/PCDF i dioksinu sličnih spojeva tijekom ekstrakcije i čišćenja, koekstrakcijski spojevi koji povećavaju ili smanjuju odgovor (agonistički i antagonistički učinci), kvaliteta prilagodbe krivulje ili razlike između vrijednosti TEF i REP. Iskorištenje dobiveno bioanalizom izračunava se iz odgovarajućih referentnih uzoraka koji imaju reprezentativno raspoređene kongenere oko najviše dopuštene razine ili praga za pokretanje postupka.
- 1.6. „Semikvantitativne metode” znači metode koje pokazuju približnu koncentraciju analita, a numerički rezultat ne ispunjava zahtjeve kvantitativnih metoda.
- 1.7. „Prihvaćena granica kvantifikacije pojedinoga kongenera u uzorku” znači najmanji udio analita koji se može izmjeriti s razumnom statističkom sigurnošću, koji ispunjava kriterije identifikacije kako su opisani u međunarodno priznatim normama, na primjer u normi EN 16215:2012 (Hrana za životinje – određivanje dioksina i dioksinu sličnih PCB-a s pomoću GC/HRMS i PCB indikatora s pomoću GC/HRMS) i/ili u metodama EPA 1613 i 1668 kako su revidirane.

Granica kvantifikacije pojedinoga kongenera može se odrediti kao:

- (a) koncentracija analita u izolatu uzorka koja daje odgovor instrumenta na dva različita iona, koju treba pratiti uz omjer signala i šuma (signal/noise ratio) 3:1 pri manje osjetljivom signalu neobrađenih podataka;

ili, ako iz tehničkih razloga izračun omjer signala i šuma ne osigura pouzdane rezultate,

- (b) točka najniže koncentracije na kalibracijskoj krivulji koja daje prihvatljivo (≤ 30 %) i dosljedno (mjereno najmanje na početku i na kraju analitičkog niza uzoraka) odstupanje od prosječnog relativnog faktora odgovora izračunanog za sve točke na kalibracijskoj krivulji u svakoj seriji uzoraka ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2002/657/EZ od 14. kolovoza 2002. o primjeni Direktive Vijeća 96/23/EZ o provođenju analitičkih metoda i tumačenju rezultata (SL L 221, 17.8.2002, str. 8.).

⁽²⁾ Bioanalitičke metode nisu specifične za određivanje spojeva kongenera uključenih u sustav TEF. Drugi strukturno povezani spojevi koji se vežu na receptor aromatskih ugljikovodika (AhR) mogu biti prisutni u izolatu uzorka što pridonosi općem odgovoru. Stoga bioanalitički rezultati nisu procjena već više pokazatelj TEQ vrijednosti u uzorku.

⁽³⁾ LOQ se izračunava iz točke najniže koncentracije uzimajući u obzir iskorištenje unutarnjih standarda i unos uzorka.

- 1.8. „Gornji” znači pojam koji zahtijeva primjenu granice kvantifikacije za izračun doprinosa svakog pojedinačnog nekvantificiranog kongenera.
- 1.9. „Donji” znači pojam koji zahtijeva primjenu nule za izračun doprinosa svakog pojedinačnog nekvantificiranog kongenera.
- 1.10. „Srednji” znači pojam koji zahtijeva primjenu polovice granice kvantifikacije za izračun doprinosa svakog pojedinačnog nekvantificiranog kongenera.
- 1.11. „Serija” znači točno određena količina hrane isporučena jednokratno i za koju nadležni inspektor može odrediti da posjeduje zajedničke karakteristike kao što su podrijetlo, vrsta, vrste pakiranja, osobu koja je pakirala, pošiljatelja ili oznake. U slučaju kada se radi o ribi i ribljim proizvodima i veličina ribe mora biti usporediva. U slučaju kada veličina i/ili masa ribe nije usporediva u istoj pošiljci, pošiljka se može smatrati serijom, ali se tada uzorkovanje mora obaviti prema posebnom postupku.
- 1.12. „Podserija” znači određeni dio velike serije na kojoj se provodi uzorkovanje. Svaka podserija mora biti fizički odvojena i prepoznatljiva.
- 1.13. „Pojedinačni uzorak” znači količina materijala uzetoga s jednoga mjesta iz serije, odnosno podserije.
- 1.14. „Skupni uzorak” znači zbroj svih pojedinačnih uzoraka uzetih iz serije, odnosno podserije.
- 1.15. „Laboratorijski uzorak” znači reprezentativni dio/količina skupnog uzorka namijenjen laboratorijskoj analizi.

II. UPOTRIJEBLJENE KRATICE

BEQ	bioanalitički ekvivalenti
GC	plinska kromatografija
HRMS	masena spektrometrija visoke razlučivosti
LRMS	masena spektrometrija niske razlučivosti
MS/MS	tandem masena spektrometrija
PCB	poliklorirani bifenili
PCDD	poliklorirani dibenzo-p-dioksini
PCDF	poliklorirani dibenzofurani
QC	kontrola kvalitete
REP	relativna učinkovitost
TEF	faktori ekvivalentne toksičnosti
TEQ	toksični ekvivalenti
TCDD	tetraklorodibenzodioksin
U	proširena mjerna nesigurnost

PRILOG II.

METODE UZORKOVANJA ZA SLUŽBENE KONTROLE KOLIČINA DIOKSINA (PCDD/PCDF), DIOKSINU SLIČNIH PCB-a I PCB-a KOJI NISU SLIČNI DIOKSINU U POJEDINOJ HRANI

I. PODRUČJE PRIMJENE

Uzorci koji su namijenjeni službenim kontrolama količina dioksina (PCDD/PCDF), dioksinu sličnih PCB-a i PCB-a koji nisu slični dioksinu, dalje u tekstu dioksini i PCB-i, moraju se uzimati u hrani u skladu s metodama opisanima u ovom Prilogu. Skupni uzorci dobiveni na taj način smatraju se reprezentativnim uzorcima serije ili podserije iz kojih su uzeti. Sukladnost s najvećim dopuštenim količinama propisanim Uredbom (EZ) br. 1881/2006 o određivanju najvećih dopuštenih količina za određene kontaminante u hrani uspostavlja se na temelju količina određenih u laboratorijskim uzorcima.

II. OPĆE ODREDBE

1. Osoblje

Uzorkovanje obavlja ovlaštena osoba koju je odredila država članica.

2. Materijal za uzorkovanje

Svaka serija koju treba ispitati uzorkuje se odvojeno.

3. Mjere predostrožnosti koje treba poduzeti

Tijekom uzorkovanja i pripreme uzoraka poduzimaju se mjere predostrožnosti kako bi se izbjegle sve promjene koje bi mogle utjecati na sadržaj dioksina i PCB-a, štetno djelovati na analitičko određivanje ili skupni uzorak učiniti nereprezentativnim.

4. Pojedinačni uzorci

Što je više moguće, pojedinačni uzorci se uzimaju na različitim mjestima razdijeljenim unutar serije ili podserije. Odstupanje od ovog postupka mora se zabilježiti u evidenciji predviđenoj u točki II.8. ovog Priloga.

5. Priprema skupnog uzorka

Skupni uzorak sastavljen je objedinjavanjem svih pojedinačnih uzoraka. Mora imati najmanje 1 kg, osim ako to nije moguće, npr. ako se uzorkuje jedno pakiranje ili ako proizvod ima visoku komercijalnu vrijednost.

6. Ponovljeni uzorci

Ponovljeni uzorci zbog provedbe službene kontrole, sudskih sporova i referentnih namjena moraju se uzimati iz homogeniziranog skupnog uzorka, osim ako takav postupak nije u suprotnosti s pravilima država članica u pogledu prava subjekta u poslovanju s hranom. Količina laboratorijskog uzorka za potrebe provođenja kontrola mora biti dovoljna da se omogući najmanje dvostruka analiza.

7. Pakiranje i dostava uzoraka

Svaki uzorak stavlja se u čist, inertan spremnik koji pruža odgovarajuću zaštitu od zagađenja, gubitka analita adsorpcijom na stijenske spremnika te od oštećenja tijekom dostave. Poduzimaju se sve mjere opreza kako bi se izbjegle promjene u sastavu uzorka do kojih bi moglo doći tijekom dostave ili skladištenja.

8. Pečaćenje i označivanje uzoraka

Svaki uzorak uzet za službene potrebe službeno se zapečaćuje na mjestu uzorkovanja i obilježava u skladu s pravilima država članica.

O svakom uzorkovanju sastavlja se zapisnik koji omogućava jasno prepoznavanje svake serije, a sadrži podatke o vremenu i mjestu uzorkovanja te ostale dodatne podatke koji mogu poslužiti analitičaru.

III. PLAN UZORKOVANJA

Metoda uzorkovanja koja se koristi mora osigurati reprezentativnost skupnog uzorka za (pod)seriju koja se kontrolira.

1. Podjela serija u podserije

Velike serije dijele se na podserije pod uvjetom da se podserije mogu fizički odvojiti. Za proizvode koji se u prometu nalaze u velikim rasutim pošiljkama (npr. biljno ulje) primjenjuje se tablica 1. Za ostale se proizvode primjenjuje tablica 2. Uzimajući u obzir da masa serije ne predstavlja uvijek točan umnožak mase i broja uzoraka iz podserije, masa podserije može odstupati za najviše 20 %.

Tablica 1.

Podjela serija na podserije za proizvode koji se prodaju u rasutim pošiljkama

Masa serija (tona)	Masa ili broj podserije
≥ 1 500	500 tona
> 300 i < 1 500	3 podserije
≥ 50 i < 300	100 tona
< 50	—

Tablica 2.

Podjela serija na podserije za ostale proizvode

Masa serija (tona)	Masa ili broj podserije
≥ 15	15-30 tona
< 15	—

2. Broj pojedinačnih uzoraka

Skupni uzorak koji objedinjuje sve pojedinačne uzorke ne smije biti manji od 1 kg (vidjeti točku II.5. ovog Priloga).

Najmanji broj pojedinačnih uzoraka koji se uzima iz serije ili podserija prikazan je u tablicama 3. i 4.

U slučaju da se radi o tekućim proizvodima u rasutoj pošiljci serija ili podserija moraju se dobro promiješati ručno ili mehaničkim sredstvima do mjere do koje to neće utjecati na kvalitetu proizvoda neposredno prije uzorkovanja. U tom slučaju pretpostavlja se da će se kontaminanti ravnomjerno rasporediti kroz cijelu seriju ili podseriju. Stoga je za skupni uzorak dovoljno uzeti tri pojedinačna uzorka iz serije odnosno podserije.

Pojedinačni uzorci trebaju biti podjednake mase. Masa pojedinačnih uzoraka ne smije biti manja od 100 g.

Odstupanje od ovakvog postupka mora se navesti u zapisniku iz točke II.8. ovog Priloga. U skladu s odredbama Odluke 97/747/EZ o utvrđivanju razina i učestalosti uzorkovanja propisanog Direktivom 96/23/EZ za praćenje određenih tvari i njihovih rezidua u određenim proizvodima životinjskog podrijetla, skupni uzorak za kokošja jaja je najmanje 12 jaja (za nepakirane serije, kao i za serije koje se sastoje od pojedinačnih pakiranja primjenjuju se tablice 3. i 4.).

Tablica 3.

Najmanji broj pojedinačnih uzoraka koji se uzimaju iz serije ili podserije

Masa ili volumen serije/podserije (u kg ili litrama)	Najmanji broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti
< 50	3
50 do 500	5
> 500	10

Ako se serija ili podserija sastoji od pojedinačnih pakiranja ili jedinica, tada je broj pakiranja ili jedinica koji će se uzeti za skupni uzorak naveden u tablici 4.

Tablica 4.

Broj pakiranja ili jedinica (pojedinačnih uzoraka) koji se uzorkuju za skupni uzorak kad se serija ili podserija sastoji od pojedinačnih pakiranja ili jedinica

Broj pakiranja ili jedinica u seriji/podseriji	Broj pakiranja ili jedinica koje treba uzeti
1 do 25	najmanje 1 pakiranje ili jedinica
26 do 100	oko 5 %, a najmanje 2 pakiranja ili jedinice
> 100	oko 5 %, a najviše 10 pakiranja ili jedinica

3. Posebne odredbe za uzorkovanje serija koje sadržavaju cijele ribe podjednake veličine i mase

Smatra se da su ribe podjednake veličine i mase kada njihova međusobna razlika u veličini i masi nije veća od oko 50 %.

Broj pojedinačnih uzoraka koji se uzimaju iz serije utvrđen je u tablici 3. Skupni uzorak koji objedinjuje sve pojedinačne uzorke ne smije biti lakši od 1 kg (vidjeti točku II.5.).

- U slučaju da serija koja se uzorkuje sadržava sitnu ribu (riba čija je pojedinačna masa manja od 1 kg), kao pojedinačni uzorak za tvorbu skupnog uzorka uzima se cijela riba. Kada bi tako dobiveni skupni uzorak težio više od 3 kg, pojedinačni uzorci mogu biti uzeti od sredine ribe, ako svaki takav uzorak, od riba koje čine skupni uzorak, teži najmanje 100 grama. Cijeli dio na koji se primjenjuju najveće dopuštene količine koristi se za homogenizaciju uzorka.

Sredina ribe je i njezino težište. Ono se najčešće nalazi kod leđne peraje (ako ju riba ima), odnosno na pola puta između otvora za škrge i anusa.

- Kada serija koju se uzorkuje sadrži veće ribe (svaka riba je teža od 1 kg), pojedinačni se uzorak sastoji od središnjega dijela ribe. Svaki pojedinačni uzorak teži najmanje 100 g.

Kod riba srednje veličine (od oko 1 do 6 kg) pojedinačni uzorak se odreže u srednjem dijelu ribe koji se proteže od kralježnice do trbuha.

Kod velike ribe (npr. teže od 6 kg), uzima se pojedinačni uzorak s desne strane (gledano sprijeda) dorzo-lateralnog (odozgo i sa strane) dijela mišića iz sredine ribe. U slučaju kada bi tako uzeti uzorak izazvao veliki trošak, može se smatrati dovoljnim uzimanje triju pojedinačnih uzoraka od kojih svaki ima najmanje 350 grama bez obzira na veličinu serije ili alternativno jednaki dio mišićnog mesa u blizini repa ribe i dio mišićnog mesa u blizini glave iste ribe mogu se uzeti kao pojedinačni uzorak koji će biti reprezentativan za određivanje dioksina u cijeloj ribi.

4. Uzorkovanje serija riba koje se sastoje od cijelih riba različite veličine i/ili mase

- Za pripremu uzorka primjenjuju se odredbe iz točke III.3.
- Kada prevladava određena kategorija, veličina ili masa (oko 80 % serije i više), uzorak se uzima od riba čija veličina ili masa prevladava. Ovakav se uzorak smatra reprezentativnim za cijelu seriju.
- Kada ne prevladava određena kategorija, veličina ili masa, mora se osigurati da se za uzorkovanje izaberu ribe koje su reprezentativne za cijelu pošiljku. Posebne upute za ove slučajeve nalaze se u „Smjernicama za uzorkovanje cijelih riba različitih veličina i/ili mase” ⁽¹⁾.

5. Uzorkovanje u maloprodaji

Uzorkovanje hrane u maloprodaji provodi se, ako je moguće, u skladu s odredbama točke III.2. ovog Priloga.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/dioxins_en.htm

Ako to nije moguće, primjenjuje se druga metoda uzorkovanja u maloprodaji, pod uvjetom da ona osigurava dovoljnu reprezentativnost uzorkovane serije ili podserije.

IV. SUKLADNOST SERIJE ILI PODSERIJE SA SPECIFIKACIJAMA

1. U pogledu PCB-a koji nisu slični dioksinu

Seriya se prihvaća ako analitički rezultat ne prelazi najveću dopuštenu količinu za PCB-e koji nisu slični dioksinu kako je propisano u Uredbi (EZ) br. 1881/2006 uzimajući u obzir mjernu nesigurnost.

Seriya nije u skladu s najvećim dopuštenim količinama iz Uredbe (EZ) br. 1881/2006 ako gornji analitički rezultat potvrđen dvostrukom analizom (*), prelazi bez sumnje najveće dopuštene količine uzimajući u obzir mjernu nesigurnost. Srednja vrijednost dvaju određivanja koristi se za provjeru sukladnosti, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost.

Mjerna nesigurnost može se uzeti u obzir u skladu s jednim od sljedećih pristupa:

- izračunom proširene nesigurnosti, koristeći faktor pokrivanja 2, čime se dobiva pouzdanost od oko 95 %. Seriya odnosno podseriya nije sukladna ako je izmjerena vrijednost umanjena za mjernu nesigurnost (U) iznad utvrđene najviše dopuštene količine,
- postavljanjem granične količine (CCa) u skladu s odredbama Odluke Komisije 2002/657/EZ (točka 3.1.2.5. Priloga I. toj Odluci – primjer tvari s određenom dozvoljenom količinom). Seriya ili podseriya je nesukladna ako je izmjerena vrijednost jednaka ili iznad CCa.

Gore navedena pravila primjenjuju se na rezultate analize dobivene iz uzorka za službene kontrole. U slučaju potrebe dodatne analize ili referentne potrebe primjenjuju se nacionalni propisi.

2. U pogledu dioksina (PCDD/PCDF) i dioksinu sličnih PCB-a

Seriya se prihvaća, ako rezultat pojedinačne analize

- provedene orijentacijskom metodom s udjelom lažno sukladnih rezultata manjim od 5 % ukazuje da razina ne prelazi dotične najveće dopuštene količine PCDD/PCDF-a i zbroj PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a kako je propisano u Uredbi (EZ) br. 1881/2006;
- provedene potvrdnom metodom ne prelazi dotične najveće dopuštene količine PCDD/PCDF-a i zbroj PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a kako je propisano u Uredbi (EZ) br. 1881/2006 uzimajući u obzir mjernu nesigurnost.

Za orijentacijske testove potrebno je odrediti cut-off vrijednost za odluku o sukladnosti s dotičnim najvećim dopuštenim količinama određenim za PCDD/PCDF ili za zbroj PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a.

Seriya nije u skladu s najvećim dopuštenim količinama kako su određene u Uredbi (EZ) br. 1881/2006 ako gornji analitički rezultat dobiven potvrdnom metodom i potvrđen dvostrukom analizom (**), prelazi bez sumnje najveću dopuštenu količinu uzimajući u obzir mjernu nesigurnost. Srednja vrijednost dvaju određivanja koristi se za provjeru sukladnosti uzimajući u obzir mjernu nesigurnost.

Mjerna nesigurnost može se uzeti u obzir u skladu s jednim od sljedećih pristupa:

- izračunom proširene nesigurnosti, koristeći faktor pokrivanja 2, čime se dobiva pouzdanost od oko 95 %. Seriya odnosno podseriya nije sukladna ako je izmjerena vrijednost umanjena za mjernu nesigurnost (U) iznad utvrđene najviše dopuštene količine. U slučaju kada se odvojeno određuju PCDD/PCDF i dioksinu slični PCB-i, tada se koristi zbroj procijenjenih proširenih nesigurnosti za svaki rezultat analize PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a zasebno, kako bi se dobio zbroj PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a,
- postavljanjem granične količine (CCa) u skladu s odredbama Odluke 2002/657/EZ (točka 3.1.2.5. Priloga I. toj Odluci – primjer tvari s određenom dozvoljenom količinom). Seriya ili podseriya nije sukladna ako je izmjerena vrijednost jednaka ili iznad CCa.

Gore navedena pravila primjenjuju se na rezultate analize dobivene na uzorku službene kontrole. U slučaju potrebe dodatne analize ili referentne potrebe primjenjuju se nacionalni propisi.

(*) Dvostruka analiza je potrebna ako rezultat prvog određivanja, u kojem se primjenjuju potvrđne metode uporabom ¹³C-obilježnog unutarnjeg standarda, za odgovarajuće analite, nije sukladan. Dvostruka analiza je potrebna kako bi se isključila mogućnost unutarnje uzajamne kontaminacije ili slučajne zamjene uzoraka. U slučaju da se analiza izvodi u okviru incidenta kontaminacije, potvrđivanje dvostrukom analizom može se zaobići u slučaju da su uzorci koji su odabrani za analizu utvrđivanjem podrijetla povezani s incidentom kontaminacije i otkrivena količina je značajno veća od najveće dopuštene količine.

(**) Jednako obrazloženje i zahtjevi za dvostrukom analizom za kontrolu pragova za pokretanje postupka kao u bilješci 2 za najveće dopuštene količine. (*)

V. PRELAŽENJE PRAGA ZA POKRETANJE POSTUPKA

Pragovi za pokretanje postupka predstavljaju alat za odabir uzoraka u onim slučajevima u kojima je primjereno utvrditi izvor kontaminacije i poduzeti mjere za njezino smanjenje ili uklanjanje. Orijentacijske metode uspostavljaju odgovarajuće cut-off vrijednosti za odabir tih uzoraka. Mjere potrebne za otkrivanje izvora i za smanjenje ili uklanjanje kontaminacije će se provesti samo ako je prelaženje praga za pokretanje postupka potvrđeno dvostrukom analizom koristeći potvrđenu metodu i uzimajući u obzir mjernu nesigurnost (**).

PRILOG III.

PRIPREMA UZORKA I ZAHTJEVI ZA METODE ANALIZE KOJE SE KORISTE ZA KONTROLU KOLIČINA DIOKSINA (PCDD/PCDF) I DIOKSINU SLIČNIH PCB-a U ODREĐENOJ HRANI**1. PODRUČJE PRIMJENE**

Zahtjevi iz ovog Priloga primjenjuju se za službenu kontrolu hrane u kojoj se određuju količina 2,3,7,8-supstituiranih polikloriranih dibenzo-p-dioksina i polikloriranih dibenzofurana (PCDD/PCDF) i dioksinu i dioksinu sličnih polikloriranih bifenila (dioksinu slični PCB-i) i za druge regulatorne potrebe.

Monitoring prisutnosti PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a u hrani može se obavljati pomoću dva različita tipa analitičkih metoda:

(a) Orijentacijske metode

Cilj orijentacijskih metoda je odabir onih uzoraka s razinama PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a koje prelaze najveće dopuštene količine ili praga za pokretanje postupka. Orijentacijske metode trebale bi omogućiti troškovno učinkovitu veliku propusnost uzoraka i tako povećati mogućnost za otkrivanje novih incidenata s velikom izloženosti i rizicima za zdravlje potrošača. Osmišljene su tako da se njima izbjegavaju lažno sukladni rezultati. One mogu uključivati bioanalitičke metode i GC/MS metode.

Orijentacijske metode uspoređuju analitički rezultat s cut-off vrijednošću, navodeći odluku da ili ne u pogledu mogućeg prelaženja najveće dopuštene količine ili praga za pokretanje postupka. Koncentracija PCDD/PCDF-a i zbroj PCDD/F-a i dioksinu sličnih PCB-a u uzorcima za koje se sumnja da su nesukladni s najvećom dopuštenom količinom mora biti određena/potvrđena potvrdnom metodom.

Osim toga, orijentacijske metode mogu pokazati razine PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a prisutne u uzorku. U slučaju primjene bioanalitičkih orijentacijskih metoda rezultat se izražava kao bioanalitički ekvivalenti (BEQ), dok se u slučaju primjene fizikalno-kemijskih GC-MS metoda izražava kao toksični ekvivalenti (TEQ). Numerički navedeni rezultati orijentacijskih metoda prikladni su za dokazivanje sukladnosti ili sumnje na nesukladnost ili prelaženja praga za pokretanje postupka i pokazuju raspon razina u slučaju daljnje praćenja s pomoću potvrdnih metoda. Oni nisu prikladni u svrhe kao što su ocjena količina prisutnosti, procjena unosa, praćenje vremenskih kretanja kod količina ili ponovljena ocjena pragova za pokretanje postupka i najveće dopuštene količine.

(b) Potvrдне metode

Potvrдне metode omogućuju nedvosmisleno određivanje količine PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a u uzorku i osiguravaju punu informaciju na temelju kongenera. Stoga te metode omogućuju kontrolu najvećih dopuštenih količina i pragova za pokretanje postupka uključujući potvrdu rezultata dobivenih orijentacijskim metodama. Osim toga rezultati se mogu koristiti u druge svrhe kao što su određivanje niskih količina prisutnosti kod praćenja hrane, praćenje vremenskih kretanja, procjena izloženosti populacije i stvaranje baze podataka zbog moguće ponovne ocjene pragova za pokretanje postupka i najvećih dopuštenih količina. One su važne i za određivanje uzoraka kongenera kako bi se ustanovio izvor moguće kontaminacije. Pri takvim metodama koristi se GC-HRMS. Za potvrđivanje sukladnosti ili nesukladnosti s najvećom dopuštenom količinom može se koristiti i GC-MS/MS.

2. POZADINA

Za izračun koncentracija toksičnih ekvivalenata (TEQ), koncentracije pojedinačnih tvari u danom uzorku pomnože se s njihovim odgovarajućim faktorom toksične ekvivalentnosti (TEF) kako ga je odredila Svjetska zdravstvena organizacija i navela u Dodatku ovom Prilogu, a zatim zbroje kako bi se dobila ukupna koncentracija dioksinu sličnih spojeva izraženih kao TEQ.

Orijentacijske i potvrдне metode mogu se koristiti samo za kontrolu određene matrice, ako su metode dovoljno osjetljive za pouzdano otkrivanje količine koja dosegne razinu najveće dopuštene količine ili prag za pokretanje postupka.

3. ZAHTJEVI ZA OSIGURANJE KVALITETE

— Mjere za sprečavanja uzajamnog zagađenja moraju se poduzeti u svakom stupnju uzorkovanja i analize.

— Uzorci se moraju čuvati i prevoziti u spremnicima od stakla, aluminija, polipropilena ili polietilena koji su primjereni za čuvanje i ne utječu na sadržaj PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a u uzorcima. Tragovi papirne prašine moraju se ukloniti iz spremnika.

- Skladištenje i prijevoz moraju biti provedeni tako da se očuva cjelovitost uzorka hrane.
- Gdje je to primjenjivo, svaki laboratorijski uzorak treba sitno samljeti i dobro promiješati koristeći postupak kojim se postiže potpuna homogenizacija (npr. prosijavanjem samljevenog uzorka kroz sito otvora 1 mm); ako je sadržaj vlage u uzorku previsok, uzorak se prije mljevenja mora osušiti.
- Kontrola reagensa, staklovine i opreme zbog mogućeg utjecaja na rezultate izražene u TEQ ili BEQ od opće je važnosti.
- Slijepu probu treba analizirati, provodeći cijeli analitički postupak ali bez uzorka.
- Za bioanalitičke metode vrlo je važno da su sva staklovina i otapala koji se koriste u analizi ispitani da su slobodni od spojeva koji interferiraju s otkrivanjem ciljnih spojeva u radnom rasponu. Staklovinu treba isprati otapalima ili/i grijati na temperaturama koje su primjerene za otklanjanje tragova PCDD/PCDF-a, dioksinu sličnih spojeva te interferirajućih spojeva s njezine površine.
- Masa uzorka za ekstrakciju mora biti dovoljna da se zadovolje zahtjevi u pogledu dovoljno niskog radnog raspona uključujući koncentracije na razini najveće dopuštene količine ili pragu za pokretanje postupka.
- Posebni postupci pripreme uzorka koji se koriste za dotične proizvode moraju slijediti međunarodno priznate smjernice.
- Kod ribe treba ukloniti kožu jer su najviše dopuštene količine propisane za mišić bez kože. Međutim potrebno je pažljivo i potpuno sastrugati cjelokupno mišićno i masno tkivo koje se nalazi s unutarnje strane kože i dodati ih u uzorak koji se analizira.

4. ZAHTJEVI ZA LABORATORIJE

- U skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, laboratorije akreditiraju priznata tijela koja rade u skladu sa zahtjevima ISO Guide 58 kako bi se osiguralo da primjenjuju analitičko osiguranje kvalitete. Laboratoriji se akreditiraju prema normi EN ISO/IEC 17025.
- Sposobnost laboratorija dokazuje se kontinuiranim uspješnim sudjelovanjem u međulaboratorijskim studijama za određivanje PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a u relevantnim matricama hrane i rasponima koncentracija.
- Laboratoriji koji provode orijentacijske metode pri rutinskim kontrolama uzoraka moraju uspostaviti usku suradnju s laboratorijima koji provode potvrdne metode zbog kontrole kvalitete, i zbog potvrde analitičkih rezultata sumnjivih uzoraka.

5. OSNOVNI ZAHTJEVI ZA ANALITIČKE POSTUPKE ZA DIOKSINE (PCDD/PCDF) I DIOKSINU SLIČNE PCB-e

5.1. Visoka osjetljivost i niske granice detekcije

- Za PCDD/PCDF, osjetljivost određivanja mora biti na razini pikograma (10^{-15} g) zbog visoke toksičnosti nekih od ovih spojeva. Za većinu PCB kongenera dovoljna je osjetljivost u području nanograma (10^{-9} g). Međutim za mjerenje toksičnijih kongenera dioksinu sličnih PCB-a (posebno ne-orto supstituiranih kongenera) donji dio radnog raspona mora doseći donje pikogramsko područje (10^{-12} g).

5.2. Visoka selektivnost (specifičnost)

- Potrebno je razlikovati između PCDD-a, PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a i mnogobrojnih drugih, istodobno ekstrahiranih i vjerojatno interferirajućih spojeva, prisutnih u koncentracijama koje su nekoliko redova veličine veće od koncentracija predmetnih analita. Kod metoda plinske kromatografije/masene spektrometrije (GC-MS), nužno je razlikovati između različitih kongenera, npr. između toksičnih (npr. 17 2,3,7,8-supstituiranih PCDD/PCDF i 12 dioksinu sličnih PCB-a) i drugih kongenera.
- Bioanalitičke metode moraju moći otkriti ciljne spojeve kao zbroj PCDD/PCDF-a i/ili dioksinu sličnih PCB-a. Čišćenje uzorka ima za cilj uklanjanje spojeva koji uzrokuju lažnu nesukladnost rezultata ili spojeva koji mogu smanjiti odgovor i prouzročiti lažno sukladne rezultate.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi verifikacije postupanja u skladu s propisima o hrani za životinje i hrani te pravilima o zdravlju i zaštiti životinja (SL L 165, 30.4.2004., str. 1.).

5.3. Visoka točnost (istinitost i preciznost, očito iskorištenje pri biološkim testovima)

- Kod metoda GC/MS određivanje treba osigurati valjanu procjenu prave koncentracije u uzorku. Visoka točnost (točnost mjerenja: podudarnost između rezultata mjerenja i stvarne ili prihvaćene referentne vrijednosti mjerenoga) potrebna je da bi se izbjeglo odbijanje rezultata analize uzorka na temelju nepouzdanе procjene rezultata TEQ-a. Točnost se izražava kao istinitost (razlika između izmjerene srednje vrijednosti za analit u certificiranome materijalu i njegove certificirane vrijednosti, izražene kao postotak ove vrijednosti) i preciznost (RSD_R relativna standardna devijacija izračunana iz rezultata dobivenih u uvjetima obnovljivosti).
- Kod bionalitičkih metoda potrebno je odrediti očito iskorištenje pri biološkim testovima.

5.4. Validacija u rasponu najveće dopuštene količine i opće mjere za kontrolu kvalitete

- Laboratoriji moraju dokazati učinkovitost izvedbe metode u određenom rasponu najveće dopuštene količine, npr. $0,5 \times$, $1 \times$ i $2 \times$ većom količinom od najveće dopuštene količine, s prihvatljivom relativnom standardnom devijacijom ponovljene analize tijekom validacijskog postupka i/ili rutinske analize.
- Redovite slijepе probe i pokusi s dodavanjem ili analize kontrolnih uzoraka (ako je dostupan, poželjan je certificirani referentni materijal) provode se kao mjere unutarnje kontrole kvalitete. Dijagrami kontrole kvalitete (QC) za slijepе probe, pokuse s dodavanjem ili analize kontrolnih uzoraka, bilježe se i provjeravaju kako bi se osiguralo da je provedba analiza u skladu sa zahtjevima.

5.5. Granica određivanja

- Za bioanalitičku orijentacijsku metodu, određivanje LOQ nije nužno potrebno, ali je potrebno dokazati da metoda može razlikovati slijepu vrijednost od cut-off vrijednosti. Pri određivanju vrijednosti BEQ određuje se prag izvještavanja zbog postupanja s uzorcima koji daju odgovor ispod te razine. Za prag izvještavanja potrebno je dokazati da se razlikuje najmanje za tri puta od postupka sa slijepim uzorcima s odgovorom ispod radnog raspona. Stoga ga se izračunava na temelju uzoraka koji sadrže ciljne spojeve blizu najniže zahtijevane razine, a ne iz omjera između signala i šuma ili slijepе probe.
- Granica određivanja (LOQ) za potvrdnu metodu mora biti približno jedna petina najveće dopuštene količine.

5.6. Analitički kriteriji

- Za pouzdane rezultate potvrdnih ili orijentacijskih metoda moraju biti ispunjeni sljedeći kriteriji u rasponu najveće dopuštene količine ili praga za pokretanje postupka, za TEQ vrijednosti odnosno BEQ vrijednosti, koje se određuju kao ukupna vrijednost TEQ (kao zbroj PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a), ili odvojeno za PCDD/PCDF i dioksinu slične PCB-e.

	Orijentacijske metode s bioanalitičkim ili fizikalno-kemijskim metodama	Potvrdne metode
Učestalost lažno sukladnih rezultata (*)	< 5 %	
Istinitost		– 20 % do + 20 %
Ponovljivost (RSD_r)	< 20 %	
Interna laboratorijska obnovljivost (RSD_R)	< 25 %	< 15 %

(*) U odnosu na najveće dopuštene količine.

5.7. Posebni zahtjevi za orijentacijske metode

- Mogu se koristiti GC/MS metode analize i bioanalitičke metode. Za GC/MS metode primjenjuju se zahtjevi utvrđeni u točki 6. ovog Priloga. Za stanične bioanalitičke metode primjenjuju se posebni zahtjevi utvrđeni u točki 7. ovog Priloga.
- Laboratoriji koji provode orijentacijske metode za rutinsku kontrolu uzoraka moraju uspostaviti usku suradnju s laboratorijima koji provode potvrdnu metodu.

— Tijekom rutinske analize potrebno je provesti provjeru mogućnosti orijentacijske metode pomoću kontrole analitičke kvalitete i stalnog vrednovanja metoda. Kontinuirano se mora provoditi program za kontrolu sukladnih rezultata.

— Provjera mogućeg smanjenja staničnog odgovora i citotoksičnosti

20 % izolata uzoraka mjeri se u rutinskom orijentacijskom pregledu bez i s dodanim 2,3,7,8-TCDD koji odgovara najvećoj dopuštenoj količini ili pragu za pokretanje postupka kako bi se provjerilo je li odgovor možda smanjen zbog interferirajućih supstanci prisutnih u izolatu uzorka. Izmjerena koncentracija uzorka s dodatkom uspoređi se sa zbrojem koncentracija izolata bez dodatka i koncentracije za dodavanje. Ako je ta izmjerena koncentracija za više od 25 % manja od izračunane (zbirne) koncentracije, to ukazuje na moguće smanjenje signala i dotični rezultat treba podvrgnuti potvrđnoj analizi. Rezultati se prate na dijagramima kontrole kvalitete.

— Kontrola kvalitete sukladnih uzoraka

Otprilike od 2 % do 10 % sukladnih uzoraka, ovisno o matrici uzorka i laboratorijskim iskustvima, bit će potvrđeno.

— Određivanje učestalosti lažno sukladnih rezultata na temelju podataka QC

Određuje se učestalost lažno sukladnih rezultata dobivenih orijentacijskim metodama analize uzoraka ispod i iznad najveće dopuštene količine ili praga za pokretanje postupka. Stvarna učestalost lažno sukladnih rezultata mora biti ispod 5 %.

Nakon što je najmanje 20 potvrđenih rezultata po matrici/skupini matrica dostupno iz kontrole kvalitete sukladnih uzoraka, donose se zaključci o učestalosti lažno sukladnih rezultata iz te baze podataka. Rezultati uzoraka analizirani prstenastim probama ili tijekom incidenata kontaminacije koji pokrivaju raspon koncentracije do npr. $2 \times$ najveće dopuštene količine (NDK), mogu se uključiti i u minimum od 20 rezultata za procjenu učestalosti lažno sukladnih rezultata. Uzorci moraju uključivati najčešće uzorke kongenera koji predstavljaju različite izvore.

Iako su orijentacijske metode usmjerene prvenstveno na otkrivanje uzoraka koji prelaze prag za pokretanje postupka, kriterij za određivanje lažno sukladnih rezultata je najveća dopuštena količina, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost potvrđne metode.

— Mogući nesukladni rezultati iz orijentacijske metode moraju se uvijek provjeriti cijelom ponovljenom analizom na originalnom uzorku potvrđnom metodom. Ti se uzorci mogu koristiti i za procjenu učestalosti lažno nesukladnih rezultata. Kod orijentacijskih metoda učestalost „lažnih nesukladnih rezultata” je dio rezultata za koje je potvrđeno da su sukladni potvrđnom analizom, dok je prethodnom orijentacijskom metodom analize za uzorak izražena sumnja da nije sukladan. Međutim, procjena prednosti orijentacijske metode temelji se na usporedbi lažno nesukladnih rezultata s ukupnim brojem pregledanih uzoraka. Ta učestalost mora biti dovoljno niska da je uporaba orijentacijske metode korisna.

— Bioanalitičke metode moraju barem u uvjetima validacije valjano pokazati količinu TEQ, izračunanu i izraženu kao BEQ.

— I kod bioanalitičkih metoda provedenih u uvjetima ponovljivosti, interna laboratorijska ponovljivost RSD_r je uobičajeno manja nego obnovljivost RSD_R .

6. POSEBNI ZAHTEJEVI KOJE MORAJU ISPUNJAVATI METODE GC/MS ZA ORIJENTACIJSKE ILI POTVRDNE METODE

6.1. Prihvatljive razlike između gornje i donje granice razina WHO-TEQ

— Razlika između gornje i donje granice ne smije biti veća od 20 % da bi se potvrdilo prelaženje najveće dopuštene količine ili u slučaju potrebe prelaženja praga za pokretanje postupka.

6.2. Kontrola iskorištenja

— Dodavanje (¹)C-označenih 2,3,7,8- klor supstituiranih unutarnjih standarda za PCDF/F i (¹)C-označenih unutarnjih standarda za dioksinu slične PCB-e je potrebno provesti na samom početku metode analize, na primjer prije ekstrakcije kako bi se vrednovao analitički postupak. Najmanje se mora dodati po jedan kongener za sve tetra do okta-klorirane homologne skupine za PCDD/PCDF i najmanje po jedan kongener za sve homologne skupine za dioksinima slične PCB-e (odnosno najmanje po jedan kongener za svaki izabrani ion u spektrometriji masa koja se koristi za praćenje PCDD/PCDF-a odnosno dioksinima sličnih PCB-a). U slučaju potvrđenih metoda koristi se svih 17 (¹)C-označenih 2,3,7,8-klor supstituiranih unutarnjih standarda za PCDD/PCDF-e i svih 12 (¹)C-označenih unutarnjih standarda za dioksinu slične PCB-e.

(¹) Uredba (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi verifikacije postupanja u skladu s propisima o hrani za životinje i hrani te pravilima o zdravlju i zaštiti životinja (SL L 165, 30.4.2004., str. 1.).

- Relativne faktore odgovora treba utvrditi i za one kongenere za koje se ne dodaje ni jedan ⁽¹⁾C-označen analog, tako što će se koristiti odgovarajuće kalibracijske otopine.
- Za hranu biljnog i životinjskoga podrijetla koja sadrži manje od 10 % masti, unutarnji se standardi obavezno dodaju prije ekstrakcije. Za hranu životinjskoga podrijetla u kojoj je udio masti veći od 10 %, unutarnji se standardi mogu dodati prije ili poslije ekstrakcije masti. Mora se provesti odgovarajuće vrednovanje učinkovitosti ekstrakcije, što ovisi o tome dodaje li se unutarnji standard prije ili nakon ekstrakcije masti, te o tome iskazuju li se rezultati na udio masti u uzorku ili na cijeli uzorak.
- Prije GC/MS analize treba dodati 1 ili 2 (surogat) standarda radi provjere iskorištenja
- Potrebno je kontrolirati iskorištenje. Za potvrdne metode, iskorištenje pojedinačnih unutarnjih standarda mora biti u rasponu između 60 % i 120 %. Manje ili veće iskorištenje za pojedinačne kongenere, a posebno za neke hepta- i okta-klorirane dibenzo-p-dioksine i dibenzofurane, je prihvatljivo pod uvjetom da je njihov doprinos TEQ vrijednosti manji od 10 % ukupne TEQ vrijednosti (dobivene na temelju zbroja PCDD/PCDF-a i dioksinima sličnih PCB-a). Za orijentacijske metode GC/MS iskorištenje mora biti u rasponu između 30 % i 140 %.

6.3. Uklanjanje interferirajućih tvari

- Odvajanje PCDD/PCDF-a od interferirajućih kloriranih spojeva kao što su PCB-i koji nisu slični dioksinu i klorirani difenil eteri se provodi pomoću odgovarajućih kromatografskih tehnika (najbolje pomoću kolone s florisilom, aluminijevim oksidom i/ili aktivnim ugljenom).
- Razdvajanje izomera plinskom kromatografijom mora biti zadovoljavajuće (< 25 % od vrha do vrha između 1,2,3,4,7,8-HxCDF i 1,2,3,6,7,8-HxCDF).

6.4. Kalibracija sa standardnom krivuljom

- Raspon kalibracijske krivulje mora obuhvaćati relevantni raspon najvećih dopuštenih količina ili pragova za pokretanje postupka.

6.5. Posebni zahtjevi za potvrdne metode

- Za GC-HRMS:

U HRMS, rezolucija je tipično veća ili jednaka 10 000 za cijeli maseni raspon pri 10 % najmanjeg razmaka između dviju vršnih vrijednosti jednakog intenziteta.

Ispunjavanje daljnjih kriterija za identifikaciju i potvrđivanje kako su opisani u međunarodno priznatim normama, na primjer u normi EN 16215:2012 (Hrana za životinje – određivanje dioksina i dioksinu sličnih PCB-a s pomoću GC/HRMS i PCB indikatora pomoću GC/HRMS) i/ili u metodama EPA 1613 i 1668, kako su revidirane.

- Za GC-MS/MS:

Praćenje barem dvaju specifičnih prekursor iona, svakoga s jednim posebnim odgovarajućim prijelaznim ionom produkta za sve označene i neoznačene analite u okviru analize.

Najveće dopušteno odstupanje relativnih intenziteta iona od ± 15 % za odabranu tranziciju iona produkta u usporedbi s izračunanim ili izmjerenim vrijednostima (prosjeak iz kalibracijskih normi), primjenjujući identične MS/MS uvjete, posebno energiju kolizije i tlak plina kolizije, za svaku tranziciju jednog analita.

Rezoluciju za svaki kvadropol treba postaviti jednako ili bolje od jedinične masene rezolucije (jedinična masena rezolucija: rezolucija koje je dostatna da dvije vršne točke razdvoji za jednu masenu jedinicu) kako bi se smanjila moguća međudjelovanja predmetnih analita.

Ispunjavanje daljnjih zahtjeva kako su opisani u međunarodno priznatim normama, na primjer u normi EN 16215:2012 (Hrana za životinje – određivanje dioksina i dioksinu sličnih PCB-a s pomoću GC/HRMS i PCB indikatora pomoću GC/HRMS) i/ili u metodama EPA 1613 i 1668, kako su revidirane, osim obveze da se koristi GC-HRMS.

7. POSEBNI ZAHTJEVI ZA BIOANALITIČKE METODE

Bioanalitičke metode su metode koje se temelje na uporabi bioloških načela kao što su testovi na staničnoj osnovi, testovi na temelju receptora ili imunološki testovi. U ovoj točki 7. utvrđuju se općeniti zahtjevi za bioanalitičke metode.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi verifikacije postupanja u skladu s propisima o hrani za životinje i hrani te pravilima o zdravlju i zaštiti životinja (SL L 165, 30.4.2004., str. 1.).

Orijentacijska metoda u načelu klasificira uzorak kao sukladan ili kao sumnjiv da nije sukladan. U tu svrhu izračunana vrijednost BEQ uspoređuje se s cut-off vrijednošću (vidjeti 7.3.). Uzorci ispod cut-off vrijednosti smatraju se sukladnima, za uzorke jednake ili iznad cut-off vrijednosti sumnja se da nisu sukladni, što zahtijeva analizu potvrdnom metodom. U praksi BEQ vrijednost koja odgovara 2/3 najveće dopuštene količine može se koristiti kao najprimjerenija cut-off vrijednost osiguravajući učestalost lažno sukladnih rezultata ispod 5 % i prihvatljivu učestalost lažno nesukladnih rezultata. Kako su najveće dopuštene količine odvojene za PCDD/PCDF i za zbroj PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a, provjera sukladnosti uzoraka bez frakcioniranja zahtijeva odgovarajuće cut-off vrijednosti za PCDD/PCDF-e kod bioloških testova. Za provjeru uzoraka koji prelaze pragove za pokretanje postupka, odgovarajući postotak dotičnog praga za pokretanje postupka može se koristiti kao cut-off vrijednost.

Nadalje, kod nekih bioanalitičkih metoda okvirna vrijednost izražena u BEQ može se navesti za uzorke unutar radnog raspona koji prelaze prag izvještavanja (vidjeti 7.1.1. i 7.1.6.).

7.1. Procjena odgovora na ispitivanje

7.1.1. Opći zahtjevi

- Kada se koncentracije izračunavaju iz kalibracijske krivulje za TCDD, vrijednosti na donjem i gornjem kraju krivulje pokazuju veliku razliku (visok koeficijent varijacije (CV)). Radni raspon je raspon u kojem je CV manji od 15 %. Donji dio radnog raspona (prag izvještavanja) mora se dalje odrediti u znatno većoj mjeri (najmanje tri puta više) od postupka slijepe probe. Gornji dio radnog raspona obično predstavlja vrijednost EC₇₀ (70 % najveće učinkovite koncentracije), ali je niži ako je CV u tom rasponu veći od 15 %. Radni raspon se određuje tijekom validacije. Cut-off vrijednosti (7.3.) moraju biti dobro unutar radnog raspona.
- Standardne otopine i izolati uzoraka se ispituju barem dvostrukom analizom. Kad se koriste dvostruke analize, standardne otopine ili izolati kontrolnih uzoraka ispitani u 4 do 6 bunarčića raspoređenih po pločici pokazuju odgovor ili koncentraciju (moguće samo u radnom rasponu) na temelju CV < 15 %.

7.1.2. Kalibracija

7.1.2.1. Kalibracija sa standardnom krivuljom

- Razine u uzorcima se mogu procijeniti usporedbom odgovora na ispitivanje s kalibracijskom krivuljom TCDD (ili PCB 126 ili standardna mješavina PCDD/PCDF-a/dioksinu sličnih PCB-a) za izračun BEQ vrijednosti u izolatu i kasnije u uzorku.
- Kalibracijska krivulja sadrži 8 do 12 koncentracija (barem dvostruko) s dovoljno koncentracija u donjem dijelu krivulje (radni raspon). Posebnu pažnju treba obratiti na kvalitetu prilagodbe krivulje u radnom rasponu. Tako R² vrijednost ima malu ili nikakvu korist u procjeni ispravnosti prilagodbe pri nelinearnoj regresiji. Bolja prilagodba postići će se smanjivanjem razlike između izračunatih i primijećenih vrijednosti u radnom rasponu krivulje (npr. smanjivanjem zbroja kvadrata rezidua).
- Procijenjena vrijednost u izolatu uzorka se zatim korigira za vrijednost BEQ, izračunanu za slijepi uzorak matrice/otapala (kako bi se uzelo u obzir nečistoće iz upotrijebljenih otapala i kemikalija) i za očito iskorištenje (izračunano iz vrijednosti BEQ odgovarajućih referentnih uzoraka s reprezentativnim uzorcima kongenera u području najveće dopuštene količine ili praga za pokretanje postupka). Za korekciju iskorištenja, očito iskorištenje mora uvijek biti unutar zahtijevanog raspona (vidjeti točku 7.1.4.). Referentni uzorci koji se koriste za korekciju iskorištenja moraju biti sukladni zahtjevima iz točke 7.2.

7.1.2.2. Kalibracija s referentnim uzorcima

Druga mogućnost je da se da se u blizini ciljane razine upotrijebi kalibracijska krivulja pripremljena iz barem četiri referentna uzorka (vidjeti točku 7.2.): jedna slijepa matrica te tri referentna uzorka s 0,5 ×, 1,0 × i 2,0 × većom vrijednosti od najveće dopuštene količine ili praga za pokretanje postupka) zbog čega korekcija vrijednosti slijepih proba i iskorištenja više nije potrebna. U ovom se slučaju može odgovor testa koji odgovara 2/3 najveće dopuštene količine (vidjeti 7.3.) izračunati neposredno iz tih uzoraka i upotrijebiti kao cut-off vrijednost. Za provjeru uzoraka koji prelaze pragove za pokretanje postupka, odgovarajući postotak pragova za pokretanje postupka može odgovarati kao cut-off vrijednost.

7.1.3. Odvojeno određivanje PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a

Izolati se mogu podijeliti u frakcije koje sadržavaju PCDD/PCDF i dioksinu slične PCB-e omogućavajući odvojeno iskazivanje vrijednosti TEQ za PCDD/PCDF i dioksinu slične PCB-e (u BEQ). Po mogućnosti se koristi standardna kalibracijska krivulja PCB 126 za procjenu rezultata za frakciju koja sadrži dioksinu slične PCB-e.

7.1.4. Očito iskorištenje pri biološkim testovima

„Očito iskorištenje pri biološkim testovima” izračunava se iz odgovarajućih referentnih uzoraka s reprezentativnim uzorcima kongenera u području oko najveće dopuštene količine ili praga za pokretanje postupka i izražava se kao postotak vrijednosti BEQ u usporedbi s vrijednošću TEQ. Ovisno o vrsti ispitivanja i upotrijebljenog ili upotrijebljenih TEF ⁽¹⁾, razlike između faktora TEF i REP za dioksinu slične PCB-e mogu prouzročiti manje očito iskorištenje za dioksinu slične PCB-e u usporedbi s PCDD/PCDF-om. Stoga ako se provodi odvojeno određivanje PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a, očito iskorištenje pri biološkim testovima iznosi: za dioksinu slične PCB-e 20 % do 60 %, za PCDD/PCDF-e od 50 % do 130 % (rasponi vrijede za TCDD kalibracijsku krivulju). S obzirom da doprinos dioksinu sličnih PCB-a zbroju PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a može varirati kod različitih matrica i uzoraka, očito iskorištenje pri biološkim testovima za parametar zbroja održava ove raspone koji iznose od 30 % do 130 %.

7.1.5. Kontrola iskorištenja pri čišćenju

Gubitak spojeva tijekom čišćenja provjerava se tijekom validacije. Slijepa proba s dodatkom mješavine različitih kongenera se podvrgava čišćenju (najmanje $n = 3$), a iskorištenje i varijabilnost se provjeravaju GC/HRMS analizom. Iskorištenje mora iznositi od 60 % do 120 % naročito za kongenere koji doprinose više od 10 % vrijednosti TEQ u različitim mješavinama.

7.1.6. Prag izvještavanja

Za izvještavanje o vrijednostima BEQ, prag izvještavanja se određuje na temelju odgovarajućih uzoraka matrica koji uključuju tipične uzorke kongenera, ali ne na temelju kalibracijske krivulje standarda zbog niske preciznosti u donjem rasponu krivulje. Učinci ekstrakcije i čišćenja moraju se uzeti u obzir. Prag izvještavanja mora se odrediti značajno iznad postupka sa slijepim uzorcima (najmanje tri puta više).

7.2. Korištenje referentnih uzoraka

- Referentni uzorci predstavljaju uzorke matrica, uzorke kongenera i raspone koncentracija za PCDD/PCDF i dioksinu slične PCB-e oko najveće dopuštene količine ili praga za pokretanje postupka.
- Uz svaku seriju uzoraka koja se ispituje mora se uključiti jedna slijepa proba ili po mogućnosti slijepa matrica i jedan referentni uzorak s najvećom dopuštenom količinom ili na pragu za pokretanje postupka. Ovi uzorci se moraju ekstrahirati i analizirati istodobno u istovjetnim uvjetima. Referentni uzorak mora pokazati izrazito veći odgovor od slijepog uzorka, što osigurava ispravnost testa. Ti se uzorci mogu koristiti za korekciju slijepa probe i iskorištenja.
- Referentni uzorci koji se odabiru za korekciju iskorištenja su reprezentativni za pokusne uzorke, što znači da uzorci kongenera ne uzrokuju preniske procjene vrijednosti.
- Dodatnim referentnim uzorcima kojima su količine 0,5 i 2 puta veće od najveće dopuštene količine ili praga za pokretanje postupka mogu se uključiti za dokazivanje ispravnosti ispitivanja u rasponu propisanih količina za kontrolu najveće dopuštene količine ili praga za pokretanje postupka. Ako se kombiniraju, ovi uzorci se mogu koristiti za izračun vrijednosti BEQ u pokusnim uzorcima (7.1.2.2).

7.3. Određivanje cut-off vrijednosti

Odnos između bionalitičkih rezultata u BEQ i rezultati GC/HRMS u TEQ određuje se (npr. kalibracijskim pokusima u matrici, koji uključuju referentne uzorke s dodatkom 0, 0,5 ×, 1 × i 2 × najveća dopuštena količina (NDK) sa šest ponavljanja na svakoj razini ($n = 24$)). Faktori korekcije (slijepa proba i iskorištenje) mogu se procijeniti iz ovog odnosa, ali ih se mora provjeravati u svakoj seriji ispitivanja uključivanjem slijepih uzoraka postupka/matrice i uzoraka iskorištenja (7.2).

Cut-off vrijednosti određuju se za donošenje odluke o sukladnosti uzorka s najvećim dopuštenim količinama ili za kontrolu praga za pokretanje postupka, ako je relevantno, s obzirom na dotičnu najveću dopuštenu količinu ili prag za pokretanje postupka određene posebno za PCDD/PCDF-e i za dioksinu slične PCB-e ili za zbroj PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a. Prikazuje ih donja krajnja točka distribucije bioanalitičkih rezultata (korigirano za vrijednost slijepa probe i za iskorištenje) što odgovara odlučujućoj granici potvrđne metode na temelju 95 % razine pouzdanosti, što znači da je udio lažno sukladnih rezultata < 5 % i na temelju RSD_R < 25 %. Odlučujuća granica GC/HRMS najveća je dopuštena količina uzimajući u obzir mjernu nesigurnost.

⁽¹⁾ Trenutačni zahtjevi se temelje na TEF objavljenim u: M. Van den Berg et al, Toxicol Sci 93 (2), 223.–241. (2006.).

U praksi se cut-off vrijednost (u BEQ) može izračunati na sljedeći način (vidjeti sliku 1.):

7.3.1. Korištenje donjeg raspona 95 % intervala predviđanja pri odlučujućoj granici potvrđne metode

$$\text{Cut-offvrijednost} = \text{BEQ}_{\text{DL}} - s_{y,x} * t_{\alpha, f=m-2} \sqrt{1/n + 1/m + (x_i - \bar{x})^2 / Q_{xx}}$$

pri čemu je:

BEQ_{DL} BEQ što odgovara odlučujućoj granici potvrđne metode, koja je najveća dopuštena količina uzimajući u obzir mjernu nesigurnost

$s_{y,x}$ standardna devijacija rezidua

$t_{\alpha, f=m-2}$ student faktor ($\alpha = 5 \%$, $f =$ slobodni stupnjevi, jednostrani)

m ukupan broj kalibracijskih točaka (indeks j)

n broj ponavljanja na svakoj razini

x_i koncentracija uzorka (u TEQ) kalibracijske točke i određena potvrđnom metodom

\bar{x} srednja vrijednost koncentracija (u TEQ) svih kalibriranih uzoraka

$$Q_{xx} = \sum_{j=1}^m (x_i - \bar{x})^2 \text{ parametar zbroja kvadrata}$$

$i =$ indeks za kalibracijsku točku i

7.3.2. Izračun iz bioanalitičkih rezultata (korigirano za vrijednost slijepe probe i za iskorištenje) višestrukih analiza uzoraka ($n \geq 6$) kontaminiranih na odlučujućoj granici potvrđne metode, kao donja krajnja točka distribucije podataka pri odgovarajućoj srednjoj BEQ vrijednosti:

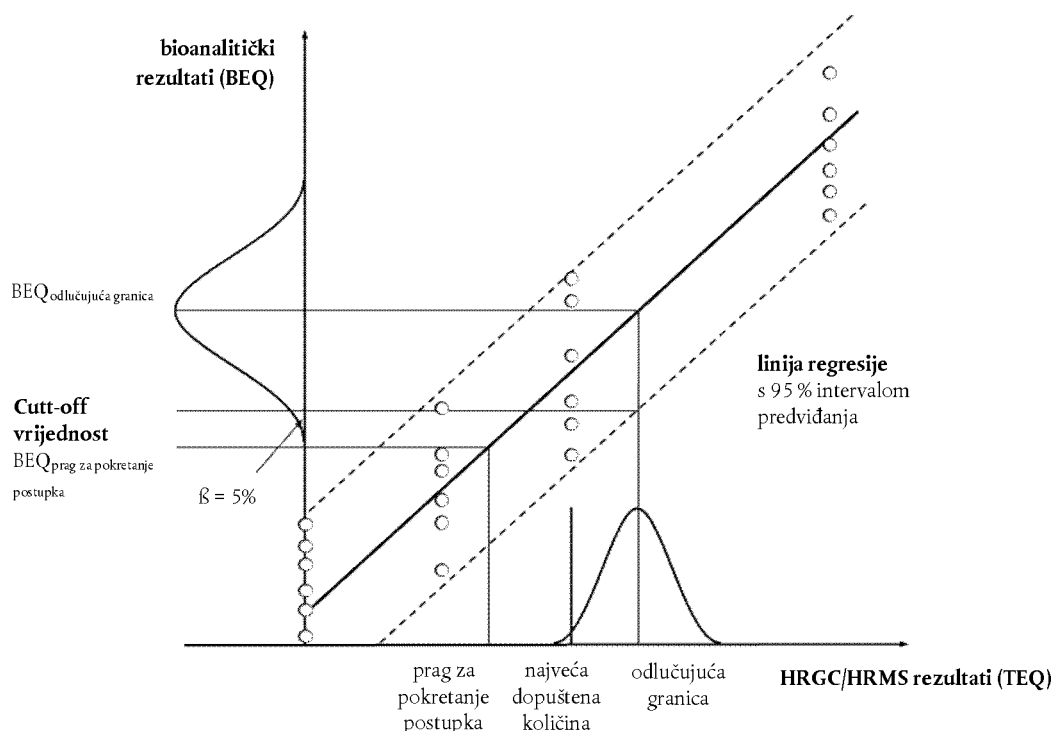
$$\text{Cut-offvrijednost} = \text{BEQ}_{\text{DL}} - 1,64 \times \text{SD}_R = \text{BEQ}_{\text{DL}} - 1,64 \times \text{SD}_R$$

pri čemu je

SD_R standardna devijacija rezultata bioanalitičkih testova pri BEQ_{DL} , izmjereno u uvjetima unutarnje laboratorijske obnovljivosti

7.3.3. Izračun kao srednja vrijednost bioanalitičkih rezultata (u BEQ, korigirano za vrijednost slijepe probe i za iskorištenje) iz višestrukih analiza uzoraka ($n \geq 6$) kontaminiranih na 2/3 najveće dopuštene količine ili praga za pokretanje postupka. Ovo se temelji na zapažanju da će ta vrijednost biti oko cut-off vrijednosti određene u točkama 7.3.1 ili 7.3.2.

Slika 1..

Izračun cut-off vrijednosti na temelju 95 % razine pouzdanosti, što znači da je udio lažno sukladnih rezultata < 5 % i na temelju $RSD_R < 25 \%$:

1. iz donjeg raspona 95 % intervala predviđanja pri odlučujućoj granici potvrdne metode,
2. iz višestrukih analiza uzoraka ($n \geq 6$) kontaminiranih na odlučujućoj granici potvrdne metode kao donja krajnja točka distribucije (na slici prikazana s krivuljom u obliku zvona) pri odgovarajućoj srednjoj BEQ vrijednosti.

7.3.4. Ograničenja cut-off vrijednosti:

Cut-off vrijednosti na temelju BEQ, izračunane iz RSD_R postignute tijekom validacije koristeći ograničen broj uzoraka s različitim uzorcima matrice/kongenera mogu biti veće od najveće dopuštene količine ili praga za pokretanje postupka, na temelju TEQ zbog veće preciznosti od one rutinski dobivene kada je potrebno kontrolirati nepoznati spektar mogućih uzoraka kongenera. U takvim se slučajevima cut-off vrijednosti izračunaju iz $RSD_R = 25 \%$, ili se daje prednost dvjema trećinama najveće dopuštene količine ili praga za pokretanje postupka.

7.4. Karakteristike izvedivosti

- S obzirom da se u bioanalitičkim metodama ne mogu koristiti unutarnji standardi, moraju se provoditi ispitivanja ponovljivosti kako bi se dobili podaci o standardnoj devijaciji unutar i između serija ispitivanja. Ponovljivost mora biti manja od 20 %, a interna laboratorijska obnovljivost manja od 25 %. To se temelji na razinama izračunatih u BEQ nakon korekcije za vrijednost slijepe probe i za iskorištenja.
- U postupku validacije potrebno je dokazati da test pravi razliku između slijepe probe i razine na cut-off vrijednosti omogućavajući identifikaciju uzoraka iznad odgovarajuće cut-off vrijednosti (vidjeti 7.1.2.).
- Moraju se utvrditi ciljni spojevi, moguće interferencije i najveće prihvatljive količine za slijepe probe.
- Postotak standardne devijacije u odgovoru ili koncentraciji izračunan iz odgovora (moguće samo u radnom rasponu) pri trostrukom određivanju izolata uzorka ne smije biti iznad 15 %.
- Nekorigirani rezultati referentnih uzoraka izraženi u BEQ (vrijednost slijepe probe i pri najvećoj dopuštenoj količini ili pragu za pokretanje postupka) koriste se za ocjenu izvedivosti bioanalitičke metode kroz kontinuirano vremensko razdoblje.
- Dijagrami kontrole kvalitete (QC) za postupke sa slijepim uzorcima i svaka vrsta referentnog uzorka bilježe se i provjeravaju kako bi se osiguralo da je izvedivost analiza u skladu sa zahtjevima, a posebno za postupak sa slijepim uzorcima u pogledu zahtijevane najmanje razlike do donjeg dijela radnog raspona i za referentne uzorke u pogledu unutar laboratorijske obnovljivosti. Postupke sa slijepim uzorcima potrebno je dobro kontrolirati kako bi se izbjegli lažno sukladni rezultati kada se oduzimaju.
- Rezultati analiza potvrdnim metodama sumnjivih uzoraka i 2 do 10 % sukladnih uzoraka (najmanje 20 uzoraka po matrici) sakuplja se i koristi za procjenu izvedivosti orijentacijske metode i odnosa između BEQ i TEQ. Ova baza podataka može se koristiti za ponovljenu evaluaciju cut-off vrijednosti koje se primjenjuju na rutinske uzorke za validirane matrice.
- Uspješna izvedivost metode može se također dokazati prstenastim probama. Rezultati uzoraka analiziranih prstenastim probama koje uključuju raspon koncentracija od npr. $2 \times$ najveće dopuštene količine, mogu također biti uključeni u procjenu učestalosti lažno sukladnih rezultata, ako laboratorij može dokazati uspješnu izvedivost. Uzroci uključuju najčešće uzorke kongenera, koji predstavljaju različite izvore.
- Tijekom incidenata se mogu ponovo procijeniti cut-off vrijednosti uzimajući u obzir posebne uzorke matrica i kongenera koji se pojavljuju u tom incidentu.

8. IZVJEŠTAVANJE O REZULTATIMA

Potvrdne metode

- U onoj mjeri u kojoj to analitički postupak dopušta, analitički rezultati moraju sadržavati količine pojedinačnih PCDD/PCDF-a i kongenera dioksinu sličnih PCB-a i treba ih definirati kao donje, gornje ili srednje kako bi se u izvješće uključilo što više podataka o rezultatima i na taj način omogućilo tumačenje rezultata prema posebnim zahtjevima.

- U izvješće je potrebno uključiti i metodu koja se koristi za ekstrakciju PCDD/PCDF-a, dioksinu sličnih PCB-a i masti. Udio masti u uzorku određuje se i iskazuje za uzorke hrane s najvećim dopuštenim količinama određenim na temelju masti i očekivanom koncentracijom masti u rasponu od 0 – 2 % (u skladu s postojećim zakonodavstvom), za druge uzorke je određivanje udjela masti neobavezno.
- Iskorištenja pojedinih unutarnjih standarda moraju biti navedena u slučaju da su izvan raspona navedenog u točki 6.2., u slučaju da je dobiveni rezultat veći od najveće dopuštene količine (u tom slučaju iskorištenja za jednu ili dvije dvostruke analize), a u drugim slučajevima na zahtjev.
- S obzirom da mjernu nesigurnost treba uzeti u obzir pri odluci o sukladnosti uzorka, potrebno je navesti i taj parametar. Stoga se rezultati analize prikazuju kao $x \pm U$, gdje je x rezultat analize, a U je proširena mjerna nesigurnost koristeći faktor pokrivanja 2, čime se dobiva razina pouzdanosti od 95 %. Određuju li se odvojeno PCDD/PCDF-i i dioksinu slični PCB-i, tada se zbroj procijenjene proširene nesigurnosti za pojedinačne rezultate analiza PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a koristi za zbroj PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a.
- Ako se uzima u obzir mjerna nesigurnost primjenom CCa (kako je opisano u Prilogu II. točki IV.2.), tada se mora navesti i taj parametar.
- Rezultati se moraju iskazati u istim mjernim jedinicama i zaokružiti (barem) na jednak broj decimalnih mjesta kao najveće dopuštene količine, kako je određeno u Uredbi (EZ) br. 1881/2006.

Bioanalitičke orijentacijske metode

- Rezultat orijentacijske metode se izražava kao sukladan ili se za njega sumnja da je nesukladan („sumnjiv”).
- Osim toga, rezultat za PCDD/PCDF-e i/ili dioksinu slične PCB-e može se izraziti u bioanalitičkim ekvivalentima (ne TEQ) (vidjeti Prilog III. točku 1.). Za uzorke s odgovorom ispod granice izvještavanja navodi se da su ispod granice izvještavanja.
- Za svaku vrstu uzorka matrice u izvješću se mora navesti najveća dopuštena količina ili prag za pokretanje postupka na kojoj se procjena temelji.
- U izvješću se mora navesti vrsta ispitivanja koje se koristi, osnovno načelo ispitivanja i vrsta kalibracije.
- U izvješću je potrebno uključiti i metodu koja se koristi za ekstrakciju PCDD/PCDF-a, dioksinu sličnih PCB-a i masti. Udio masti u uzorku se određuje i iskazuje za uzorke hrane s najvećim dopuštenim količinama ili pragovima za pokretanje postupka određenim na temelju masti i očekivanom koncentracijom masti u rasponu od 0 – 2 % (u skladu s postojećim zakonodavstvom), za druge uzorke je određivanje udjela masti neobavezno.
- U slučaju uzoraka za koje se sumnja da nisu sukladni, izvješće treba uključivati napomenu o postupku koji treba poduzeti. Koncentracija PCDD/PCDF-a i zbroj PCDD/PCDF-a i dioksinu sličnih PCB-a u tim uzorcima s povišenim razinama mora se odrediti/potvrditi potvrdnom metodom.

Dodatak PRILOGU III.

WHO-TEF za procjenu rizika za zdravlje ljudi na temelju zaključaka sa stručnog zasjedanja Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) – Međunarodni program za sigurnost kemikalija (IPCS) održanog u Ženevi u lipnju 2005. (Martin van den Berg et al., Ponovljena evaluacija faktora ekvivalentne toksičnosti za dioksine i spojeve slične dioksinu kod ljudi i sisavaca, Svjetske zdravstvene organizacije, provedena 2005. Toksikološke znanosti 93(2), str. 223.–241. (2006.))

Kongener	Vrijednost TEF	Kongener	Vrijednost TEF
Dibenzo-p-dioksini („PCDD-i“)		„Dioksinima slični“ PCB-i ne orto PCB-i + mono-orto PCB-i	
2,3,7,8-TCDD	1	Ne orto PCB-i	
1,2,3,7,8-PeCDD	1		
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1	PCB 77	0,0001
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1	PCB 81	0,0003
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1	PCB 126	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01	PCB 169	0,03
OCDD	0,0003		
Dibenzofurani („PCDF-i“)		Mono-orto PCB-i	
2,3,7,8-TCDF	0,1	PCB 105	0,00003
1,2,3,7,8-PeCDF	0,03	PCB 114	0,00003
2,3,4,7,8-PeCDF	0,3	PCB 118	0,00003
1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1	PCB 123	0,00003
1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1	PCB 156	0,00003
1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1	PCB 157	0,00003
2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1	PCB 167	0,00003
1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01	PCB 189	0,00003
1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01		
OCDF	0,0003		

Upotrijebljene kratice: „T“ = tetra; „Pe“ = penta; „Hx“ = heksa; „Hp“ = hepta; „O“ = okta; „CDD“ = klordibenzodioksin; „CDF“ = klordibenzofuran; „CB“ = klorbifenil.

PRILOG IV.

**PRIPREMA UZORKA I ZAHTJEVI ZA METODE ANALIZE KOJE SE KORISTE U KONTROLAMA KOLIČINA
PCB-A KOJI NISU SLIČNI DIOKSINU (PCB # 28, 52, 101, 138, 153, 180) U ODREĐENOJ HRANI**

Zahitjevi postavljeni u ovom Prilogu primjenjuju se kada se hrana analizira za službenu kontrolu razina polikloriranih bifenila koji nisu slični dioksinu (PCB-a koji nisu slični dioksinu) i za druge regulatorne svrhe.

1. Metode detekcije koje se koriste:

Plinska kromatografija/detektor hvatanja elektrona (GC-ECD), GC-LRMS, GC-MS/MS, GC-HRMS ili istovjetne metode.

2. Identifikacija i potvrđivanje predmetnih analita:

- Relativno retencijsko vrijeme u odnosu na unutarnje standarde ili referentne standarde (prihvaćena devijacija od +/- 0,25 %).
- Plinsko kromatografsko odvajanje svih šest indikatorskih PCB-a (PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 138, PCB 153 i PCB 180) od interferirajućih tvari, posebno ko-eluiranih PCB-a, a posebno ako su uzorci u rasponu zakonski dozvoljenih granica i nesukladnost se mora potvrditi.

[Kongeneri za koje je često ustanovljeno da ko-eluiraju su npr. PCB 28/31, PCB 52/69 i PCB 138/163/164. Za GC/MS moraju se uzeti u obzir i moguće interferencije fragmenata viših kloriranih kongenera.]

- Za tehnike GC-MS:

- monitoring najmanje:

- dva specifična iona za HRMS,
- dva specifična iona sa $m/z > 200$ ili tri specifična iona sa $m/z > 100$ za LRMS,
- 1 prekursor ion i 2 iona produkta za MS-MS.

- Najveća dozvoljena odstupanja za odgovore odabranih masenih fragmenata:

Relativna devijacija intenziteta odabranih masenih fragmenata od teoretskog odgovora ili kalibracijski standard za ciljani ion (ion s najsnažnijim odgovorom koji se prati) i potvrđnih iona:

Relativni odgovor potvrđnih iona u odnosu na ciljani ion	GC-EI-MS (relativna devijacija)	GC-CI-MS, GC-MS ^a (relativna devijacija)
> 50 %	± 10 %	± 20 %
> 20 % do 50 %	± 15 %	± 25 %
> 10 % do 20 %	± 20 %	± 30 %
≤ 10 %	± 50 % (*)	± 50 % (*)

(*) Zadovoljavajući broj masenih fragmenata s relativnim intenzitetom > 10 % mora biti dostupan, zato uporaba potvrđnih iona s relativnim odgovorom manjim od 10 % u usporedbi s ciljnim ionom nije preporučljiva.

- Za GC-ECD:

Potvrda rezultata koji prelaze dopušteno odstupanje s dva stupca GC sa stacionarnim fazama različitog polariteta.

3. Prikazivanje izvođenja metode:

Validacija u području najveće dopuštene količine (0,5 do 2 puta više od najveće dopuštene količine) s prihvatljivim koeficijentom varijacije za ponovljene analize (vidjeti zahtjeve za srednju preciznost u točki 8.).

4. Granica kvantifikacije:

Vrijednosti slijepe probe ne smiju biti veće od 30 % razine kontaminacije što odgovara najvećoj dopuštenoj količini ⁽¹⁾.

5. Kontrola kvalitete:

Redovite slijepe probe, analize uzoraka s dodatkom, analize uzoraka za kontrolu kvalitete, sudjelovanje u međulaboratorijskim studijama s različitim matricama uzoraka.

6. Kontrola iskorištenja:

- Korištenje primjerenih unutarnjih standarda s fizikalno-kemijskim svojstvima koji odgovaraju predmetnim analitima.
- Dodavanje unutarnjih standarda:
 - dodavanje proizvoda (prije ekstrakcije i postupka čišćenja),
 - moguće je dodavanje ekstrahiranoj masnoći (prije postupka čišćenja), ako se najveće dopuštene količine određuju na temelju masti.
- Zahtjevi za metode u kojima se koristi svih šest indikatorskih kongenera PCB-a označenih izotopima:
 - korekcija rezultata za iskorištenje unutarnjih standarda,
 - prihvatljivo iskorištenje izotopski označenih unutarnjih standarda je između 50 i 120 %,
 - prihvatljivo je manje ili veće iskorištenje za pojedinačne kongenere s manje od 10-postotnim doprinosom zbroju šest indikatorskih PCB-a.
- Zahtjevi za metode u kojima se ne koristi svih šest izotopski označenih unutarnjih standarda ili se koriste drugi unutarnji standardi:
 - kontrola iskorištenja unutarnjih standarda za svaki uzorak,
 - prihvatljivo iskorištenje unutarnjih standarda između 60 i 120 %,
 - korekcija rezultata u pogledu iskorištenja unutarnjih standarda.
- Iskorištenje neoznačenih kongenera provjerava se analizom uzoraka s dodatkom ili kontrolnih uzoraka s koncentracijama u rasponu najveće dopuštene količine. Prihvatljivo iskorištenje za te kongenere je između 70 i 120 %.

7. Zahtjevi za laboratorije:

U skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 882/2004, laboratorije akreditiraju priznata tijela koja rade u skladu sa zahtjevima ISO Guide 58 kako bi se osiguralo da primjenjuju analitičko osiguranje kvalitete. Laboratoriji se akreditiraju prema normi EN ISO/IEC 17025

8. Karakteristike izvedivosti: Kriteriji za zbroj šest indikatorskih PCB-a kod najveće dopuštene količine:

Istinitost	- 30 do + 30 %
Srednja preciznost (RSD%)	≤ 20 %
Razlika između izračuna gornje i donje granice	≤ 20 %

9. Izvješće o rezultatima

- U onoj mjeri u kojoj to analitički postupak dopušta, analitički rezultati moraju sadržavati količine pojedinačnih PCB kongenera i treba ih definirati kao donje, gornje ili srednje kako bi se u izvješće uključilo što više podataka o rezultatima i na taj način omogućilo tumačenje rezultata prema posebnim zahtjevima.
- U izvješće je potrebno uključiti i metodu koja se koristi za ekstrakciju PCB-a i masti. Udio masti u uzorku se određuje i iskazuje za uzorke hrane s najvećim dopuštenim količinama određenim na temelju masti i očekivanom koncentracijom masti u rasponu od 0 – 2 % (u skladu s važećim zakonodavstvom), za druge uzorke je određivanje udjela masti neobavezno.

⁽¹⁾ Izrazito se preporučuje niži doprinos razine reagensa u slijepoj probi od razine kontaminanta u uzorku. Laboratorij je odgovoran kontrolirati varijaciju razina vrijednosti slijepih proba, posebno ako su te vrijednosti oduzete.

- Iskorištenja pojedinih unutarnjih standarda moraju biti navedena u slučaju da su izvan raspona navedenog u točki 6., u slučaju da je dobiveni rezultat veći od najvećih dopuštenih količina, a u drugim slučajevima na zahtjev.
 - S obzirom da mjernu nesigurnost treba uzeti u obzir pri odluci o sukladnosti uzorka, taj je parametar također potrebno navesti. Stoga se rezultati analize prikazuju kao $x \pm U$, gdje je x rezultat analize, a U je proširena mjerna nesigurnost koristeći faktor pokrivanja 2, čime se dobiva razina pouzdanosti od 95 %.
 - Ako se uzima u obzir mjerna nesigurnost primjenom CCa (kako je opisano u Prilogu II. točki IV.1.) tada se mora navesti i taj parametar.
 - Rezultati se moraju iskazati u istim mjernim jedinicama i zaokružiti (barem) na jednak broj decimalnih mjesta kao najveće dopuštene količine, kako je određeno u Uredbi (EZ) br. 1881/2006.
-

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 590/2014**od 2. lipnja 2014.****o utvrđivanju paušalnih uvoznih vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1234/2007 od 22. listopada 2007. o uspostavljanju zajedničke organizacije poljoprivrednih tržišta i o posebnim odredbama za određene poljoprivredne proizvode (Uredba o jedinstvenom ZOT-u) ⁽¹⁾,uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerade vina voća i povrća ⁽²⁾, a posebno njezin članak 136. stavak 1.,

budući da:

- (1) Provedbenom uredbom (EU) br. 543/2011, prema ishodu Urugvajске runde multilateralnih pregovora o trgovini, utvrđuju se kriteriji kojima Komisija određuje paušalne vrijednosti za uvoz iz trećih zemalja, za proizvode i razdoblja određena u njezinu Prilogu XVI. dijelu A.
- (2) Paušalna uvozna vrijednost izračunava se za svaki radni dan, u skladu s člankom 136. stavkom 1. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011, uzimajući u obzir promjenjive dnevne podatke. Stoga ova Uredba treba stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Paušalne uvozne vrijednosti iz članka 136. Provedbene uredbe (EU) br. 543/2011 određene su u Prilogu ovoj Uredbi.

*Članak 2.*Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. lipnja 2014.

Za Komisiju,
u ime predsjednika,
Jerzy PLEWA
Glavni direktor za poljoprivredu i ruralni razvoj

⁽¹⁾ SL L 299, 16.11.2007., str. 1.

⁽²⁾ SL L 157, 15.6.2011., str. 1.

PRILOG

Paušalne uvozne vrijednosti za određivanje ulazne cijene određenog voća i povrća

(EUR/100 kg)		
Oznaka KN	Oznaka treće zemlje ⁽¹⁾	Standardna uvozna vrijednost
0702 00 00	MK	64,8
	TR	64,5
	ZZ	64,7
0707 00 05	AL	25,2
	MK	40,7
	TR	121,6
0709 93 10	ZZ	62,5
	TR	114,5
	ZZ	114,5
0805 50 10	TR	121,8
	ZA	129,3
	ZZ	125,6
0808 10 80	AR	104,3
	BR	77,8
	CL	99,5
	CN	127,0
	NZ	137,5
	US	161,6
	UY	70,3
	ZA	120,5
	ZZ	112,3
0809 29 00	TR	444,9
	ZZ	444,9

⁽¹⁾ Nomenklatura država utvrđena Uredbom Komisije (EZ) br. 1833/2006 (SL L 354, 14.12.2006., str. 19.). Oznakom „ZZ” označava se „drugo podrijetlo”.

ODLUKE

ODLUKA POLITIČKOG I SIGURNOSNOG ODBORA EUCAP SAHEL MALI/1/2014

od 26. svibnja 2014.

o imenovanju voditelja misije ZSOP-a Europske unije u Maliju (EUCAP Sahel Mali)

(2014/310/ZVSP)

POLITIČKI I SIGURNOSNI ODBOR,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 38. treći stavak,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2014/219/ZVSP od 15. travnja 2014. o misiji ZSOP-a Europske unije u Maliju (EUCAP Sahel Mali) ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 7. stavak 1.,

budući da:

- (1) Na temelju Odluke 2014/219/ZVSP Politički i sigurnosni odbor ovlašten je, u skladu s člankom 38. Ugovora, donositi odgovarajuće odluke za potrebe političkog nadzora i strateškog usmjeravanja misije EUCAP Sahel Mali, uključujući odluku o imenovanju voditelja misije.
- (2) Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku predložio je imenovanje g. Albrechta CONZEA za voditelja misije EUCAP Sahel Mali od 26. svibnja 2014. do 14. siječnja 2015.,

DONIO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

G. Albrecht CONZE imenuje se voditeljem misije ZSOP-a Europske unije u Maliju (EUCAP Sahel Mali) od 26. svibnja 2014. do 14. siječnja 2015.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. svibnja 2014.

Za Politički i sigurnosni odbor

Predsjednik

W. STEVENS

⁽¹⁾ SL L 113, 16.4.2014., str. 21.

ODLUKA VIJEĆA
od 26. svibnja 2014.
o imenovanju dvaju belgijskih članova i belgijskog zamjenika člana Odbora regija

(2014/311/EU)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 305.,

uzimajući u obzir prijedlog belgijske vlade,

budući da:

- (1) Vijeće je 22. prosinca 2009. i 18. siječnja 2010. donijelo odluke 2009/1014/EU ⁽¹⁾ i 2010/29/EU ⁽²⁾ o imenovanju članova i zamjenika članova Odbora regija za razdoblje od 26. siječnja 2010. do 25. siječnja 2015. Dana 26. studenoga 2012. Odlukom Vijeća 2012/736/EU ⁽³⁾ g. Alain HUTCHINSON imenovan je članom do 25. siječnja 2015. po isteku mandata g. Charlesa PICQUÉA, a g. Charles PICQUÉ imenovan je zamjenikom člana. Dana 28. siječnja 2013. Odlukom Vijeća 2013/68/EU ⁽⁴⁾ g. Jean-Luc VANRAES imenovan je članom do 25. siječnja 2015. po isteku mandata g. Josa CHABERTA.
- (2) Po isteku izbornih mandata oslobođena su mjesta dva člana Odbora regija na temelju čega su imenovani g. Jean-Luc VANRAES i g. Alain HUTCHINSON. Po isteku izbornog mandata oslobodilo se mjesto zamjenika člana na temelju čega je imenovan g. Charles PICQUÉ.

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Ovime se sljedeće osobe imenuju u Odbor regija s učinkom od 26. svibnja 2014. do završetka tekućeg mandata koji istječe 25. siječnja 2015.:

a) za članove:

- g. Jean-Luc VANRAES, *Gemeenteraadslid in Ukkel*
- g. Alain HUTCHINSON, *Conseiller communal à Saint-Gilles*

i

b) za zamjenika člana:

- g. Charles PICQUÉ, *Bourgmestre de la commune de Saint-Gilles*.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. svibnja 2014.

Za Vijeće
Predsjednik
Ch. VASILAKOS

⁽¹⁾ SL L 348, 29.12.2009., str. 22.

⁽²⁾ SL L 12, 19.1.2010., str. 11.

⁽³⁾ SL L 329, 29.11.2012., str. 18.

⁽⁴⁾ SL L 32, 1.2.2013., str. 16.

ODLUKA KOMISIJE**od 28. svibnja 2014.****o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš EU-a za boje i lakove za unutarnju i vanjsku primjenu***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 3429)***(Tekst značajan za EGP)**

(2014/312/EU)

EUROPSKA KOMISIJA

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 2.,

nakon savjetovanja s Odborom Europske unije za znak za okoliš,

budući da:

- (1) U skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010 znak za okoliš EU-a može se dodijeliti proizvodima sa smanjenim utjecajem na okoliš tijekom cijelog njihova životnog ciklusa.
- (2) Uredbom (EZ) br. 66/2010 predviđa se utvrđivanje posebnih kriterija za dodjelu znaka za okoliš EU-a po skupinama proizvoda.
- (3) Kako bi se što bolje odrazilo sadašnje stanje na tržištu za ovu skupinu proizvoda te uzele u obzir inovacije tijekom posljednjih godina, prikladnim se smatra preinačiti područje primjene za skupinu proizvoda i utvrditi skup revidiranih ekoloških kriterija.
- (4) Odlukom Komisije 2009/543/EZ ⁽²⁾ i Odlukom Komisije 2009/544/EZ ⁽³⁾ boje za unutarnju primjenu i boje za vanjsku primjenu razmatrane su odvojeno. One su objedinjene u jedan dokument s kriterijima kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za nadležna tijela i podnositelje zahtjeva. Nadalje, revidiranim se kriterijima odražavaju novi zahtjevi u pogledu opasnih tvari koji su uvedeni Uredbom (EZ) br. 66/2010 nakon tih ranije donesenih odluka.
- (5) Cilj je ovih kriterija posebno promicanje proizvoda koji imaju manji utjecaj na okoliš tijekom njihova životnog ciklusa, koji su visoke kvalitete, vrlo učinkoviti i dugotrajni, proizvoda koji sadržavaju ograničenu količinu opasnih tvari ⁽⁴⁾ i ograničenu količinu hlapivih organskih spojeva. Treba poticati proizvode s poboljšanom učinkovitosti u odnosu na ove aspekte dodjeljujući im znak za okoliš. Prikladno je, stoga, utvrditi kriterije za dodjelu znaka za okoliš EU-a za skupinu proizvoda „boje i lakovi”.
- (6) Revidirani kriteriji i povezani zahtjevi u pogledu procjene i verifikacije trebaju važiti četiri godine od dana donošenja ove Odluke, uzimajući u obzir inovacijski ciklus za ovu skupinu proizvoda.
- (7) Stoga, Odluke 2009/543/EZ i 2009/544/EZ treba zamijeniti ovom Odlukom.

⁽¹⁾ SL L 27, 30.1.2010., str. 1.⁽²⁾ Odluka Komisije 2009/543/EZ od 13. kolovoza 2008. o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za vanjske boje i lakove (SL L 181, 14.7.2009., str. 27.).⁽³⁾ Odluka Komisije 2009/544/EZ od 13. kolovoza 2008. o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za unutrašnje boje i lakove (SL L 181, 14.7.2009., str. 39.).⁽⁴⁾ Tvari koje su razvrstane prema opasnostima utvrđenima Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (Uredba o CLP-u) (SL L 353, 31.12.2008., str.1.).

- (8) Proizvođačima čijim je proizvodima dodijeljen znak za okoliš EU-a za boje i lakove za unutarnju i vanjsku primjenu na temelju kriterija utvrđenih odlukama 2009/543/EZ i 2009/544/EZ treba omogućiti prijelazno razdoblje kako bi imali dovoljno vremena za prilagodbu svojih proizvoda tako da budu sukladni s revidiranim kriterijima i zahtjevima.
- (9) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 16. Uredbe (EZ) br. 66/2010,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Skupina proizvoda „boje i lakovi za unutarnju i vanjsku primjenu” obuhvaća dekorativne boje i lakove za unutarnju i vanjsku primjenu, lazurne premaze za drvo i srodne proizvode namijenjene za uporabu potrošačima i profesionalnim korisnicima a koji su obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2004/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
2. Skupina proizvoda „boje i lakovi za unutarnju i vanjsku primjenu” obuhvaća: premaze i boje za podove, proizvode koje na zahtjev potrošača (neprofesionalnih) ili profesionalnih dekoratera nijansira distributer, sustave za nijansiranje, dekorativne boje u obliku tekućine ili paste koje proizvođač može prethodno kondicionirati, nijansirati ili pripremiti kako bi bile u skladu s potrebama potrošača, uključujući boje za drvo, lazurne premaze za drvo i obloge, premaze za zidove i završne premaze za metal te temeljne i osnovne premaze takvih sustava proizvoda, kako je određeno Prilogom I. Direktivi 2004/42/EZ.
3. Ovom se skupinom proizvoda ne obuhvaćaju sljedeći proizvodi:
- (a) premazi protiv obrastanja;
 - (b) zaštitni proizvodi za impregnaciju drva;
 - (c) premazi za posebne industrijske i profesionalne namjene, uključujući visoko otporne premaze;
 - (d) praškasti premazi;
 - (e) UV sustavi sušenja boja;
 - (f) boje koje se u prvom redu koriste za vozila;
 - (g) proizvodi čija osnovna funkcija nije stvaranje sloja na podlozi, na primjer ulja i voskovi;
 - (h) punila kako su definirana normom EN ISO 4618;
 - (i) boje za označivanje cesta.

Članak 2.

U smislu ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „boja” znači pigmentirani materijal za premazivanje u obliku tekućine, paste ili praha, koji po nanošenju na podlogu stvara neproziran sloj koji ima zaštitna, dekorativna ili posebna tehnička svojstva te se nakon nanošenja suši i stvara tvrdi, prijanjajući i zaštitni premaz;
2. „lak” znači prozirni materijal za premazivanje, koji po nanošenju na podlogu stvara tvrdi proziran sloj koji ima zaštitna, dekorativna ili posebna tehnička svojstva te se nakon nanošenja suši i stvara tvrdi, prijanjajući i zaštitni premaz;
3. „dekorativne boje i lakovi” znači boje i lakovi koji se primjenjuju za dekoraciju i zaštitu objekata, njihovih ukrasa i opreme, a nanose se na mjestu objekta;
4. „lazura” znači premaz koji stvara proziran ili poluproziran sloj za dekoraciju i zaštitu drva od atmosferskog starenja, što omogućuje njegovo lako održavanje;

⁽¹⁾ Direktiva 2004/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o ograničavanju emisija hlapivih organskih spojeva nastalih upotrebom organskih otapala u određenim bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila te o izmjeni Direktive 1999/13/EZ (SL L 143, 30.4.2004., str. 87.).

5. „sustav za nijansiranje” znači metoda pripreme boja miješanjem „osnove” s bojama za nijansiranje;
6. „zidni premaz” znači premaz koji stvara dekorativno-zaštitni sloj i koristi se za beton, opeku (koja se može bojiti), betonske blokove, žbuku, ploče od kalcijeva silikata ili beton ojačan vlaknima;
7. „vezujući temeljni premazi” znači premazi namijenjeni učvršćivanju labavo vezanih čestica podloge ili utjecaju na hidrofobna svojstva;
8. „UV sustav sušenja boja” znači stvrdnjavanje premaznih materijala izlaganjem umjetnom ultraljubičastom zračenju;
9. „praškasti premaz” znači zaštitni ili dekorativni premaz koji se stvara nanošenjem premaznog praha na podlogu te nakon taljenja daje postojani sloj;
10. „konzervansi za gotove proizvode” proizvodi su koji se koriste za konzerviranje gotovih proizvoda tijekom skladištenja tako što kontroliraju mikrobiološko kvarenje radi osiguranja roka uporabe;
11. „sredstva za zaštitu suhog sloja” proizvodi su koji se koriste za konzerviranje sloja ili premaza, tako što kontroliraju mikrobiološko kvarenje ili rast algi radi zaštite početnih svojstava površine materijala ili predmeta;
12. „tvari protiv stvaranja kore” su aditivi koji se dodaju premaznim materijalima radi sprečavanja stvaranja kore tijekom proizvodnje ili skladištenja premaznog materijala;
13. „hlapivi organski spojevi” (HOS) znači svi organski spojevi čija je početna točka vrelišta niža ili jednaka 250 °C, izmjereno pri standardnom tlaku od 101,3 kPa, kako su definirani u Direktivi 2004/42/EZ te koji se u kapilarnoj koloni razdvajaju do tetradekana (C₁₄H₃₀) i uključujući tetradekan za nepolarne sustave ili dietil adipata (C₁₀H₁₈O₄) za polarne sustave;
14. „poluhlapivi organski spojevi” (PHOS) znači oni organski spojevi čija je početna točka vrelišta viša od 250 °C i koji u kapilarnoj koloni (!) eluiraju u retencijskom rasponu od n-tetradekana (C₁₄H₃₀) do n-dokosana (C₂₂H₄₆) za nepolarne sustave i od dietil adipata (C₁₀H₁₈O₄) do metil palmitata (C₁₇H₃₄O₂) za polarne sustave;
15. „bijele i svijetle boje” su boje s tristimulusom (Y-vrijednost) > 70 %;
16. „sjajne boje” su boje koje pri upadnom kutu od 60° pokazuju stupanj refleksije ≥ 60;
17. „srednje sjajne boje” (koje se nazivaju i polusjajne, satinirane, polumat) su boje koje pri upadnom kutu od 60° ili 85° pokazuju stupanj refleksije < 60 i ≥ 10;
18. „mat boje” su boje koje pri upadnom kutu od 85° pokazuju stupanj refleksije < 10;
19. „jake mat boje” su boje koje pri upadnom kutu od 85° pokazuju stupanj refleksije < 5;
20. „prozirni” i „poluprozirni” znači sloj s omjerom kontrasta < 98 % pri debljini mokrog sloja od 120 μ;
21. „neprozirni” znači sloj s omjerom kontrasta > 98 % pri debljini mokrog sloja od 120 μ.

Članak 3.

Kriteriji za dodjelu znaka za okoliš EU-a na temelju Uredbe (EZ) br. 66/2010 proizvodima koji pripadaju skupini proizvoda „boje i lakovi” definiranoj u članku 1. ove Odluke i s time povezani zahtjevi u pogledu procjene i verifikacije utvrđuju se u Prilogu.

Članak 4.

Kriteriji i s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene utvrđeni u Prilogu vrijede četiri godine od dana donošenja ove Odluke.

Članak 5.

Za administrativne potrebe skupini proizvoda „boje i lakovi za unutarnju i vanjsku primjenu” dodjeljuje se brojčana oznaka „044”.

(!) Kako je određeno u 8.2.2. FprCEN/TS 16516.

Članak 6.

Odluke 2009/543/EZ i 2009/544/EZ stavljaju se izvan snage.

Članak 7.

4. Zahtjevi za dodjelu znaka za okoliš EU-a za proizvode obuhvaćene skupinom proizvoda „boje i lakovi” koji su dostavljeni unutar dva mjeseca od dana donošenja ove Odluke mogu se temeljiti na kriterijima utvrđenima odlukama 2009/543/EZ ili 2009/544/EZ ili na kriterijima utvrđenima ovom Odlukom. Zahtjevi se ocjenjuju u skladu s kriterijima na kojima su temeljeni.

5. Dozvole za znak za okoliš dodijeljene u skladu s kriterijima utvrđenima odlukama 2009/543/EZ ili 2009/544/EZ mogu se koristiti dvanaest mjeseci od dana donošenja ove Odluke.

Članak 8.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. svibnja 2014.

Za Komisiju
Janez POTOČNIK
Član Komisije

PRILOG

KRITERIJI ZA ZNAK ZA OKOLIŠ EU-A I ZAHTJEVI ZA OCJENJIVANJE I VERIFIKACIJU

Kriteriji za dodjelu znaka za okoliš EU-a za boje i lakove:

1. Bijeli pigment i otpornost na mokro trljanje
2. Titanov dioksid
3. Učinkovitost pri uporabi
 - (a) Razmazivost
 - (b) Otpornost na vodu
 - (c) Adhezija
 - (d) Abrazija
 - (e) Atmosfersko starenje
 - (f) Propusnost na vodenu paru
 - (g) Propusnost na tekuću vodu
 - (h) Otpornost na gljivice
 - (i) Premoštenje pukotina
 - (j) Otpornost na lužine
 - (k) Otpornost na koroziju
4. Hlapivi i poluhlapivi organski spojevi (HOS, PHOS)
5. Ograničenje uporabe opasnih tvari i smjesa
 - (a) Sveukupno ograničenje koje se primjenjuje na razvrstavanja prema oznakama opasnosti i upozorenja
 - (b) Ograničenja koja se primjenjuju na posebno zabrinjavajuće tvari
 - (c) Ograničenja koja se primjenjuju na određene opasne tvari
6. Informacije za potrošače
7. Informacije koje se pojavljuju na znaku za okoliš EU-a

Kriteriji za dodjelu znaka za okoliš odražavaju najbolju okolišnu učinkovitost proizvoda na tržištu boja i lakova. Standardima u pogledu visoke kvalitete i učinkovitosti boja treba osigurati trajnost proizvoda te time pridonijeti znatnom smanjenju sveukupnih utjecaja tijekom životnog ciklusa boja. Nadalje, cilj je ovih kriterija smanjiti uporabu hlapivih i poluhlapivih organskih tvari u formulaciji boje.

Iako je uporaba kemijskih proizvoda i ispuštanje onečišćujućih tvari dio proizvodnog postupka, proizvodom koji nosi znak za okoliš EU-a potrošačima se jamči da je uporaba tih tvari ograničena koliko je god tehnički moguće ne dovodeći u pitanje prikladnost za uporabu. Štoviše, konačni proizvod boje ili laka nije moguće razvrstati kao akutno toksičan ili opasan po okoliš na temelju europskog zakonodavstva o označavanju proizvoda.

Kriterijima se, kad god je moguće, isključuje ili ograničava na najmanju mjeru koncentracija (neophodne za omogućavanje određenih djelovanja i svojstava) tvari koje su identificirane kao opasne po ljudsko zdravlje i okoliš, a koje bi se mogle koristiti u formulacijama boja i lakova. Odstupanje za tvar koja će se upotrebljavati u proizvodima s dodijeljenim znakom za okoliš odobrava se samo u slučajevima kada se za tvar zahtijeva da ispuni očekivanja potrošača u pogledu učinkovitosti ili obvezne zahtjeve u pogledu proizvoda (na primjer konzerviranje boje) te u slučajevima kada na tržištu nisu dostupne primjenjive i ispitane alternative.

Odstupanja se ocjenjuju na osnovi načela predostrožnosti te znanstvenih i tehničkih dokaza, posebno ako su sigurniji proizvodi dostupni na tržištu.

Moguće je zatražiti ispitivanje konačnog proizvoda na prisutnost ograničenih opasnih tvari kako bi se potrošačima osigurala visoka razina sigurnosti.

Prema potrebi nameću se i strogi uvjeti postupanja s tvarima tijekom postupaka proizvodnje boja i lakova radi izbjegavanja izlaganja radnika rizicima. Verifikacija sukladnosti s kriterijima formulira se tako da se potrošačima osigura visoka razina sigurnosti, odražava praktična mogućnost za podnositelje zahtjeva da dobiju informacije iz opskrbnog lanca te se podnositeljima zahtjeva isključuje mogućnost za oportunitizam.

Procjena i verifikacija

(a) Zahtjevi

Posebni zahtjevi u pogledu procjene i verifikacije navedeni su u sklopu svakog kriterija.

Kada se od podnositelja zahtjeva traži da dostavi deklaracije, dokumentaciju, analize, izvješća o ispitivanju ili drugi dokaz kojim se pokazuje sukladnost s kriterijima, njih, prema potrebi, mogu dostaviti podnositelj i/ili njegov dobavljač (dobavljači) i/ili njihov dobavljač (dobavljači).

U slučaju promjena, primjerice promjene dobavljača, formulacije boje ili proširenja asortimana proizvoda koje za posljedicu ima promjenu sukladnosti boje ili laka s jednim ili više kriterija (prema potrebi), nositelj licencije, prije svake promjene, treba odgovarajućem nadležnom tijelu dostaviti informacije kojima dokazuje da je proizvod i dalje sukladan kako je navedeno u relevantnim kriterijima.

Prema potrebi se, osim ispitnih metoda navedenih za svaki kriterij mogu koristiti i druge metode ako su opisane u priručniku za korisnike u vezi sa zahtjevom za dodjelu znaka za okoliš te ako ih nadležno tijelo koje procjenjuje zahtjev prihvati kao jednakovrijedne.

Nadležna tijela priznaju u prvom redu ispitivanja akreditirana prema normi ISO 17025 i verifikacije koje obavljaju tijela akreditirana prema normi EN 45011 ili nekoj drugoj jednakovrijednoj međunarodnoj normi.

Nadležna tijela mogu prema potrebi zatražiti popratnu dokumentaciju i mogu provoditi nezavisne verifikacije.

(b) Pragovi mjerenja

Osim ako je drukčije navedeno, sukladnost s kriterijima za znak za okoliš obvezna je za namjerno dodane tvari i smjese te nusproizvode i nečistoće koje potječu iz sirovina, a čija je koncentracija jednaka ili prelazi 0,010 % masenog udjela konačne formulacije.

(c) Nadležnim se tijelima dostavlja točna formulacija proizvoda, uključujući djelovanje i fizički oblik svih sastojaka identificiranih u okviru kriterija i bilo kojih dodatnih funkcionalnih sastojaka te njihove ulazne koncentracije. Za svaki se sastojak dostavlja kemijski naziv, CAS broj i razvrstavanje u skladu s Uredbom (EZ) 1272/2008 (Uredba CLP). Dostavljaju se podaci o svim sastojcima identificiranim u okviru kriterija i o bilo kojim dodatnim sastojcima i poznatim nečistoćama prisutnim u proizvodu u koncentracijama višim od 0,010 %, osim u slučaju kada je za ispunjavanje zahtjeva za odstupanje potrebna niža koncentracija.

Kada se u kriterijima upućuje na sastojke, ono uključuje tvari i pripravke ili smjese. Definicije „tvari” i „smjesa” dane su u članku 3. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ („Uredba REACH”).

Nadležnom se tijelu za svaki sastojak dostavljaju sigurnosno-tehnički listovi i/ili CAS brojevi i razvrstavanja prema CLP-u u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 (REACH).

- (d) U pogledu svih kriterija, osim kriterija 4. Hlapivi i poluhlapivi organski spojevi (HOS, PHOS), granične vrijednosti primjenjuju se na boje ili lakove u pakiranju. U skladu s Direktivom 2004/42/EZ granične vrijednosti za HOS odnose se na gotove proizvode spremne za uporabu pa maksimalan udio hlapivih organskih spojeva (HOS) treba mjeriti ili izračunati, uključujući sve preporučene dodatke kao što su koloranti i/ili razrjeđivači. Za taj se izračun ili mjerenje od dobavljača sirovina zahtijeva dostava podataka o udjelu krute tvari, udjelu HOS i gustoći proizvoda. Prethodno navedeno primjenjuje se i pri mjerenju ili izračunu PHOS. Nadležna tijela mogu zahtijevati ispitivanje na PHOS kako bi se izračuni provjerili.

Kriterij 1. Bijeli pigment i otpornost na mokro trljanje

1.(a) Minimalni zahtjev za udio bijelog pigmenta

Zidne i stropne boje za unutarnju primjenu za koje se navodi tvrdnja da su u razredu 1. i 2. otpornosti na mokro trljanje moraju imati udio bijelog pigmenta (bijeli anorganski pigmenti s refraktornim indeksom višim od 1,8) na m² suhog filma jednak ili niži od onog iz tablice 1., uz neprozirnost od 98 %. Za sustave za nijansiranje ovaj se zahtjev primjenjuje samo na osnovnu boju.

Tablica 1.

Odnos između otpornosti na mokro trljanje i udjela TiO₂ za boje za unutarnju primjenu

Otpornost na mokro trljanje	Granične vrijednosti za boje za unutarnju primjenu (g/m ²)
Razred 1.	40
Razred 2.	36

U pogledu svih ostalih boja, uključujući vapnene boje, silikatne boje, temeljne premaze, antikoroziivne boje i zidne boje, udio bijelog pigmenta (bijeli anorganski pigmenti s indeksom refrakcije višim od 1,8) ne smije prelaziti 36 g/m² za proizvode za unutarnju primjenu i 38 g/m² za proizvode za vanjsku primjenu. Ako su boje namijenjene i za unutarnju i vanjsku primjenu, primjenjuju se strože granične vrijednosti.

Ako su prethodno spomenuti proizvodi obuhvaćeni izuzećem iz dijela (b), onda udio bijelog pigmenta (bijeli anorganski pigmenti s indeksom refrakcije višim od 1,8) ne smije prelaziti 25 g/m² suhog filma, uz neprozirnost od 98 %.

1.(b) Minimalni zahtjevi u pogledu otpornosti na mokro trljanje (samo za boje s unutarnjom primjenom)

Sve zidne i stropne boje s unutarnjom primjenom (završni premazi) pripadaju razredu 1. ili razredu 2. u odnosu na otpornost na mokro trljanje (WSR) u skladu s normama EN 13300 i EN ISO 11998. Ovaj se zahtjev primjenjuje samo na podloge za nijansiranje (osnovne boje).

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

Od ovog su zahtjeva izuzete zidne i stropne boje za unutarnju primjenu s udjelom bijelog pigmenta (bijeli anorganski pigmenti s indeksom refrakcije višim od 1,8) koji je jednak ili niži od 25 g/m² suhog filma, uz neprozirnost od 98 %.

Samo se za boje sa znakom za okoliš iz razreda 1. i 2. otpornosti na mokro trljanje može na znaku ili drugoj dokumentaciji za stavljanje na tržište navesti tvrdnja da su otporne na mokro trljanje.

Procjena i verifikacija: ispunjavaju se zahtjevi iz točki 1.(a) i 1.(b). Podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju kojom dokazuje da je udio bijelog pigmenta u skladu s ovim kriterijem.

Podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju u skladu s normom EN 13300 uz primjenu metode EN ISO 11998 (ispitivanje mogućnosti čišćenja i otpornosti na trljanje). Za stropne boje i zidne boje za unutarnju primjenu za koje se tvrdi da su otporne na mokro trljanje kao dokaz se dostavlja oznaka za pakiranje uz prateći tekst.

Kriterij 2. Pigment titanova dioksida

Ako proizvod sadržava više od 3,0 % masenog udjela titanova dioksida, emisije i ispuštanja otpada nastalih tijekom proizvodnje svih uporabljenih pigmenta titanova dioksida ne smiju prelaziti sljedeće vrijednosti ⁽¹⁾:

kod sulfatnog postupka:

- SO_x izračunan kao SO₂: 7,0 kg/toni pigmenta TiO₂
- sulfatni otpad: 500 kg/toni pigmenta TiO₂

kod kloridnog postupka:

- Ako se koristi prirodni rutil, 103 kg otpadnih klorida/toni pigmenta TiO₂
- Ako se koristi sintetski rutil: 179 kg otpadnih klorida/toni pigmenta TiO₂
- Ako se koristi šljaka: 329 kg otpadnih klorida/toni pigmenta TiO₂

Ako se koristi više od jedne vrste rudače, primjenjuju se vrijednosti u omjeru naspram količine uporabljenih pojedinačnih vrsta rudače.

Napomena:

Emisije SO_x odnose se samo na sulfatni postupak.

Za definiranje otpada koristi se članak 3. Okvirne direktive o otpadu 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Ako proizvođač TiO₂ u pogledu svojeg krutog otpada može ispuniti uvjete iz članka 5. (proizvodnja nusprodukata) Okvirne direktive o otpadu, dopušta se izuzeće u odnosu na otpad.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja popratnu dokumentaciju kojom dokazuje sukladnost proizvođača titanova dioksida koji proizvodi sirovinu za boje, u obliku izjave o nekorištenju ili izjave potkrijepljene podacima koji ukazuju na to da su navedene razine emisija tijekom proizvodnje odnosno količine ispuštenog otpada zadovoljene.

Kriterij 3. Učinkovitost pri uporabi

Kako bi se dokazala učinkovitost boja i lakova pri uporabi, provode se sljedeća ispitivanja po vrsti boje i/ili laka, kako je navedeno u tablici 2.:

⁽¹⁾ Kako je utvrđeno na temelju Referentnog dokumenta o najboljoj raspoloživoj tehnologiji za proizvodnju anorganskih kemikalija u velikim količinama (BREF), kolovoz 2007.

⁽²⁾ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

Tablica 2.

Zahtjevi u pogledu učinkovitosti različitih vrsta boja i lakova

Kriteriji	Boje i lakovi (i njihove potkategorije utvrđene u skladu s Direktivom 2004/42/EZ)							
	Boja za unutarnju primjenu (a, b)	Boja za vanjsku primjenu (c)	Ukrašavanje i oblaganje (d)	Debeli dekorativni premaz za unutarnje i vanjske prostore (l)	Lak i lazurni premaz za drvo (e, f)	Jednokomponentna funkcionalna i podna boja (i)	Temeljni premaz (g)	Osnovni i temeljni premaz (h)
3.(a) Razmazivost (samo za bijele i svijetle boje, uključujući bijele osnovne boje koje se upotrebljavaju u sustavima za nijansiranje) – ISO 6504/1	8 m ² /l	4 m ² /l (elastomerna boja) 6 m ² /l (zidna boja)	Proizvodi za vanjsku primjenu 6 m ² /l Proizvodi za unutarnju primjenu 8 m ² /l	1 m ² /l	–	Proizvodi za vanjsku primjenu 6 m ² /l Proizvodi za unutarnju primjenu 8 m ² /l	6 m ² /l (nije neproziran) 8 m ² /l (neproziran)	6 m ² /l (nije neproziran) 8 m ² /l (neproziran))
3.(b) Otpornost na vodu – ISO 2812-3	–	–	–	–	Otporni na vodu	Otporna na vodu	–	–
3.(c) Adhezija – EN 24624	–	–	–	–	–	Rezultat 2	1,5 MPa (zidna boja)	1,5 MPa (zidna boja)
3.(d) Abrazija – EN ISO 778 4-2	–	–	–	–	–	Gubitak mase od 70 mg	–	–
3.(e) Atmosfersko starenje – EN 11507/EN 927-6	–	1 000 h	1 000 h (vanjski)	1 000 h (vanjski)	1 000 h (vanjski)	1 000 h (vanjski)	–	–
3.(f) Propusnost na vodenu paru (l) – EN ISO 7783	–	Razred II. ili viši	–	Razred II. ili viši (vanjski)	–	–	–	–
3.(g) Propusnost na tekuću vodu (l) – EN 1062-3	–	Ako se navode tvrdnje, razred III. Svi ostali proizvodi: razred II. ili viši	–	Razred II. ili viši (vanjski)	–	–	–	–

Kriteriji	Boje i lakovi (i njihove potkategorije utvrđene u skladu s Direktivom 2004/42/EZ)							
	Boja za unutarnju primjenu (a, b)	Boja za vanjsku primjenu (c)	Ukrašavanje i oblaganje (d)	Debeli dekorativni premaz za unutarnje i vanjske prostore (l)	Lak i lazurni premaz za drvo (e, f)	Jednokomponentna funkcionalna i podna boja (i)	Temeljni premaz (g)	Osnovni i temeljni premaz (h)
3.(h) Otpornost na gljivice ⁽¹⁾ – EN 15457	–	Razred 1. ili niži (zidne boje ili boje za drvo)	Razred 0. (proizvodi za drvo vanjsku primjenu)	Razred 1. ili niži (vanjski)	–	–	–	–
3.(h) Otpornost na obrastanje algama EN 15458 ⁽¹⁾	–	Razred 1. ili niži (zidne boje ili boje za drvo)	Razred 0. (proizvodi za drvo vanjsku primjenu)	Razred 1. ili niži (vanjski)	–	–	–	–
3.(i) Premoštenje pukotina ⁽¹⁾ – EN 1062-7	–	A1 (samo elastomerna boja)	–	–	–	–	–	–
3.(j) Otpornost na lužine ISO 281 2-4	–	Zidna boja	–	–	–	–	Zidna boja za vanjsku primjenu	Zidna boja za vanjsku primjenu
3.(k) Otpornost na koroziju ⁽¹⁾ – EN ISO 12944-2 i 12944-6, ISO 9227, ISO 4628-2 i 4628-3	–	Antikorozivna boja Pojava mjehurića: ≥ veličina 3/ gustoća 3 Hrđanje: ≥ Ri2	Antikorozivna boja Pojava mjehurića: ≥ veličina 3/ gustoća 3 Hrđanje: ≥ Ri2	–	–	Antikorozivna boja Pojava mjehurića: ≥ veličina 3/ gustoća 3 Hrđanje: ≥ Ri2	Antikorozivna boja Pojava mjehurića: ≥ veličina 3/ gustoća 3 Hrđanje: ≥ Ri2	Antikorozivna boja Pojava mjehurića: ≥ veličina 3/ gustoća 3 Hrđanje: ≥ Ri2

⁽¹⁾ Potrebno samo u slučaju kada se za boje navode marketinške tvrdnje.

3.(a) Razmazivost

Zahtjev u pogledu razmazivosti primjenjuje se na bijele i svijetle boje. Ako su boje dostupne u više nijansi, zahtjev u pogledu razmazivosti primjenjuje se na najsvjetliju.

Bijele i svijetle boje (uključujući završne premaze i međupremaze) imaju razmazivost od najmanje 8 m² po litri proizvoda za unutarnje boje i 6 m² za vanjske boje (uz pokrivnu moć od 98 %). Proizvodi koji se prodaju i za unutarnju i za vanjsku primjenu imaju razmazivost od najmanje 8 m² po litri (uz pokrivnu moć od 98 %).

Kod sustava za nijansiranje ovaj se kriterij primjenjuje samo na bijelu podlogu (podloga koja sadržava najviše TiO₂). Kada bijela podloga ne može ispuniti zahtjev u pogledu razmazivosti ovaj se kriterij ispunjava postupkom nijansiranja bijele podloge pri čemu se dobije standardna boja RAL 9010.

Za boje koje su dio sustava za nijansiranje podnositelj zahtjeva mora na ambalaži proizvoda i na prodajnim mjestima informirati krajnjeg korisnika o tome koju nijansu ili temeljni/osnovni premaz (koji po mogućnosti nosi znak za okoliš Zajednice) treba koristiti kao podlogu prije nanošenja tamnije nijanse.

Prozirni i poluprozirni temeljni i osnovni premazi imaju razmazivost od najmanje 6 m², a oni neprozirni od najmanje 8 m². Neprozirni temeljni premazi s posebnim blokirajućim/pečatnim svojstvima, penetracijskim/vezivnim svojstvima i temeljni premazi posebnih adhezivnih svojstava imaju razmazivost od najmanje 6 m² po litri proizvoda.

Debeli dekorativni premazi (boje koje su posebno dizajnirane za trodimenzionalni dekorativni učinak pa je stoga za njih karakteristično da stvaraju vrlo debeli sloj) alternativno imaju razmazivost od 1 m² po kg proizvoda.

Neprozirne elastomerne boje imaju razmazivost od najmanje 4 m² po litri proizvoda.

Ovaj se zahtjev ne odnosi na lakove, lazure, prozirne adhezivne temeljne premaze ili bilo kakve druge prozirne premaze.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju primjenom metode ISO 6504/1 (Boje i lakovi – određivanje pokrivne moći – 1. dio: Kubelka-Munkova metoda za bijele i svijetle boje) ili 6504/3 (3. dio: određivanje omjera kontrasta (neprozirnosti) svijetlih boja pri fiksnoj razmazivosti) ili za posebno dizajnirane boje s trodimenzionalnim dekorativnim učinkom za koje je karakterističan vrlo debeli sloj metoda NF T 30 073. Za podloge koje se koriste za proizvodnju nijansiranih proizvoda koji nisu ocijenjeni u skladu s prethodno navedenim zahtjevima podnositelj zahtjeva podnosi dokaz o tome kako će krajnji korisnik biti informiran da prije nanošenja proizvoda treba koristiti temeljni premaz i/ili sivi osnovni premaz (ili druge odgovarajuće nijanse).

3.(b) Otpornost na vodu

Lakovi, podni premazi i podne boje moraju biti otporni na vodu, kako je utvrđeno normom ISO 2812-3, tako da nakon 24 sata izlaganja i 16 sati sušenja nema promjena u sjaju ili boji.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješća o ispitivanju primjenom metode norme ISO 2812-3.

3.(c) Adhezija

Pigmentirani zidni temeljni premazi za vanjsku primjenu postižu prolaznu ocjenu kod ispitivanja adhezije kidaњem prema metodi EN 24624 (ISO 4624) kada je kohezivna snaga podloge manja od adhezivne snage boje, inače adhezija boje mora biti viša od vrijednosti za prolaz od 1,5 MPa.

Podni premazi, podne boje, podni osnovni premazi, temeljni premazi za unutarnje zidove, osnovni premazi za metal i drvo postižu ocjenu 2 ili niže kod ispitivanja adhezije prema metodi EN 2409.

Ovim zahtjevom nisu obuhvaćeni prozirni temeljni premazi.

Podnositelj zahtjeva zasebno ocjenjuje temeljni premaz i/ili završni premaz ili oba nanesea zajedno. Što se tiče adhezije, najgorim se slučajem smatra ako se ispituje samo završni premaz.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju primjenom metode EN ISO 2409 ili metode EN 24624 (ISO 4624), prema potrebi.

3.(d) Abrazija

Podni premazi i podne boje imaju abrazivnu otpornost koja ne prelazi gubitak mase od 70 mg nakon 1 000 ispitnih ciklusa uz opterećenje od 1 000 g i kotač CS10 u skladu s normom EN ISO 7784-2.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju koje pokazuje sukladnost s ovim kriterijem primjenom metode EN ISO 7784-2.

3.(e) Atmosfersko starenje (za boje i lakove za vanjsku primjenu)

Zidne završne boje i završne boje za drvo i metal, uključujući lakove, izlažu se umjetnom atmosferskom starenju u aparatu s fluorescentnim UV lampama i kondenzacijom ili raspršivanjem vode u skladu s normom ISO 11507. Izlažu se ispitnim uvjetima u trajanju od 1 000 sati. Ispitni uvjeti jesu: UVA 4h/60 °C + vlažnost 4h/50 °C.

Kao alternativa, završni premazi za drvo i lakovi za drvo za vanjsku primjenu izlažu se atmosferskom starenju 1 000 sati u aparatu za ubrzano atmosfersko starenje QUV s cikličkim izlaganjem UV(A) zračenju i prskanju u skladu s EN 927-6.

U skladu s normom ISO 7724 3, promjena u boji uzoraka izloženih atmosferskom starenju ne smije biti veća od $\Delta E^* = 4$. Ne primjenjuje se na lakove i podloge.

Smanjenje sjaja kod sjajnih boja i lakova izloženih atmosferskom starenju ne smije biti veće od 30 % od početne vrijednosti i mjeri se primjenom metode ISO 2813. Ovaj se zahtjev ne primjenjuje na srednje sjajne i mat završne premaze ⁽¹⁾ čija je početna vrijednost sjaja manja od 60 % pri upadnom kutu od 60°.

Struganje se ispituje prema metodi EN ISO 4628-6 na završnim zidnim premazima i završnim premazima za metal i drvo (prema potrebi) nakon što su uzorci bili izloženi atmosferskom starenju. Premazi kod tog ispitivanja moraju postići ocjenu 1,5 ili bolju (0,5 ili 1,0). U normi se nalaze ilustrirane reference.

Ocjenjuju se i sljedeći parametri nakon izlaganja uzoraka atmosferskom starenju kod završnih zidnih premaza i završnih premaza za drvo i metal:

ljuštenje u skladu s normom ISO 4628-5; gustoća ljušaka 2 ili manje, veličina ljušaka 2 ili manje

pucanje u skladu s normom ISO 4628-4; količina raspuklina 2 ili manje, veličina raspuklina 3 ili manje

pojava mjehurića u skladu s normom ISO 4628-2; gustoća mjehura 3 ili manje, veličina mjehura 3 ili manje.

Ispitivanje se provodi na podlozi za nijansiranje.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješća o ispitivanjima primjenom norme ISO 11507 u skladu s navedenim parametrima ili norme EN 927-6 ili objiju normi. Podnositelj zahtjeva dostavlja izvješća o ispitivanjima primjenom norme EN ISO 4628-2, 4, 5, 6 i izvješće o ispitivanju u skladu s normom ISO 7724-3, prema potrebi.

3.(f) Propusnost na vodenu paru

Ako je potrebno da boje za vanjske zidove i beton propuštaju zrak, te se boje razvrstavaju u skladu s EN1062-1 u razred II. (srednja propusnost na paru) ili u bolji razred u skladu s ispitnom metodom EN ISO 7783.

⁽¹⁾ EN ISO 2813.

Zbog velikog broja mogućih boja za nijansiranje ovaj se kriterij ograničava na ispitivanje osnovne boje.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju primjenom metodologije EN ISO 7783-2 i razvrstavanja u skladu s EN1062-1.

3.(g) Propusnost na tekuću vodu

Ako je potrebno da boje za vanjske zidove i beton odbijaju vodu i da su elastomerne, premaz se razvrstava u skladu s EN1062-1 u razred III. (niska propusnost na tekućine) u skladu s metodom EN 1062-3.

Zbog velikog broja mogućih boja za nijansiranje ovaj se kriterij ograničava na ispitivanje osnovne boje.

Sve ostale zidne boje razvrstavaju se u skladu s EN1062-1 u razred II. (srednja propusnost na tekućine) ili bolji u skladu s ispitnom metodom EN 1062-3.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju primjenom metodologije EN 1062-3 i razvrstavanja u skladu s EN1062-1.

3.(h) Otpornost na gljivice i obrastanje algama

Ako je potrebno da završni premazi za vanjske zidove i boje za drvo budu otporni na gljivice i alge, u skladu s vrstom proizvoda 7 Uredbe o biocidima (EZ) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, sljedeći se zahtjevi određuju primjenom normi EN 15457 i EN 15458.

Zidne boje postižu ocjenu razreda 1. ili nižeg (1 ili 0) za otpornost na gljivice (tj. manje od 10 % pokrivenosti gljivicama) i razreda 1. ili nižeg za otpornost na obrastanje algama.

Boje za drvo postižu ocjenu 0 za otpornost na gljivice i 0 za otpornost na obrastanje algama.

Zbog velikog broja mogućih boja za nijansiranje ovaj se kriterij ograničava na ispitivanje osnovne boje.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanjima primjenom metodologija EN 15457 i EN 15458.

3.(i) Premoštenje pukotina

Ako je potrebno da boja za zidove (ili beton) ima elastomerna svojstva, boja se razvrstava barem u razred A1. pri 23 °C u skladu s normom EN 1062.

Zbog velikog broja mogućih boja za nijansiranje ovaj se kriterij ograničava na ispitivanje osnovne boje.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju primjenom metodologije DIN EN 1062-7.

3.(j) Otpornost na lužine

Zidne boje i temeljni premazi ne smiju pokazivati nikakva vidljiva oštećenja ako su 24 sata izloženi 10 %-tnoj otopini NaOH u skladu s metodom ISO 2812-4. Ocjenjivanje se provodi nakon 24-satnog sušenja.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju primjenom metodologije ISO 2812-4.

3.(k) Otpornost na koroziju

Podloga se izlaže simuliranim uvjetima korozije radi ocjenjivanja prema odgovarajućoj kategoriji ili kategorijama koje se odnose na atmosfersku koroziju iz norme EN ISO 12944-2 i prema pratećim ispitnim postupcima navedenim u normi EN ISO 12944-6. Antikorozivne boje za podloge od čelika ispituju se nakon 24-satnog izlaganja u slanoj komori u skladu s normom ISO 9227. Rezultate se ocjenjuje primjenom norme ISO 4628-2 za pojavu mjehurića te norme ISO 4628-3 za hrđanje. Boja ne smije postići rezultat ispod veličine 3. i gustoće 3. te ispod Ri2 pri ispitivanju hrđanja.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju i ocjenjivanju kako bi potvrdio sukladnost s ovim kriterijem.

Kriterij 4. Udio hlapivih i poluhlapivih organskih spojeva (HOS, PHOS)

Maksimalni udio hlapivih organskih spojeva (HOS) i poluhlapivih organskih spojeva (PHOS) ne smije prelaziti granične vrijednosti navedene u tablici 3.

Udio hlapivih organskih spojeva i poluhlapivih organskih spojeva određuje se za gotove proizvode spremne za uporabu i treba, prije nanošenja, uključiti sve preporučene dodatke kao što su koloranti i/ili razrjeđivači.

Na proizvodima s udjelom HOS koji je u skladu s graničnim vrijednostima iz tablice 3., uz znak za okoliš može se prikazati tekst „smanjeni udio HOS” i udio HOS u g/l.

Tablica 3.

Granične vrijednosti udjela HOS i PHOS

Opis proizvoda (uz označavanje potkategorije u skladu s Direktivom 2004/42/EZ).	Granične vrijednosti udjela HOS (g/l uključujući vodu)	Granične vrijednosti udjela PHOS (g/l uključujući vodu)
a. Mat premazi za unutarnje zidove i stropove (stupanj sjaja < 25 pri 60°)	10	30 ⁽¹⁾ /40 ⁽²⁾
b. Sjajni premazi za unutarnje zidove i stropove (stupanj sjaja > 25 pri 60°)	40	30 ⁽¹⁾ /40 ⁽²⁾
c. Premazi za vanjske zidove od mineralnih supstrata	25	40
d. Boje za unutarnje/vanjsko ukrašavanje i oblaganje drveta i metala	80	50 ⁽¹⁾ /60 ⁽²⁾
e. Lakovi i lazurni premazi za drvo za ukrašavanje, uključujući neprozirne lazurne premaze za drvo za unutarnje uređenje	65	30
e. Lakovi i lazurni premazi za drvo za ukrašavanje, uključujući neprozirne lazurne premaze za drvo za vanjsko uređenje	75	60
f. Tankoslojne lazure za drvo za unutarnje i vanjsko uređenje	50	30 ⁽¹⁾ /40 ⁽²⁾
g. Temeljni premazi	15	30 ⁽¹⁾ /40 ⁽²⁾
h. Vezujući temeljni premazi	15	30 ⁽¹⁾ /40 ⁽²⁾
i. Jednokomponentni funkcionalni premazi	80	50 ⁽¹⁾ /60 ⁽²⁾
j. Dvokomponentni funkcionalni premazi s reaktivnim djelovanjem za posebnu konačnu primjenu, npr. za podove	80	50 ⁽¹⁾ /60 ⁽²⁾
l. Dekorativni premazi	80	50 ⁽¹⁾ /60 ⁽²⁾
Antikorozivne boje	80	60

⁽¹⁾ Unutarnje bijele boje i lakovi

⁽²⁾ Unutarnje nijansirane boje/vanjske boje i lakovi

Udio HOS određuje se izračunom kojim se u obzir uzimaju sastojci i sirovine ili primjenom metode navedene u normi ISO 11890-2 ili, alternativno, kod proizvoda čiji je udio HOS manji od 1,0 g/l primjenom metoda navedenih u normi ISO 17895. Udio PHOS određuje se primjenom metode navedene u normi ISO 11890-2. Markeri navedeni u tablici 4. koriste se kao osnova za razgraničenje rezultata dobivenih plinskom kromatografijom za PHOS. Ako su proizvodi namijenjeni i za unutarnju i vanjsku uporabu, prednost imaju strože granične vrijednosti PHOS za unutarnje boje.

Tablica 4.

Spojevi markera za primjenu pri određivanju udjela PHOS

	Polarni sustavi (premaži na bazi vode)	Nepolarni sustavi (premaži na bazi otapala)
PHOS	Dimetil adipat ($C_{10}H_{18}O_4$) do metilpalmitata ($C_{17}H_{34}O_2$)	n-tetradekan ($C_{14}H_{30}$) do n-dokosana ($C_{22}H_{46}$)

Procjena i verifikacija: za udio HOS u gotovom proizvodu spremnom za uporabu podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju primjenom metoda navedenih u normama ISO 11890-2 ili ISO 17895 kojima se dokazuje sukladnost ili dostavlja izjavu o sukladnosti koju potkrepljuje izračunima kojima se u obzir uzimaju sastojci i sirovine.

Podnositelj zahtjeva za udio PHOS u gotovim proizvodima spremnim za uporabu dostavlja izvješće o ispitivanju primjenom metode navedene u normi ISO 11890-2 ili dostavlja izjavu o sukladnosti koju potkrepljuje izračunima kojima se u obzir uzimaju sastojci i sirovine. Ispitivanje bi trebalo provesti uzimajući u obzir markere navedene u tablici 4. i upute za uporabu kriterijama. Na zahtjev nadležnog tijela od podnositelja zahtjeva može se zahtijevati da izračune provjere korištenjem određenim metodama ispitivanja.

Kriterij 5. Ograničenje uporabe opasnih tvari i smjesa

Konačni proizvod ne sadržava opasne tvari i smjese u skladu s pravilima utvrđenima sljedećim podskupinama mjerila koja se primjenjuju na:

- razvrstavanja prema opasnosti i oznake upozorenja
- posebno zabrinjavajuće tvari
- ostale posebne tvari na popisu

Zahtijeva se da podnositelji zahtjeva dokažu da je formulacija konačnog proizvoda sukladna sveukupnim zahtjevima u pogledu procjene i verifikacije te svim dodatnim zahtjevima iz Dodatka 1.

5.(a) Sveukupna ograničenja za razvrstavanja prema opasnosti i oznake upozorenja

Osim ako nije izričito navedeno odstupanje u Dodatku 1., formulacija konačnog proizvoda, uključujući sve namjerno dodane sastojke prisutne u koncentraciji višoj od 0,010 %, ne smije sadržavati tvari ili smjese razvrstane kao otrovne, opasne po okoliš, koje izazivaju preosjetljivost dišnih putova ili kože, ili kao karcinogene, mutagene ili reproduktivno toksične u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 ili Direktivom Vijeća 67/548/EZ⁽¹⁾ te prema tumačenju izjava o opasnosti i oznaka upozorenja koje su navedene u tablici 5. ovih kriterija.

Tablica 5.

Ograničena razvrstavanja prema opasnosti i njihove kategorije

Akutna toksičnost	
Kategorija 1. i 2.	Kategorija 3.
H300 Smrtonosno ako se proguta (R28)	H301 Otroavno ako se proguta (R25)
H310 Smrtonosno u dodiru s kožom (R27)	H311 Otroavno u dodiru s kožom (R24)

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 67/548/EEZ od 27. lipnja 1967. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na razvrstavanje, pakiranje i označivanje opasnih tvari (SL 196, 16.8.1967., str. 1.).

Akutna toksičnost	
Kategorija 1. i 2.	Kategorija 3.
H330 Smrtonosno ako se udiše (R23/26)	H331 Otrovno ako se udiše (R23)
H304 Može biti smrtonosno ako se proguta i uđe u dišni sustav (R65)	EUH070 Otrovno u dodiru s očima (R39/41)
Specifična toksičnost za ciljne organe	
Kategorija 1.	Kategorija 2.
H370 Oštećuje organe (R39/23, R39/24, R39/25, R39/26, R39/27, R39/28)	H371 Može oštetiti organe (R68/20, R68/21, R68/22)
H372 Oštećuje organe R48/25, R48/24, R48/23)	H373 Može uzrokovati oštećenje organa (R48/20, R48/21, R48/22)
Nadraživanje respiratornog sustava i kože	
Kategorija 1.A	Kategorija 1.B
H317: Može izazvati alergijsku reakciju kože (R43)	H317: Može izazvati alergijsku reakciju kože (R43)
H334: Može izazvati alergiju ili simptome astme ili dišne tegobe ako se udiše (R42)	H334: Može izazvati alergiju ili simptome astme ili dišne tegobe ako se udiše (R42)
Karcinogeni, mutageni ili reproduktivno toksični	
Kategorija 1.A i 1.B	Kategorija 2.
H340 Može prouzročiti genetska oštećenja (R46)	H341 Sumnja na moguća genetska oštećenja (R68)
H350 Može prouzročiti rak (R45)	H351 Sumnja na moguće uzrokovanje raka (R40)
H350i Može prouzročiti rak ako se udiše (R49)	
H360F Može štetno djelovati na plodnost (R60)	H361f Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost (R62)
H360D Može naškoditi nerođenom djetetu (R61)	H361d Sumnja na moguće štetno djelovanje na nerođeno dijete (R63)
H360FD Može štetno djelovati na plodnost. Može naškoditi nerođenom djetetu (R60, R60/61)	H361fd Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost. Sumnja na moguće štetno djelovanje na nerođeno dijete (R62/63)
H360Fd Može štetno djelovati na plodnost. Sumnja na moguće štetno djelovanje na nerođeno dijete (R60/63)	H362 Može štetno djelovati na djecu koja se hrane majčinim mlijekom (R64)
H360Df Može naškoditi nerođenom djetetu. Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost (R61/62)	

Akutna toksičnost	
Kategorija 1. i 2.	Kategorija 3.
Opasno za vodeni okoliš	
Kategorija 1. i 2.	Kategorija 3. i 4.
H400 Vrlo otrovno za vodeni okoliš (R50)	H412 Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima (R52/53)
H410 Vrlo otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima (R50/53)	H413 Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke na vodeni okoliš (R53)
H411 Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima (R51/53)	
Opasno za ozonski omotač	
EUH059 Opasno za ozonski omotač (R59)	

Najnovija pravila Unije o razvrstavanju imaju prednost pred razvrstavanjima prema oznakama opasnosti i oznakama upozorenja navedenim na popisu. Stoga, u skladu s člankom 15. Uredbe (EZ) 1272/2008 podnositelji zahtjeva osiguravaju da se razvrstavanje temelji na najnovijim pravilima o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa.

Podnositelji zahtjeva moraju izračunati razvrstavanje konačnog proizvoda (boje) prema opasnosti kako bi dokazali sukladnost. To se provodi u skladu s metodologijama razvrstavanja smjesa sadržanima u Uredbi (EZ) br. 1272/2008 i sa svim izmjenama zakonodavstva. Jednakovrijednost u razvrstavanju smjesa u skladu s Direktivom o opasnim tvarima 67/548/EEZ (Direktiva DSD) i razvrstavanju u skladu s Uredbom (EZ) 1272/2008 (Uredba CLP) nalazi se u tablici 6.

Konačni proizvod ne razvrstava se i ne označuje kao akutno toksičan, specifično toksičan za ciljane organe, izazivač preosjetljivosti dišnih putova ili kože, ili kao karcinogen, mutagen ili reproduktivno toksičan i opasan za okoliš, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 ili Direktivom 67/548/EEZ.

Tablica 6.

Razvrstavanje konačnog proizvoda: Jednakovrijednost CLP/DSD

Razvrstavanje smjese prema Uredbi CLP	Jednakovrijedno razvrstavanje prema Direktivi DSD
Akutno toksična	T ili T+
Specifično toksična za ciljane organe	T, T+ ili Xn
Izaziva preosjetljivost dišnih putova ili kože	–
Kancerogena, mutagena, reproduktivno toksična	Kancerogena, mutagena, reproduktivno toksična, kategorije 1 – 3
Opasna za okoliš	N (izuzev R53 i R52/53)

5.(a)(i.) *Odstupanja koja se primjenjuju na skupine tvari*

Za potrebe ove skupine proizvoda odobravaju se odstupanja u pogledu određenih skupina tvari koje mogu biti sadržane u konačnom proizvodu. Ovim se odstupanjima uvjetuju načini razvrstavanja prema opasnosti u odnosu na odstupanja za svaku određenu skupinu tvari te povezani uvjeti odstupanja i ograničenja koncentracije koji se primjenjuju. Odstupanja su utvrđena Dodatkom te se primjenjuju na sljedeće skupine tvari:

1. Konzervansi dodani kolorantima, vezivima i konačnom proizvodu
 - (a) Konzervansi za gotove proizvode
 - (b) Konzervansi za strojno nijansiranje
 - (c) Sredstva za zaštitu suhog filma
 - (d) Stabilizatori za konzerviranje
2. Tvari za sušenje i protiv stvaranja kore
 - (a) Tvari za sušenje
 - (b) Tvari protiv stvaranja kore
3. Inhibitori korozije
 - (a) Inhibitori korozije
 - (b) Sprečavanje pojave zelene patine
4. Površinski aktivne tvari
 - (a) Površinski aktivne tvari za opću primjenu
 - (b) Alkilfenoletoksilati (APEO-ovi)
 - (c) Perfluorirane površinski aktivne tvari
5. Razne funkcionalne tvari za opću primjenu
 - (a) Emulzije sa silikonskom smolom u bijelim bojama, kolorantima i podlogama za nijansiranje
 - (b) Metali i njihovi spojevi
 - (c) Mineralne sirovine uključujući punila
 - (d) Sredstva za neutralizaciju
 - (e) Optička bjelila
 - (f) Pigmenti
6. Razne funkcionalne tvari za posebnu primjenu
 - (a) UV zaštitna sredstva i stabilizatori
 - (b) Plastifikatori
7. Rezidualne tvari koje mogu biti prisutne u konačnom proizvodu
 - (a) Formaldehid
 - (b) Otapala
 - (c) Nereaktivni monomeri
 - (d) Hlapivi aromatski spojevi i halogenirani spojevi

5.(a)(ii.) *Uvjeti odstupanja koji se primjenjuju na proizvodna postrojenja*

Dodatni uvjeti u odnosu na proizvodnju boja i lakova primjenjuju se u slučaju odstupanja u pogledu akutno otrovnih tvari ili specifičnih otrovnih tvari za ciljane organe. U tom slučaju podnositelji zahtjeva dostavljaju dokaz o ispunjavanju sljedećih zahtjeva:

- Za tvari koje se razvrstavaju kao akutno toksične ili specifično toksične za ciljane organe dokazuje se sukladnost s odgovarajućim europskim indikativnim graničnim vrijednostima izloženosti na radnom mjestu (GVI) ili graničnim vrijednostima država članica za tvar ili tvari, s time da se primjenjuju najstrože vrijednosti;
- Ako se ne upućuje na GVI, podnositelj zahtjeva dokazuje kako se postupcima zaštite zdravlja i sigurnosti koji se odnose na postupanje s ulaznim tvarima u proizvodnim postrojenjima uporabljenim za konačni proizvod sa znakom za okoliš smanjuje izloženost;
- Za tvari za koje postoji mogućnost oslobađanja opasnih tvari u okoliš u obliku aerosola ili pare dokazuje se da radnici nisu njima izloženi u tom obliku;
- Za tvari u suhom obliku na koje se primjenjuje razvrstavanje dokazuje se da radnici ne mogu doći u dodir s takvom tvari u tom obliku tijekom proizvodnje.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dokazuje sukladnost s ovim kriterijem dostavljajući izjavu o razvrstavanju i/ili nerazvrstavanju:

- konačnog proizvoda boje ili laka, u skladu s metodologijama razvrstavanja smjesa sadržanima u Uredbi (EZ) br. 1272/2008 i sa svim izmjenama zakonodavstva;
- sastojaka u formuli boja ili lakova koji su obuhvaćeni skupinom tvari navedenih u 5.(a)(i.) te koji su prisutni u koncentracijama višim od 0,010 %.

Ova se izjava temelji na podacima prikupljenim u skladu sa zahtjevima iz Dodatka.

Treba utvrditi i aktivne sastojke na koje se mogu primjenjivati određene granične vrijednosti koncentracija na temelju Uredbe (EZ) br. 1272/2008, a koji mogu biti ispod granične vrijednosti od 0,010 %.

Kako bi se potkrijepila izjava o razvrstavanju ili nerazvrstavanju sastojaka, dostavljaju se sljedeće tehničke informacije:

- (i.) U pogledu tvari koje nisu registrirane na temelju Uredbe REACH, odnosno čije razvrstavanje nije usklađeno s Uredbom CLP: informacije u skladu sa zahtjevima navedenim u Prilogu VII. Uredbi REACH;
- (ii.) U pogledu tvari koje su registrirane na temelju Uredbe REACH i koje ne udovoljavaju zahtjevima u pogledu razvrstavanja prema Uredbi CLP: informacije na temelju registracijskog spisa u skladu s Uredbom REACH kojima se potvrđuje da tvar nije razvrstana;
- (iii.) U pogledu tvari za koje je razvrstavanje usklađeno ili su samorazvrstane: sigurnosno-tehnički listovi, ako su dostupni. Ako takve informacije nisu dostupne ili je tvar samorazvrstana, dostavljaju se informacije koje su bitne za razvrstavanje tvari prema opasnosti u skladu s Prilogom II. Uredbi REACH;
- (iv.) U slučaju smjesa: sigurnosno-tehnički listovi, ako su dostupni. Ako oni nisu dostupni, dostavlja se izračun razvrstavanja smjese u skladu s pravilima Uredbe (EZ) br. 1272/2008, zajedno s informacijama bitnim za razvrstavanje smjesa prema opasnosti u skladu s Prilogom II. Uredbi REACH;

Tvari i smjese obilježavaju se u skladu s odjeljcima 10., 11. i 12. Priloga II. Uredbi REACH (Zahtjevi za sastavljanje sigurnosno-tehničkih listova). To obuhvaća informacije o fizičkom obliku i stanju sastojaka te identifikaciju proizvedenih sastojaka nanomaterijala kod kojih 50 % ili više čestica u granulometrijskom sastavu ima jednu ili više vanjskih dimenzija u rasponu veličine od 1 nm-100 nm.

Podnositelj zahtjeva identificira tvari i smjese uporabljene u formulaciji boje na koje se primjenjuju posebni zahtjevi za odstupanje utvrđeni Dodatkom. Za svaku tvar ili smjesu za koje postoje odstupanja dostavljaju se popratne informacije kojima se pokazuje na koji je način udovoljeno zahtjevima odstupanja.

5.(b) *Ograničenja koja se primjenjuju na posebno zabrinjavajuće tvari*

Osim ako je odstupanje izričito navedeno, u skladu s člankom 6. stavkom 7. Uredbe (EZ) br. 66/2010 konačni proizvod i bilo koji sastojci ili sirovine ne smiju sadržavati tvari koje:

- udovoljavaju kriterijima iz članka 57. Uredbe REACH;
- su identificirane u skladu s postupkom opisanim u članku 59. stavku 1. Uredbe REACH kojim se utvrđuje prijedlog popisa posebno zabrinjavajućih tvari.

Odstupanja se ne mogu odobriti u pogledu tvari koje ispunjavaju jedan ili više navedenih uvjeta i koje su prisutne u bojama ili lakovima u koncentracijama višim od 0,10 % (maseni udio).

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim kriterijem, zajedno s potpisanim izjavama o sukladnosti njegovih dobavljača. Podnositelji zahtjeva dokazuju da su ulazne tvari kao sirovine u svojim proizvodima pregledali prema postojećem prijedlogu popisa posebno zabrinjavajućih tvari i prema kriterijima iz članka 57. Uredbe REACH.

5.(c) *Ograničenja koja se primjenjuju na posebno opasne tvari*

Konačni proizvod ne smije sadržavati opasne tvari koje su izričito identificirane u Dodatku, prisutne u graničnim vrijednostima koncentracija ili iznad njih. Ograničenja u pogledu tvari iz Dodatka primjenjuju se na sljedeće sastojke i rezidue boja i lakova:

- i. Sredstva za zaštitu suhog sloja
- ii. Konzervansi za strojno nijansiranje
- iii. Konzervansi za gotove proizvode
- iv. Stabilizatori konzervansa
- v. Površinski aktivne tvari alkilfenoletoksilata (APEO-ovi)
- vi. Perfluorirane površinski aktivne tvari
- vii. Metali i njihovi spojevi
- viii. Pigmenti
- ix. Plastifikatori
- x. Slobodni formaldehid

Procjena i verifikacija: zahtjevi u pogledu verifikacije i ispitivanja navode se u Dodatku za svaku tvar te se, prema potrebi, primjenjuju na posebne oblike boja i lakova.

Kriterij 6. Informacije za potrošače

6.(a) Sljedeći tekst navodi se na pakiranju ili se prilaže uz pakiranje:

- „Smanjite količinu ostataka boje tako da procijenite koliko će vam boje biti potrebno”
- „Spremite neiskorištenu boju radi ponovne uporabe”
- „Ponovna uporaba boje može učinkovito smanjiti utjecaj proizvoda na okoliš tijekom njegova životnog ciklusa”

6.(b) Sljedeće opće informacije i savjeti navode se na pakiranju ili se prilažu uz pakiranje:

- Kako procijeniti potrebnu količinu boje prije nabave radi smanjivanja količine ostataka boje te preporučena količina kao smjernica (npr. za 1 m² zida potrebno je x litara boje).
- Kako postupiti s „neiskorištenom bojom” uz navođenje poveznice na internetsku stranicu ili pojedinosti o kontaktu, ako su dostupni, kako bi na taj način potrošač mogao saznati detaljnije informacije.

6.(c) Sljedeći savjeti i preporuke o tome kako postupati s bojom navode se na pakiranju ili se prilažu uz pakiranje:

- Mjere sigurnosti na radu za korisnika. Njima se obuhvaćaju osnovne preporuke u vezi s osobnom zaštitnom opremom koju bi trebalo nositi. Obuhvaćene su i dodatne mjere koje je potrebno poduzeti pri uporabi opreme za raspršivanje.
- Uporaba opreme za čišćenje i pravilno gospodarenje otpadom (radi ograničenja onečišćavanja vode i tla). Na primjer, tekst u kojem se savjetuje da neiskorištena boja pri zbrinjavanju zahtijeva stručno rukovanje radi odlaganja sigurnog za okoliš i da se boja stoga ne smije baciti s kućnim ili gospodarskim otpadom (npr. „Ne izlijevajte ostatke boje u kuhinjski sudoper ili umivaonik, ne bacajte je u kantu za smeće”).
- Skladištenje boje u primjerenim uvjetima (prije i nakon otvaranja), uključujući, prema potrebi, savjete u pogledu sigurnosti.

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva daje izjavu da je proizvod sukladan ovom zahtjevu i nadležnom tijelu u prilogu zahtjeva dostavlja crtež ili uzorke informacija za korisnike i/ili poveznicu na internetsku stranicu proizvođača koje sadržava ove informacije. Kao smjernica navodi se preporučena količina boje.

Kriterij 7. Informacije koje se pojavljuju na znaku za okoliš EU-a

Prema potrebi, neobavezan znak s poljem za tekst sadržava sljedeći tekst:

- Minimalni udio opasnih tvari
- Smanjeni udio hlapivih organskih spojeva (HOS): x g/l
- Dobra svojstva kod unutarnje primjene (ako su ispunjeni kriteriji za unutarnju primjenu)
- Dobra svojstva kod vanjske primjene (ako su ispunjeni kriteriji za vanjsku primjenu)
- Dobra svojstva i kod unutarnje i kod vanjske primjene (ako su ispunjeni kriteriji za unutarnju i za vanjsku primjenu).

Smjernice za uporabu neobaveznog znaka s poljem za tekst mogu se pronaći u „Smjernicama za uporabu logotipa znaka za okoliš EU-a” na internetskoj stranici:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Procjena i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja uzorak etikete proizvoda ili crtež ambalaže na koju se stavlja znak za okoliš EU-a, zajedno s izjavom o sukladnosti s ovim kriterijem.

—

Dodatak

POPIS OGRANIČENJA I ODSUPANJA ZA OPASNE TVARI

Skupina tvari	Područje primjene ograničenja i/ili odstupanja	Granične vrijednosti koncentracija (prema potrebi)	Procjena i verifikacija
---------------	--	--	-------------------------

1. Konzervansi dodani kolorantima, vezivima i konačnom proizvodu

(i.) Pravila koja se odnose na status autorizacije biocida

Formulacija boje sadržava samo konzervanse koji udovoljavaju zahtjevima iz 1.a, 1.b i 1.c (ako je primjenjivo) koji su odobreni u skladu s Direktivom 98/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Uredbom (EZ) br. 528/2012 te u pogledu kojih se u izvješću o procjeni navodi procjena rizika pri profesionalnoj i/ili potrošačkoj (neprofesionalnoj) uporabi. Podnositelji zahtjeva trebali bi pogledati najnoviji popis tvari koje podliježu autorizaciji.

Konzervansi za koje je dostavljen spis radi evaluacije te u pogledu kojih se čeka donošenje odluke o autorizaciji ili neuvrštavanju mogu se koristiti tijekom prijelaznog razdoblja do donošenja Odluke.

(ii.) Ukupno dopuštena količina konzervansa za gotove proizvode i za zaštitu suhog sloja u gotovom proizvodu.

Konzervansima za gotove proizvode i za zaštitu suhog sloja može se u proizvodima za unutarnju i vanjsku primjenu koristiti u skladu s ukupnim koncentracijama navedenima u tablici.

Ukupna dopuštena količina konzervansa u proizvodima boja i lakova

Vrsta konzervansa	Proizvodi za unutarnju primjenu	Proizvodi za vanjsku primjenu
Konzervansi za gotove proizvode	0,060 %	0,060 %
Konzervansi za zaštitu suhog sloja	Nije dopušteno	0,30 %
Iznimke za koje vrijedi odstupanje:		
i.) Boje za primjenu u područjima s visokom vlagom	0,10 %	Nije primjenjivo
ii.) Kombinacije IPBC za vanjsku zaštitu	Nije primjenjivo	0,65 %
Ukupno konzervansa	0,060 %	0,360 %
S iznimkama za koje vrijedi odstupanje (i.) ili (ii.) za konzervanse za zaštitu suhog sloja	0,160 %	0,710 %

(iii.) Ukupno dopuštene količine tvari i spojeva izotiazolinona u gotovom proizvodu

Ukupne količine spojeva izotiazolinona u bilo kojem proizvodu boje ili laka ne smiju prelaziti ukupno 0,050 % (500ppm), uz izuzetak boja i lakova za drvo za vanjsku primjenu koji ne smiju prelaziti 0,20 %. Za uporabu sljedećih konzervansa vrijedi odstupanje pod uvjetom da njihov udio u ukupnoj količini spojeva izotiazolinona u konačnom gotovom proizvodu podliježe određenim graničnim vrijednostima.

2-metil-2H-izotiazol-3-on: 0,0200 %

1,2-benzizotiazol-2(2H)-on: 0,0500 %

2-oktil-2H-izotiazol-3-on: 0,0500 %, uz izuzetak boja i lakova za drvo za vanjsku primjenu u kojima se može koristit u većim koncentracijama.

5-kloro-2-metil-4-izotiazol-3-on/2-metil-4-izotiazol-3-on: 0,0015 %

Skupina tvari	Područje primjene ograničenja i/ili odstupanja	Granične vrijednosti koncentracija (prema potrebi)	Procjena i verifikacija
<p>(a) Konzervansi za gotove proizvode vode</p> <p>Primjenjivost: Svi proizvodi, osim ako je drukčije navedeno</p>	<p>Konzervansi za gotove proizvode koji su razvrstani u sljedeće razrede opasnosti za koje vrijedi odstupanje mogu se koristiti u proizvodima sa znakom zaštite okoliša:</p> <p>Razvrstavanja za koja vrijedi odstupanje: H331 (R23), H400 (R50), H410 (R50/53), H411 (R51/53), H412 (R52/53), H317 (R43)</p> <p>U pogledu konzervansa za gotove proizvode koji su razvrstani u ove razrede opasnosti za koje vrijedi odstupanje moraju se ispuniti i sljedeći uvjeti odstupanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ukupna koncentracija ne smije prelaziti 0,060 % masenog udjela — Tvari razvrstane kao H400 (R50) i/ili H410 (R50/53) ne smiju biti bioakumulacijske. Tvari koje nisu bioakumulacijske imaju Log Kow \leq 3,2 ili biokoncentracijski faktor (BCF) \leq 100. — Dostavlja se dokaz da su u pogledu proizvoda zadovoljeni uvjeti o autorizaciji na temelju Direktive 98/8/EZ i Uredbe (EZ) br. 528/2012. — Kada se koriste konzervansi koji su donori formaldehida, emisije formaldehida iz konačnog proizvoda moraju udovoljiti zahtjevima 7.(a) u pogledu ograničenja tvari. <p>Sljedeći konzervansi podliježu posebnim graničnim vrijednostima koncentracije:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i.) cink-pirition (ii.) N-(3-aminopropil)-N-dodecilpropan-1, 3-diamin 	<p>Konzervansi za gotove proizvode</p> <p>Ukupno u konačnom proizvodu: 0,060 % masenog udjela</p> <p>Granična vrijednost koncentracije</p> <p>0,050 %</p> <p>0,050 %</p>	<p>Verifikacija:</p> <p>Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači veziva dostavljaju izjavu u pogledu aktivnih sastojaka u konačnom proizvodu i njegovom vezivu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima.</p> <p>Podnositelj zahtjeva u njoj dostavlja izračune koncentracija aktivnih sastojaka u konačnom proizvodu.</p> <p>U skladu sa zahtjevima članka 58. stavka 3. Uredbe o biocidima (EZ) br. 528/2012 treba utvrditi sve proizvedene aktivne sastojke kod kojih 50 % ili više čestica u granulometrijskom sastavu imaju jednu ili više vanjskih dimenzija u rasponu veličine od 1 nm do 100 nm.</p>
<p>(b) Konzervansi (koloranti) za strojno nijansiranje</p>	<p>Razvrstavanja prema opasnosti za koja vrijedi odstupanje i uvjeti odstupanja navedeni u točki 1.(a) primjenjuju se i na konzervanse koji se koriste radi zaštite boja za nijansiranje dok se nalaze u strojevima, a prije miješanja s osnovnom bojom.</p> <p>Konzervansi dodani radi zaštite boja u strojevima ne smiju prelaziti ukupno 0,20 % masenog udjela.</p> <p>Sljedeći konzervansi podliježu određenim najvišim graničnim vrijednostima koncentracije u odnosu na njihov udio u ukupnoj količini konzervansa u kolorantu:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i.) 3-jodo-2-propinil-butil-karbamat (IPBC) (ii.) cink-pirition (iii.) N-(3-aminopropil)-N-dodecilpropan-1, 3-diamin 	<p>Ukupno konzervansa u kolorantu:</p> <p>0,20 % masenog udjela</p> <p>0,10 %</p> <p>0,050 %</p> <p>0,050 %</p>	<p>Verifikacija:</p> <p>Podnositelji zahtjeva i/ili njihovi dobavljači sredstva za nijansiranje dostavljaju izjavu u pogledu aktivnih sastojaka u konačnom proizvodu i njegovom vezivu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima.</p> <p>Podnositelj zahtjeva u njoj dostavlja izračune koncentracija aktivnih sastojaka u konačnom proizvodu za nijansiranje.</p> <p>U skladu sa zahtjevima članka 58. stavka 3. Uredbe o biocidima (EZ) br. 528/2012 utvrđuju se svi proizvedeni aktivni sastojci kod kojih 50 % ili više čestica u granulometrijskom sastavu ima jednu ili više vanjskih dimenzija u rasponu veličine od 1 nm do 100 nm.</p>

Skupina tvari	Područje primjene ograničenja i/ili odstupanja	Granične vrijednosti koncentracija (prema potrebi)	Procjena i verifikacija
(c) Konzervansi za zaštitu suhog sloja Primjenjivost: Boje za vanjsku primjenu, boje za unutarnju primjenu za posebnu namjenu	Konzervansi za zaštitu suhog sloja i njihovi stabilizatori koji su razvrstani u sljedeće razrede opasnosti za koje vrijedi odstupanje mogu se koristiti u svim proizvodima za vanjsku primjenu i samo određenim proizvodima za unutarnju primjenu: Razvrstavanja za koja vrijedi odstupanje: H400 (R50), H410 (R50/53), H411 (R51/53), H412 (R52/53), H317 (R43) U pogledu sredstava za zaštitu suhog sloja koji su razvrstani u ove razrede opasnosti za koje vrijedi odstupanje moraju se ispuniti i sljedeći uvjeti odstupanja: — Ukupna koncentracija ne smije prelaziti 0,10 % masenog udjela ili 0,30 % masenog udjela (prema potrebi) — Tvari razvrstane kao H400 (R50) i/ili H410 (R50/53) ne smiju biti bioakumulacijske. Tvari koje nisu bioakumulacijske imaju Log Kow ≤ 3,2 ili biokonzentracijski faktor (BCF) ≤ 100. — Dostavlja se dokaz da su u pogledu konzervansa zadovoljeni uvjeti o autorizaciji u skladu s Direktivom o biocidima 98/8/EZ i Uredbom o biocidima (EZ) br. 528/2012. Viši se ukupni iznos primjenjuje samo na sljedeća sredstva za zaštitu suhog sloja za posebnu primjenu: (3-jodo-2-propinil-butil-karbamat (IPBC) kombinacije Vanjske boje i lakovi Posebne granične vrijednosti koncentracija primjenjuju se na sljedeće konzervanse: cink-pirition	Konzervansi za zaštitu suhog sloja Ukupno u konačnom proizvodu: Unutarnje boje koje su namijenjene za uporabu u prostorima velike vlažnosti, uključujući kuhinje i kupaonice 0,10 % masenog udjela Sve boje za vanjsku primjenu 0,30 % masenog udjela Ukupno za boje za vanjsku primjenu za kombinacije IPBC: 0,650 % 0,050 %	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači veziva dostavljaju izjavu u pogledu aktivnih sastojaka u konačnom proizvodu i njegova veziva, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima. Podnositelj zahtjeva u njoj dostavlja izračune koncentracija aktivnih sastojaka u konačnom proizvodu. U skladu sa zahtjevima članka 58. stavka 3. Uredbe o biocidima (EZ) br. 528/2012 treba utvrditi sve proizvedene aktivne sastojke kod kojih 50 % ili više čestica u granulometrijskom sastavu imaju jednu ili više vanjskih dimenzija u rasponu veličine od 1 nm do 100 nm.
(d) Stabilizator konzervansa	Odobrava se odstupanje u pogledu primjene cinkova oksida u bojama za vanjsku primjenu koji služi kao stabilizator u kombinacijama sredstava za zaštitu suhog sloja kod kojih je potreban cink-pirition ili 1,2-benzizotiazol-3(2H)-on (BIT).	0,050 %	Verifikacija: Izjava podnositelja zahtjeva i njihovih dobavljača sirovina.

2. Tvari za sušenje i tvari protiv stvaranja kore

(a) Sušila Primjenjivost: Svi proizvodi boja, osim ako je drukčije navedeno	Razvrstavanja za koja vrijedi odstupanje: H301 (R24), H317 (R43), H373 (H48/20-22), H412 (R52/53), H413 (R53) Odobrava se odstupanje u pogledu kobaltnih sušila u alkidnim bojama za primjenu kod bijelih i svijetlih boja, a koja se dodatno razvrstavaju u H400 (R50) i H410, no samo do sljedećih graničnih vrijednosti koncentracija:	Ukupni udio sušila 0,10 % masenog udjela Granična vrijednost udjela kobalnog sušila 0,050 %	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima.
(b) Tvari protiv stvaranja kore Primjenjivost: Svi proizvodi boja	Razvrstavanja za koja vrijedi odstupanje: H412 (R52/53), H413 (R53), H317 (R43)	0,40 % masenog udjela	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima.

Skupina tvari	Područje primjene ograničenja i/ili odstupanja	Granične vrijednosti koncentracija (prema potrebi)	Procjena i verifikacija
3. Inhibitori korozije			
(a) Pigmenti za sprečavanje korozije Primjenjivost: Prema potrebi	Razvrstavanja za koja vrijedi odstupanje: H410 (R50/53), H411 (R51/53), H412 (R52/53), H413 (R53) Granične vrijednosti koncentracija koje se primjenjuju: i. Direktiva o bojama 2004/42/EZ, razredi d, i, j ii. Svi ostali proizvodi	8,0 % masenog udjela 2,0 % masenog udjela	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu, zajedno sa sigurnosno-tehničkim listom.
(b) Sprečavanje pojave zelene patine Primjenjivost: Prema potrebi	Razvrstavanja za koja vrijedi odstupanje: H412 (R52/53), H413 (R53)	0,50 % masenog udjela	Verifikacija: Podnositelj zahtjeva i njegovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima.

4. Površinski aktivne tvari

(a) Površinski aktivne tvari za opću primjenu Primjenjivost: Površinski aktivne tvari korištene u svim proizvodima.	Razvrstavanja za koja vrijedi odstupanje: H411 (R51/53), H412 (R52/53), H413 (R53) Sljedeće ukupne vrijednosti primjenjuju se na gotove proizvode spremne za uporabu: — bijele i svijetle boje, — sve ostale boje Odstupanje se primjenjuje na formulaciju površinski aktivne tvari koju je dostavio proizvođač boje. Posebna se ograničenja primjenjuju na alkilfenoletoksilate (engl. Alkylphenolethoxylates – APEO) i perfluorirane površinski aktivne tvari.	Ukupno površinski aktivnih tvari u proizvodu spremnom za uporabu: 1,0 % masenog udjela 3,0 % masenog udjela	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva, dobavljači sirovina i/ili njihovi dobavljači površinski aktivne tvari dostavljaju izjavu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima za upotrijebljene površinski aktivne tvari.
(b) Alkilfenoletoksilati (APEO-ovi): Primjenjivost: Površinski aktivne tvari korištene u svim proizvodima.	Alkilfenoletoksilati (APEO-ovi) i njihovi derivati ne smiju se koristiti u pripravcima ili formulacijama boja ili lakova.	Nije primjenjivo	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu o nekorisćenju, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima u pogledu površinski aktivnih tvari.
(c) Perfluorirane površinski aktivne tvari Primjenjivost: Površinski aktivne tvari korištene u određenim proizvodima.	Ne smiju se koristiti perfluorirane površinski aktivne tvari dugog lanca kako su definirane u definiciji OECD-a u nastavku: i. Perfluokarboksilne kiseline s ugljikovim lancem dužine \geq C8, uključujući perfluorooxotansku kiselinu (PFOA); ii. Perfluorirani alkilni sulfonati s ugljikovim lancem dužine \geq C6, uključujući perfluorohexan sulfonsku kiselinu (PFHxS) i perfluorooktan-sulfonat (PFOS); i iii. Srodni spojevi koji mogu degradirati do tvari navedenih pod (i.) ili (ii.) ne smiju biti prisutni u površinski djelatnim tvarima ili kao rezidua u boji ili laku.	Nije primjenjivo	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu o nekorisćenju, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i opskrbnim lancem u pogledu upotrijebljenih površinski aktivnih tvari.

Skupina tvari	Područje primjene ograničenja i/ili odstupanja	Granične vrijednosti koncentracija (prema potrebi)	Procjena i verifikacija
	Perfluorirane površinski aktivne tvari koje nisu u skladu s (i.), (ii.) ili (iii.) mogu se samo koristiti u bojama koje moraju biti voodootporne ili voodoodbojne (vidjeti kriterij 3 (b) i 3 (g) o učinkovitosti uporabe) i koje imaju razmazivost veću od 8 m ² /l (vidjeti kriterij 3 (a) o učinkovitosti uporabe).		

5. Razne funkcionalne tvari za opću primjenu

(a) Emulzije sa silikonskom smolom u bijelim bojama, kolorantima i podlogama za nijansiranje Primjenjivost: Svi proizvodi boja	Razvrstavanja za koja vrijedi odstupanje: H412 (R52/53), H413 (R53)	2,0 % masenog udjela	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima.
(b) Metali i njihovi spojevi Primjenjivost: Svi proizvodi	Sljedeći metali ili njihovi spojevi ne smiju biti prisutni u proizvodu ili sastojcima uporabljenim u proizvodu iznad navedene granične vrijednosti: Kadmij, olovo, krom VI, živa, arsen, barij, selen, antimon i kobalt. Primjenjuju se sljedeća odstupanja: — barij, antimon i kobalt u pigmentima (vidjeti ograničenje 5.(f)) — kobalt u sušilima (vidjeti ograničenje 2.(a))	granična vrijednost od 0,010 % po navedenom metalu	Verifikacija: Izjava podnositelja zahtjeva i njegovih dobavljača sirovina.
(c) Mineralne sirovine uključujući punila Primjenjivost: Svi proizvodi boja	Odobrava se odstupanje od H373 (R48/20) za mineralne sirovine, uključujući kristalni silicijev dioksid i leukofilitne minerale koji sadržavaju kristalni silicijev dioksid. Mineralne sirovine koje sadržavaju metale iz ograničenja 5. (b) mogu se koristiti ako ispitivanje u laboratoriju pokaže da je metal vezan unutar kristalne rešetke i netopiv (vidjeti primjenjivu ispitnu metodu). Odobrava se odstupanje za sljedeća punila na temelju gore navedenoga: nefelinski sijeniti koji sadržavaju barij		Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima. Podnositelji zahtjeva koji žele koristiti veziva koja sadržavaju ograničene metale podnose izvješća o ispitivanju provedenom u skladu s navedenom normom. Ispitna metoda: DIN 53770-1 ili jednako-vrijedna
(d) Sredstva za neutralizaciju Primjenjivost: Sve boje osim ako je drukčije navedeno	Razvrstavanja za koja vrijedi odstupanje: H311 (R24), H331 (R23), H400 (R50), H410 (R50/53), H411 (R51/53), H412 (R52/53), H413 (R53) Primjenjuju se sljedeće granične vrijednosti koncentracija: — lakovi i podne boje — svi ostali proizvodi	1,0 % masenog udjela 0,50 % masenog udjela	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima.

Skupina tvari	Područje primjene ograničenja i/ili odstupanja	Granične vrijednosti koncentracija (prema potrebi)	Procjena i verifikacija
(e) Optička bjelila Primjenjivost: Svi proizvodi boja	Razvrstavanja za koja vrijedi odstupanje: H413 (R53)	0,10 % masenog udjela	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima.
(f) Pigmenti Primjenjivost: Svi proizvodi	Pigmenti koji sadržavaju metale smiju se koristiti samo ako je laboratorijsko ispitivanje pigmenta pokazalo da je kromofor metala vezan unutar kristalne rešetke i netopiv. Odobrava se odstupanje u pogledu primjene, bez potrebe za testiranjem, sljedećih metala koji sadržavaju pigmente: — Barijev sulfat — Antimon nikal u netopivoj rešetki TiO ₂ — Kobaltov aluminat spinel plava — Kobaltov kromit spinel tirkizna	Nije primjenjivo	Verifikacija: Iz rezultata ispitivanja vidljivo je da je kromofor pigmenta vezan u kristalnoj rešetki i netopiv. Ispitna metoda: DIN 53770-1 ili jednako-vrijedna

6. Razne funkcionalne tvari za posebnu primjenu

(a) UV zaštitna sredstva i stabilizatori za vanjske boje Primjenjivost: Boje za vanjsku primjenu	Razvrstavanja za koja vrijedi odstupanje: H317 (R43), H411 (R51/53), H412 (R52/53), H413 (R53),	0,60 % masenog udjela	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima.
(b) Plastifikatori u bojama i lakovima Primjenjivost: U slučaju kada su uključeni u formulaciju	Sljedeći ftalati ne smiju se namjerno dodavati kao plastifikatori: DEHP (Bis(2-etilheksil)-ftalat) BBP (butilbenzil-ftalat) DBP (dibutil-ftalat) DMEP (Bis(2-metoksietil) ftalat) DIBP (diizobutil-ftalat) DIHP (Di-C6-8-razgranati alkil ftalati) DHNUP (Di-C7-11-razgranati alkil ftalati) DHP (Di-n-heksil ftalat)	Granične vrijednosti koncentracija za svaki pojedini ftalat: 0,010 %	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima.

Skupina tvari	Područje primjene ograničenja i/ili odstupanja	Granične vrijednosti koncentracija (prema potrebi)	Procjena i verifikacija
---------------	--	--	-------------------------

7. Rezidualne tvari koje mogu biti prisutne u konačnom proizvodu

<p>(a) Formaldehid</p> <p>Primjenjivost: Svi proizvodi.</p>	<p>Slobodni formaldehid ne smije se namjerno dodavati konačnom proizvodu. Konačni se proizvod ispituje kako bi se odredio udio slobodnog formaldehida. Zahtjevi za ispitivanje uzorka odražavaju asortiman proizvoda. Primjenjuju se sljedeće ukupne granične vrijednosti:</p> <p>Odobravaju se sljedeća odstupanja od ovog zahtjeva:</p> <p>(i.) U slučaju kada su konzervansi koji su donori formaldehida neophodni za primjenu kao konzervansi za gotove proizvode radi zaštite određene vrste boje ili laka te kada se donor formaldehida koristi umjesto konzervansa izotiazolinona.</p> <p>(ii.) Ako polimerne disperzije (veziva) imaju, putem rezidualnih razina formaldehida, djelovanje donora formaldehida umjesto konzervansa za gotove proizvode. U tim slučajevima ukupni iznos ne smije prelaziti sljedeću graničnu vrijednost:</p>	<p>0,0010 %</p> <p>0,010 %</p>	<p>Verifikacija:</p> <p>Udio slobodnog formaldehida određuje se za bijelu podlogu ili prozirnu podlogu za nijansiranje za koje se predviđa da sadržavaju teoretski najveću količinu formaldehida. Određuje se i sadržaj boje za nijansiranje za koju se predviđa da sadržava teoretski najveću količinu formaldehida.</p> <p>Ispitna metoda:</p> <p>granična vrijednost od 0,0010 %:</p> <p>Određivanje koncentracije u gotovim proizvodima primjenom metode Merckoquant. Ako nakon primjene ove metode rezultat nije konačan, koristi se metoda tekućinske kromatografije visoke djelotvornosti (HPLC) kako bi se potvrdila koncentracija u gotovim proizvodima.</p> <p>granična vrijednost od 0,010 %:</p> <p>(1) Sve boje: Određivanje koncentracije formaldehida u gotovom proizvodu analizom uz primjenu VdL-RL 03 ili tekućinske kromatografije visoke djelotvornosti (HPLC).</p> <p>i</p> <p>(2) unutarnje bijele boje i lakovi: Određivanje analizom u skladu s normom ISO 16000-3. Emisije ne smiju prelaziti 0,25 ppm nakon prvog nanošenja te moraju biti manje od 0,05 ppm nakon što je prošlo 24 sata od prvog nanošenja.</p>
---	--	--------------------------------	--

Skupina tvari	Područje primjene ograničenja i/ili odstupanja	Granične vrijednosti koncentracija (prema potrebi)	Procjena i verifikacija
(b) Otapala Primjenjivost: Svi proizvodi.	Razvrstavanja za koja vrijedi odstupanje: H304 (R65)	2,0 % masenog udjela	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima.
(c) Nereaktivni monomeri Primjenjivost: Sustavi za vezivanje polimera	Nereaktivni monomeri prisutni iz veziva, uključujući akrilnu kiselinu, mogu biti prisutni u konačnom proizvodu do ukupnog iznosa granične vrijednosti.	0,050 % masenog udjela	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima.
(d) Hlapivi aromatski ugljikovodici i halogenirana otapala Primjenjivost: Svi proizvodi.	Hlapivi aromatski ugljikovodici i halogenirana otapala ne smiju biti prisutni u konačnom proizvodu.	Rezidualna granična vrijednost od 0,01 %	Verifikacija: Podnositelji zahtjeva i njihovi dobavljači sirovina dostavljaju izjavu o nekorisćenju, zajedno s CAS identifikacijskim brojevima i razvrstavanjima.

(¹) Direktiva 98/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o stavljanju biocidnih pripravaka na tržište (SL L 123, 24.4.1998., str. 1.).

ODLUKA KOMISIJE**od 28. svibnja 2014.****o izmjeni odluka 2011/263/EU, 2011/264/EU, 2011/382/EU, 2011/383/EU, 2012/720/EU i 2012/721/EU kako bi se uzeo u obzir razvoj u razvrstavanju tvari***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 3468)***(Tekst značajan za EGP)**

(2014/313/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 2.,

nakon savjetovanja s Odborom Europske unije za znak za okoliš,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 6. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010, znak za okoliš EU-a ne smije se dodijeliti robi koja sadržava tvari ili pripravke/smjese koje ispunjavaju mjerila za svrstavanje među toksične, opasne za okoliš, kancerogene, mutagene ili toksične za reprodukciju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ni robi koja sadržava tvari iz članka 57. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾. U skladu s člankom 6. stavkom 7. Uredbe (EZ) br. 66/2010, za posebne kategorije roba koje sadržavaju navedene tvari, kada ih tehnički nije moguće zamijeniti drugim tvarima izravno ili kroz primjenu alternativnih materijala ili dizajna, ili kada se radi o proizvodima koji imaju daleko višu razinu okolišne učinkovitosti od drugih roba iste kategorije, Komisija može donijeti mjere za odobravanje odstupanja od članka 6. stavka 6. te Uredbe.
- (2) Odlukama Komisije 2011/263/EU ⁽⁴⁾, 2011/264/EU ⁽⁵⁾, 2011/382/EU ⁽⁶⁾, 2011/383/EU ⁽⁷⁾, 2012/720/EU ⁽⁸⁾ i 2012/721/EU ⁽⁹⁾ utvrđeni su ekološki kriteriji za dodjelu znaka za okoliš EU-a deterdžentima za perilice posuđa, deterdžentima za pranje rublja, deterdžentima za ručno pranje posuđa, višenamjenskim sredstvima za čišćenje i sredstvima za čišćenje sanitarija, deterdžentima za strojno industrijsko i profesionalno pranje posuđa i deterdžentima za pranje rublja u industrijskom i institucionalnom sektoru. Nakon donošenja navedenih Odluka Uredba (EZ) br. 1272/2008 izmijenjena je Uredbom Komisije (EU) br. 286/2011 ⁽¹⁰⁾. Izmjene Uredbe (EZ) br. 1272/2008 postale su primjenjive u pogledu tvari od 1. prosinca 2012., a u pogledu smjesa počinju se primjenjivati od 1. lipnja 2015. Uredbom (EU) br. 286/2011 dodani su novi kriteriji za razvrstavanje za

⁽¹⁾ SL L 27, 30.1.2010., str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

⁽⁴⁾ Odluka Komisije 2011/263/EU od 28. travnja 2011. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša Europske unije za deterdžente za perilice posuđa (SL L 111, 30.4.2011., str. 22.).

⁽⁵⁾ Odluka Komisije 2011/264/EU od 28. travnja 2011. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša EU-a za deterdžente za pranje rublja (SL L 111, 30.4.2011., str. 34.).

⁽⁶⁾ Odluka Komisije 2011/382/EU od 24. lipnja 2011. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za deterdžente za ručno pranje posuđa (SL L 169, 29.6.2011., str. 40.).

⁽⁷⁾ Odluka Komisije 2011/383/EU od 28. lipnja 2011. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša EU-a za višenamjenska sredstva za čišćenje i sredstva za čišćenje sanitarija (SL L 169, 29.6.2011., str. 52.).

⁽⁸⁾ Odluka Komisije 2012/720/EU od 14. studenoga 2012. o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka zaštite okoliša EU-a za deterdžente za strojno industrijsko i profesionalno pranje posuđa (SL L 326, 24.11.2012., str. 25.).

⁽⁹⁾ Odluka Komisije 2012/721/EU od 14. studenoga 2012. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša EU-a za deterdžente za pranje rublja u industrijskom i institucionalnom sektoru (SL L 326, 24.11.2012., str. 38.).

⁽¹⁰⁾ Uredba Komisije (EU) br. 286/2011 od 10. ožujka 2011. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa, za potrebe njezine prilagodbe tehničkom i znanstvenom napretku (SL L 83, 30.3.2011., str. 1.).

dugoročnu opasnost za vodeni okoliš na temelju kronične toksičnosti u vodenom okolišu i podataka o biorazgradivosti. Na temelju novih kriterija većina lako razgradivih površinski aktivnih tvari koje se trenutačno koriste u deterdžentima i proizvodima za čišćenje razvrstana je u 3. kategoriju kronične toksičnosti (H412), a u nekim slučajevima, koji se posebno odnose na deterdžente za ručno pranje posuđa, u 2. kategoriju kronične toksičnosti (H411) te se stoga zabranjuje njihova upotreba u proizvodima sa znakom za okoliš EU-a. Na temelju toga bilo bi teško osigurati da utvrđena ekološka mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za deterdžente za perilice posuđa, deterdžente za pranje rublja, deterdžente za ručno pranje posuđa, višenamjenska sredstva za čišćenje i sredstva za čišćenje sanitarija, deterdžente za strojno industrijsko i profesionalno pranje posuđa i deterdžente za pranje rublja u industrijskom i institucionalnom sektoru odgovaraju približno 10 – 20 % najboljih deterdženata i sredstava za čišćenje dostupnih na tržištu Unije u smislu okolišne učinkovitosti tijekom njihova životnog ciklusa jer nema dokaza da su dostupne alternativne površinski aktivne tvari. Tekst o ocjenjivanju i provjeri ažurira se kako bi se osigurale upute za podnositelje zahtjeva u dokazivanju sukladnosti s novim zahtjevom.

- (3) Posljedice uvođenja novih kriterija za razvrstavanje nisu bile poznate tijekom preispitivanja kriterija za dodjelu znaka za okoliš EU-a za deterdžente za perilice posuđa, deterdžente za pranje rublja, deterdžente za ručno pranje posuđa, višenamjenska sredstva za čišćenje i sredstva za čišćenje sanitarija utvrđenih u odlukama 2011/263/EU, 2011/264/EU, 2011/382/EU i 2011/383/EU i tijekom izrade kriterija za dodjelu znaka za okoliš EU-a za deterdžente za strojno industrijsko i profesionalno pranje posuđa i deterdžente za pranje rublja u industrijskom i institucionalnom sektoru te tijekom razmatranja odstupanja za površinski aktivne tvari iz odluka 2012/720/EU i 2012/721/EU.
- (4) Ova se izmjena primjenjuje retroaktivno od 1. prosinca 2012. kako bi se osigurao kontinuitet valjanosti kriterija za znak za okoliš EU-a za deterdžente za perilice posuđa, deterdžente za pranje rublja, deterdžente za ručno pranje posuđa, višenamjenska sredstva za čišćenje i sredstva za čišćenje sanitarija, deterdžente za strojno industrijsko i profesionalno pranje posuđa i deterdžente za pranje rublja u industrijskom i institucionalnom sektoru.
- (5) Odluke 2011/263/EU, 2011/264/EU, 2011/382/EU, 2011/383/EU, 2012/720/EU i 2012/721/EU stoga je potrebno izmijeniti u skladu s navedenim.
- (6) Mjere predviđene u ovoj Odluci u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 16. Uredbe (EZ) br. 66/2010,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Prilog Odluci 2011/263/EU mijenja se kako je navedeno u Prilogu I. ovoj Odluci.

Članak 2.

Prilog Odluci 2011/264/EU mijenja se kako je navedeno u Prilogu II. ovoj Odluci.

Članak 3.

Prilog Odluci 2011/382/EU mijenja se kako je navedeno u Prilogu III. ovoj Odluci.

Članak 4.

Prilog Odluci 2011/383/EU mijenja se kako je navedeno u Prilogu IV. ovoj Odluci.

Članak 5.

Prilog Odluci 2012/720/EU mijenja se kako je navedeno u Prilogu V. ovoj Odluci.

Članak 6.

Prilog Odluci 2012/721/EU mijenja se kako je navedeno u Prilogu VI. ovoj Odluci.

Članak 7.

Ova se Odluka primjenjuje u pogledu stvari od 1. prosinca 2012.

Članak 8.

Ova je odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. svibnja 2014.

Za Komisiju
Janez POTOČNIK
Član Komisije

PRILOG I.

Prilog Odluci 2011/263/EU mijenja se kako slijedi:

(1) U petom stavku točke (b) Mjerila 2., tablica s odstupanjima zamjenjuje se sljedećom tablicom:

„Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu (*)	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Biocidi koji se koriste za konzerviranje (**)	H410: Vrlo otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R50-53
	H411: Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R51-53
	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Mirisi	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Enzimi (***)	H334: Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43
NTA kao nečistoća u MGDA i GLDA (****)	H351: Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40

(*) Ovo se odstupanje primjenjuje pod uvjetom da su lako razgradive i anaerobno razgradive.

(**) Iz mjerila 2(e). Ovo se odstupanje primjenjuje pod uvjetom da je bioakumulacijski potencijal biocida log Pow (logaritam koeficijenta raspodjele oktanol/voda) < 3,0 ili je pokusno određeni biokoncentracijski faktor (BCF) ≤ 100.

(***) Uključujući stabilizatore i druge pomoćne tvari u pripravcima.

(****) Pri koncentracijama nižima od 1,0 % u sirovinama i sve dok je ukupna koncentracija u konačnom proizvodu niža od 0,10 %;

(2) u točki (b) Mjerila 2. u tekst *Ocjnjivanje i verifikacija* dodaje se sljedeći stavak:

„Za izuzete površinski aktivne tvari koje ispunjavaju kriterije za razvrstavanje u razrede opasnosti H412, podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju o njihovoj razgradivosti uz upućivanje na DID listu. Za površinski aktivne tvari koje se ne nalaze na DID listi upućuje se na odgovarajuće podatke iz literature ili iz drugih izvora, ili odgovarajuće rezultate ispitivanja, kako je opisano u Dodatku I.”

PRILOG II.

Prilog Odluci 2011/264/EU mijenja se kako slijedi:

(1) U petom stavku točke (b) Mjerila 4., tablica s odstupanjima zamjenjuje se sljedećom tablicom:

„Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu (*)	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Biocidi koji se koriste za konzerviranje (**)	H410: Vrlo otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R50-53
	H411: Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R51-53
	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Miris	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Enzimi (***)	H334: Može uzrokovati alergiju ili simptome astme ili teškoće u disanju ako se udahne	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43
Katalizatori izbjeljivanja (***)	H334: Može uzrokovati alergiju ili simptome astme ili teškoće u disanju ako se udahne	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43
NTA kao nečistoća u MGDA i GLDA (****)	H351: Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40
Optički izbjeljivači (samo za univerzalne deterdžente)	H413: Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke za vodeni okoliš	R53

(*) Ovo se odstupanje primjenjuje pod uvjetom da su lako razgradive i anaerobno razgradive.

(**) Iz mjerila 4(e). Ovo se odstupanje primjenjuje pod uvjetom da je bioakumulacijski potencijal biocida $\log Pow$ (logaritam koeficijenta raspodjele oktanol/voda) < 3,0 ili je pokusno određeni biokonzentracijski faktor (BCF) ≤ 100 .

(***) Uključujući stabilizatore i druge pomoćne tvari u pripravcima.

(****) Kod koncentracija manjih od 1,0 % u sirovini ako je ukupna koncentracija u konačnom proizvodu manja od 0,10 %;

(2) u točki (b) Mjerila 4. u tekst *Ocjnjivanje i verifikacija* dodaje se sljedeći stavak:

„Za izuzete površinski aktivne tvari koje ispunjavaju kriterije za razvrstavanje u razrede opasnosti H412, podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju o njihovoj razgradivosti uz upućivanje na DID listu. Za površinski aktivne tvari koje se ne nalaze na DID listi upućuje se na odgovarajuće podatke iz literature ili iz drugih izvora, ili odgovarajuće rezultate ispitivanja, kako je opisano u Dodatku I.”.

PRILOG III.

Prilog Odluci 2011/382/EU mijenja se kako slijedi:

(1) U četvrtom stavku točke (c) Mjerila 3., tablica s odstupanjima zamjenjuje se sljedećom tablicom:

„Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu (*)	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu (**)	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 2,5 % u konačnom proizvodu (**)	H411: Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R51-53
Miris	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Enzimi (***)	H334: Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43
NTA kao nečistoća u MGDA i GLDA (****)	H351: Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40

(*) Postotak se mora podijeliti faktorom M koji je utvrđen u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008.

(**) Ovo se odstupanje primjenjuje pod uvjetom da su lako razgradive i anaerobno razgradive.

(***) Uključujući stabilizatore i druge pomoćne tvari u pripravcima.

(****) U koncentracijama manjima od 1,0 % sirovine pod uvjetom da je ukupna koncentracija u konačnom proizvodu manja od 0,10 %;

(2) u točki (c) Mjerila 3. u tekst *Procjena i provjera* dodaje se sljedeći stavak:

„Za izuzete površinski aktivne tvari koje ispunjavaju kriterije za klasifikaciju u razrede opasnosti H412 i/ili H411, podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju o njihovoj razgradivosti uz upućivanje na DID listu. Za površinski aktivne tvari koje se ne nalaze na DID listi upućuje se na odgovarajuće podatke iz literature ili iz drugih izvora, ili odgovarajuće rezultate ispitivanja, kako je opisano u Dodatku I.”

PRILOG IV.

Prilog Odluci 2011/383/EU mijenja se kako slijedi:

(1) U četvrtom stavku točke (c) Mjerila 3., tablica s odstupanjima zamjenjuje se sljedećom tablicom:

„Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu (*)	H400: Vrlo otrovno za vodni okoliš	R50
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu (**)	H412: Štetno za vodni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Mirisi	H412: Štetno za vodni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Enzimi (***)	H334: Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43
NTA kao nečistoća u MGDA i GLDA (****)	H351: Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40

(*) Postotak se mora podijeliti faktorom M koji je utvrđen u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008.

(**) Ovo se odstupanje primjenjuje pod uvjetom da su lako razgradive i anaerobno razgradive.

(***) Uključujući stabilizatore i druge pomoćne tvari u pripravcima.

(****) U koncentracijama manjima od 1,0 % sirovine pod uvjetom da je ukupna koncentracija u konačnom proizvodu manja od 0,10 %;

(2) u točki (c) Mjerila 3. u tekst *Ocjena i provjera* dodaje se sljedeći stavak:

„Za izuzete površinski aktivne tvari koje ispunjavaju kriterije za klasifikaciju u razrede opasnosti H412, podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju o njihovoj razgradivosti uz upućivanje na DID listu. Za površinski aktivne tvari koje se ne nalaze na DID listi upućuje se na odgovarajuće podatke iz literature ili iz drugih izvora, ili odgovarajuće rezultate ispitivanja, kako je opisano u Dodatku I.”.

PRILOG V.

Prilog Odluci 2012/720/EU mijenja se kako slijedi:

(1) U šestom stavku točke (b) Kriterija 3., tablica s odstupanjima zamjenjuje se sljedećom tablicom:

„Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 15 % u konačnom proizvodu	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Biocidi koji koji služe kao konzervansi (*) (samo za tekućine s pH vrijednosti između 2 i 12 i najviše 0,10 % w/w aktivnog materijala)	H331: Otrovno ako se udiše	R23
	H334: Može izazvati alergiju ili simptome astme ili dišne tegobe ako se udiše	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju kože	R43
	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
Enzimi (**)	H334: Može izazvati alergiju ili simptome astme ili dišne tegobe ako se udiše	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju kože	R43
	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
NTA kao nečistoća u MGDA i GLDA (***)	H351: Ograničena saznanja o kancerogenim učincima	R40

(*) Odstupanje se odnosi samo na kriterij 3(b). Biocidi moraju ispunjavati kriterij 3(d).

(**) Uključujući stabilizatore i druge pomoćne tvari u pripravcima.

(***) U koncentracijama manjima od 1,0 % sirovine pod uvjetom da je ukupna koncentracija u konačnom proizvodu manja od 0,10 %;

(2) u točki (b) Kriterija 3. u tekst *Ocjenjivanje i vrednovanje* dodaje se sljedeći stavak::

„Za izuzete površinski aktivne tvari koje ispunjavaju kriterije za klasifikaciju u razrede opasnosti H412, podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju o njihovoj razgradivosti uz upućivanje na DID listu. Za površinski aktivne tvari koje se ne nalaze na DID listi upućuje se na odgovarajuće podatke iz literature ili iz drugih izvora, ili odgovarajuće rezultate ispitivanja, kako je opisano u Dodatku I.”.

PRILOG VI.

Prilog Odluci 2012/721/EU mijenja se kako slijedi:

(1) U šestom stavku točke (b) Mjerila 4., tablica s odstupanjima zamjenjuje se sljedećom tablicom:

„Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 20 % u konačnom proizvodu	H400: Vrlo otrovno za vodni okoliš	R50
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu (*)	H412: Štetno za vodni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Biocidi u svrhu konzerviranja (**) (samo za tekućine s pH vrijednosti između 2 i 12 i najviše 0,10 % w/w aktivnog materijala)	H331: Otrovno ako se udiše	R23
	H334: Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43
	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
Enzimi (***)	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
	H334: Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43
Katalizatori izbjeljivanja (***)	H400: Vrlo otrovno za vodni okoliš	R50
NTA kao nečistoća u MGDA i GLDA (****)	H351: Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40

(*) Ovo se odstupanje primjenjuje pod uvjetom da su površinski aktivne tvari sukladne mjerilu 3(a) i anaerobno razgradive.

(**) Odstupanje se odnosi samo na mjerilo 4(b). Biocidi su u skladu s mjerilom 4(e).

(***) Uključujući stabilizatore i druge pomoćne tvari u pripravcima.

(****) U koncentracijama manjima od 1,0 % sirovine pod uvjetom da je ukupna koncentracija u konačnom proizvodu manja od 0,10 %;

(2) u točki (b) Mjerila 4. u tekst *Procjena i provjera* dodaje se sljedeći stavak:

„Za izuzete površinski aktivne tvari koje ispunjavaju kriterije za razvrstavanje u razrede opasnosti H412, podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju o njihovoj razgradivosti uz upućivanje na DID listu. Za površinski aktivne tvari koje se ne nalaze na DID listi upućuje se na odgovarajuće podatke iz literature ili iz drugih izvora, ili odgovarajuće rezultate ispitivanja, kako je opisano u Dodatku I.”.

ODLUKA KOMISIJE**od 28. svibnja 2014.****o utvrđivanju mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za grijače u vodnim sustavima***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 3452)***(Tekst značajan za EGP)**

(2014/314/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 2.,

nakon savjetovanja s Odborom Europske unije za znak za okoliš,

budući da:

- (1) Na temelju Uredbe (EZ) br. 66/2010 znak za okoliš EU-a može se dodijeliti proizvodima koji imaju smanjeni utjecaj na okoliš tijekom cijelog životnog ciklusa.
- (2) Uredbom (EZ) br. 66/2010 predviđa se utvrđivanje posebnih mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a po skupinama proizvoda.
- (3) Komisija je sastavila preliminarno izvješće o tehničkim, okolišnim, gospodarskim i pravnim aspektima za skupinu proizvoda „grijači u vodnim sustavima” koji se uobičajeno koriste u Uniji i javno ga je objavila radi dobivanja komentara. Studija na temelju koje je sastavljeno to izvješće (dalje u tekstu: „studija”) osmišljena je zajednički s dionicima i zainteresiranim strankama iz Unije i iz trećih zemalja.
- (4) Rezultati studije predstavljeni u preliminarnom izvješću pokazuju da potrošnja energije tijekom faze uporabe znatno pridonosi cjelokupnom utjecaju grijača u vodnim sustavima na okoliš. Stoga bi trebalo promicati uporabu grijača u vodnim sustavima koji su energetske učinkoviti i imaju niske emisije stakleničkih plinova te podupirati grijače zasnovane na ekološki prihvatljivijim tehnologijama za koje je dokazano da su sigurni za potrošače.
- (5) Potrebno je utvrditi mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a za skupinu proizvoda „grijači u vodnim sustavima”.
- (6) Mjerila te povezani zahtjevi za procjenjivanje i verifikaciju trebali bi vrijediti četiri godine od dana donošenja ove Odluke.
- (7) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog člankom 16. Uredbe (EZ) br. 66/2010,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Skupina proizvoda „grijači u vodnim sustavima” obuhvaća proizvode koji se koriste radi proizvodnje topline u okviru vodnog sustava centralnog grijanja pri čemu se ugrijava voda prenosi s pomoću cirkulatora i odašiljača topline kako bi se postigla i održavala željena razina unutarnje temperature u zatvorenom prostoru poput zgrade, stana ili sobe. Generator topline stvara toplinu primjenom jednog od dolje navedenih postupaka i tehnologija ili kombinacijom više njih:

- (a) izgaranja plinovitih, tekućih ili krutih fosilnih goriva;
- (b) izgaranja plinovite, tekuće ili krute biomase;
- (c) primjene Jouleova efekta u otporskim grijačima;

⁽¹⁾ SL L 27, 30.1.2010., str. 1.

- (d) zadržavanja okolne topline iz zračnog, vodnog ili zemljanog izvora i/ili otpadne topline;
 - (e) kogeneracije (istodobna proizvodnja topline i električne energije u jednom postupku);
 - (f) solarne energije (pomoćne).
2. Maksimalna izlazna snaga grijača u vodnim sustavima iznosi 400 kW.
 3. Kombinirani grijači obuhvaćeni su ovom skupinom proizvoda pod uvjetom da im je osnovna funkcija zagrijavanje prostora.
 4. Iz područja primjene ove skupine proizvoda isključeni su sljedeći proizvodi:
 - (a) grijači koji proizvode toplinu isključivo u svrhu opskrbe toplom pitkom ili sanitarnom vodom;
 - (b) grijači za grijanje i distribuciju plinovitih medija za prijenos topline kao što su vodena para ili zrak;
 - (c) kogeneracijski grijači prostora čija je maksimalna snaga 50 kW ili više;
 - (d) grijači prostora koji kombiniraju neizravno zagrijavanje s pomoću vodnog sustava centralnog grijanja s izravnim zagrijavanjem putem izravnog odašiljanja topline u prostoriju ili prostor u kojem je ugrađen uređaj.

Članak 2.

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „grijač” znači grijač prostora ili kombinirani grijač;
2. „grijač prostora” znači uređaj:
 - (a) koji sustav centralnog grijanja na vodu opskrbljuje toplinom radi postizanja i održavanja željene razine unutarnje temperature u zatvorenom prostoru poput zgrade, stana ili sobe; i
 - (b) opremljen je jednim ili više generatora topline;
3. „kombinirani grijač” znači grijač u vodnim sustavima za grijanje prostora koji je namijenjen i opskrbi toplinom u svrhu isporuke tople pitke ili sanitarne vode pri određenim temperaturama, u određenim količinama i pri određenoj stopi protoka u određenim intervalima i koji je priključen na vanjski sustav opskrbe pitkom ili sanitarnom vodom;
4. „komplet grijača prostora, uređaja za regulaciju temperature i solarnog uređaja” znači komplet koji je ponuđen krajnjem korisniku i koji sadržava jedan ili više grijača prostora kombiniran s jednim ili više uređaja za regulaciju temperature i/ili jednim solarnim uređajem ili više njih;
5. „komplet kombiniranog grijača, uređaja za regulaciju temperature i solarnog uređaja” znači komplet koji je ponuđen krajnjem korisniku i koji sadržava jedan kombinirani grijač ili više njih kombiniran s uređajem za regulaciju temperature ili više njih i/ili solarnim uređajem ili više njih;
6. „solarni uređaj” znači solarni sustav koji koristi isključivo solarnu energiju, solarni kolektor, solarni spremnik tople vode ili crpka u kolektorskoj petlji, koji su zasebno stavljeni na tržište;
7. „sustav centralnog grijanja na vodu” znači sustav koji koristi vodu kao medij prijenosa topline za raspodjelu centralno proizvedene topline na odašiljače topline radi zagrijavanja prostora zgrada ili njegovi dijelovi;
8. „generator topline” znači dio grijača koji proizvodi toplinu primjenom jednog od niže navedenih procesa ili kombinacijom više njih:
 - (a) izgaranja fosilnih goriva i/ili goriva iz biomase;
 - (b) primjene Jouleova efekta u otporskim grijačima;
 - (c) zadržavanja okolne topline iz zračnog, vodnog ili zemljanog izvora i/ili otpadne topline;
9. „plinski grijač” znači grijač prostora ili kombinirani grijač opremljen jednim ili više generatora topline koji kao gorivo upotrebljavaju plinovita goriva fosilnog podrijetla ili iz biomase;
10. „grijač na tekuće gorivo” znači grijač prostora ili kombinirani grijač opremljen jednim ili više generatora topline koji kao gorivo upotrebljavaju tekuća goriva fosilnog podrijetla ili iz biomase;
11. „grijač na kruto gorivo” znači grijač prostora ili kombinirani grijač opremljen jednim ili više generatora topline koji kao gorivo upotrebljavaju kruta goriva fosilnog podrijetla ili iz biomase;

12. „kotlovski grijač prostora” znači grijač prostora koji proizvodi toplinu izgaranjem fosilnih goriva i/ili goriva iz biomase i/ili primjenom Jouleova efekta u otporskim grijačima;
13. „kotlovski plinski grijač” znači kotlovski grijač prostora opremljen jednim ili više generatora topline koji proizvodi toplinu izgaranjem plinovitih goriva fosilnog podrijetla ili iz biomase;
14. „kotlovski grijač na tekuće gorivo” znači kotlovski grijač opremljen jednim ili više generatora topline koji proizvodi toplinu izgaranjem tekućih goriva fosilnog podrijetla ili iz biomase;
15. „kotlovski grijač na kruto gorivo” znači kotlovski grijač opremljen jednim ili više generatora topline koji proizvodi toplinu izgaranjem krutih goriva fosilnog podrijetla ili iz biomase;
16. „kotlovski grijač na krutu biomasu” znači kotlovski grijač opremljen jednim ili više generatora topline koji proizvodi toplinu izgaranjem krutih goriva iz biomase;
17. „električni kotlovski grijač” znači kotlovski grijač opremljen jednim ili više generatora topline koji proizvodi toplinu samo primjenom Jouleova efekta u otporskim grijačima;
18. „električni kotlovski kombinirani grijač” znači kotlovski kombinirani grijač koji proizvodi toplinu samo primjenom Jouleova efekta u otporskim grijačima;
19. „toplinska crpka za grijanje prostora” znači grijač prostora koji za stvaranje topline koristi okolnu toplinu iz zračnog, vodenog ili zemljanog izvora i/ili otpadnu toplinu; toplinska crpka za grijanje prostora može biti opremljena jednim dodatnim grijačem ili više njih, koji primjenjuje Jouleov efekt u otporskim grijačima ili izgaranje fosilnih goriva i/ili goriva iz biomase;
20. „kombinirani grijač s toplinskom crpkom” znači grijač prostora s toplinskom crpkom koji je namijenjen i opskrbi toplinom u svrhu isporuke tople pitke ili sanitarne vode pri određenim temperaturama, u određenim količinama i pri određenoj stopi protoka u određenim intervalima i koji je priključen na vanjski sustav opskrbe pitkom ili sanitarnom vodom;
21. „grijač s toplinskom crpkom na pogon gorivom” znači toplinska crpka za grijanje prostora opremljena jednim ili više generatora topline koji djeluje primjenom plina ili tekućeg goriva fosilnog podrijetla ili iz biomase;
22. „grijač s toplinskom crpkom na električni pogon” znači toplinska crpka za grijanje prostora opremljena jednim ili više generatora topline koji koristi električnu energiju kao gorivo;
23. „kogeneracijski grijač prostora” znači grijač prostora koji istodobno proizvodi toplinu i električnu energiju u jednom postupku;
24. „regulacija temperature” znači oprema koja krajnjem korisniku služi kao sučelje za podešavanje vrijednosti i temperiranje željene unutarnje temperature i koja priopćuje odgovarajuće podatke poput stvarne unutarnje i/ili vanjske temperature sučelju grijača kao što je središnja procesorska jedinica, čime pridonosi reguliranju unutarnje temperature;
25. „sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora” (η_s) znači omjer, izražen u postocima, između potražnje za grijanjem prostora u određenoj sezoni grijanja koja se zadovoljava grijačem i godišnje potrošnje energije koja je potrebna da se zadovolji ta potražnja;
26. „energetska učinkovitost grijanja vode” (η_{wh}) znači omjer, izražen u postocima, između korisne energije u pitkoj ili sanitarnoj vodi koju proizvodi kombinirani grijač i energije koja je potrebna za njezinu proizvodnju;
27. „nazivna toplinska snaga” znači deklarirana toplinska snaga grijača koji obavlja funkciju grijanja prostora i, ako je primjenjivo, grijanja vode pri standardnim nazivnim uvjetima, izražena u kW; za toplinske crpke za grijanje prostora i kombinirane grijače s toplinskom crpkom kao standardni nazivni uvjeti za utvrđivanje nazivne toplinske snage poštuju se referentni projektni uvjeti, kako je navedeno u Uredbi Komisije (EU) br. 813/2013 (¹);
28. „standardni nazivni uvjeti” znači uvjeti rada grijača u prosječnim klimatskim uvjetima za utvrđivanje nazivne toplinske snage, sezonske energetske učinkovitosti grijanja prostora, energetske učinkovitosti grijanja vode, razine zvučne snage, emisije dušikovog oksida (NO_x), emisije ugljikovog monoksida (CO); emisije organskog plinovitog ugljika (OGC) i emisije čestica;

(¹) Uredba Komisije (EU) br. 813/2013 od 2. kolovoza 2013. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima za ekološki dizajn grijača prostora i kombiniranih grijača (SL L 239, 6.9.2013., str. 136.).

29. „prosječni klimatski uvjeti” znači temperaturni uvjeti koji su karakteristični za grad Strasbourg;
30. „sezonske emisije grijanja prostora” znači:
- za automatski ložene kotlove na kruto gorivo, ponderirani prosjek emisija pri nazivnoj toplinskoj snazi i emisije pri 30 % nazivne toplinske snage, izražene u mg/m^3 ,
 - za ručno ložene kotlove na kruto gorivo koji mogu raditi na 50 % nazivne toplinske snage pri neprekidnom načinu rada, ponderirani prosjek emisija pri nazivnoj toplinskoj snazi i emisije pri 50 % nazivne toplinske snage, izražene u mg/m^3 ,
 - za ručno ložene kotlove na kruto gorivo koji ne mogu raditi na 50 % ili manje nazivne toplinske snage pri neprekidnom načinu rada, emisije pri nazivnoj toplinskoj snazi, izražene u mg/m^3 ,
 - za kogeneracijske grijače prostora na kruto gorivo, emisije pri nazivnoj snazi, izražene u mg/m^3 ;
31. „potencijal globalnog zatopljenja” znači potencijal globalnog zatopljenja kako je utvrđen člankom 2. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
32. „Nm³” znači normalni kubni metar (pri 101,325 kPa, 273,15 K).

Članak 3.

Mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a proizvodima koji pripadaju skupini proizvoda „grijači u vodnim sustavima” utvrđenoj člankom 1. ove Odluke te povezani zahtjevi za procjenjivanje i verifikaciju utvrđeni su Prilogom ovoj Odluci.

Članak 4.

Mjerila za skupinu proizvoda „grijači u vodnim sustavima” i povezani zahtjevi za procjenjivanje i verifikaciju utvrđeni Prilogom vrijede četiri godine od datuma donošenja ove Odluke.

Članak 5.

Za administrativne potrebe skupini proizvoda „grijači u vodnim sustavima” dodjeljuje se brojčana oznaka „045”.

Članak 6.

1. Zahtjevi za znak za okoliš EU-a za toplinske crpke za opskrbu toplinom sustava centralnog grijanja na vodu iz skupine proizvoda „električne, plinske ili apsorpcijske plinske toplinske crpke” podneseni u roku od dva mjeseca od datuma donošenja ove Odluke mogu se temeljiti na kriterijima iz Odluke Komisije 2007/742/EZ ⁽²⁾ ili na kriterijima iz ove Odluke. Zahtjevi se ocjenjuju u skladu s kriterijima na kojima se temelje.
2. Dozvole za znak za okoliš EU-a dodijeljene za toplinske crpke za opskrbu toplinom sustava centralnog grijanja na vodu u skladu s kriterijima iz Odluke 2007/742/EZ mogu se koristiti 12 mjeseci od datuma donošenja ove Odluke.

Članak 7.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. svibnja 2014.

Za Komisiju
Janez POTOČNIK
Član Komisije

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o određenim fluoriranim stakleničkim plinovima (SL L 161, 14.6.2006., str. 1.).

⁽²⁾ Odluka Komisije 2007/742/EZ od 9. studenoga 2007. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša Zajednice za električne, plinske ili apsorpcijske plinske toplinske crpke (SL L 301, 20.11.2007., str. 14.).

PRILOG

MJERILA ZA ZNAK ZA OKOLIŠ EU-a I ZAHTJEVI ZA PROCJENJIVANJE

Mjerila za dodjelu znaka za okoliš EU-a grijaačima u vodnim sustavima utvrđuju se za svaki od sljedećih aspekata:

1. Minimalna energetska učinkovitost
 - (a) Minimalna sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora
 - (b) Minimalna energetska učinkovitost grijanja vode
2. Granične vrijednosti emisija stakleničkih plinova
3. Rashladno sredstvo i sekundarno rashladno sredstvo
4. Granične vrijednosti emisija dušikova oksida (NO_x)
5. Granične vrijednosti emisija ugljičnog monoksida (CO)
6. Granične vrijednosti emisija plinovitog organskog ugljika (OGC)
7. Granične vrijednosti emisija čestica (PM)
8. Granične vrijednosti emisija buke
9. Opasne tvari i smjese
10. Tvari navedene u skladu s člankom 59. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾
11. Plastični dijelovi
12. Dizajn proizvoda radi održivosti
13. Upute o ugradnji i informacije za korisnike
14. Informacije na znaku za okoliš EU-a

U tablici 1. prikazana je primjenjivost različitih mjerila na svaku tehnologiju generatora topline. Kada je riječ o kompletu grijaača prostora, on mora biti sukladan sa svim mjerilima primjenjivima na svaku tehnologiju generatora topline koja čini njegov sastavni dio. Ta su mjerila, u vezi s kojima postoji posebna metodologija namijenjena kompletima grijaača prostora, primjenjiva na komplet grijaača prostora kao cjelinu.

Specifični zahtjevi za procjenjivanje i verifikaciju navedeni su unutar svakog mjerila.

Kada se od podnositelja zahtjeva traži da dostavi deklaracije, dokumentaciju, izvješća o ispitivanju analize ili drugi dokaz kojim se potkrepljuje sukladnost s mjerilima, dotične dokumente mogu dostaviti podnositelj ili njegov dobavljač ili oboje.

Ako je moguće, ispitivanje se provodi u laboratorijima koji udovoljavaju općim zahtjevima europske norme EN ISO 17025 ili druge istovrijedne norme.

Osim ako je navedeno drukčije, na svako se mjerilo primjenjuju ispitne metode opisane u odgovarajućim normama kako je navedeno u tablici 2. i tablici 3. (ako je primjenjivo). Prema potrebi se osim ispitnih metoda navedenih za svako mjerilo mogu koristiti i druge metode ako ih nadležno tijelo koje procjenjuje zahtjev prihvati kao istovrijedne. Metodologija izračuna sezonskih emisija grijanja prostora navedena je u tablici 4.

Nadležna tijela mogu prema potrebi zatražiti popratnu dokumentaciju i mogu provoditi neovisne verifikacije.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

Tablica 1.

Primjenjivost različitih mjerila na svaku tehnologiju generatora topline

Tehnologija generatora topline Mjerila	Kotlovski plinski grijači	Kotlovski grijači na tekuće gorivo	Kotlovski grijači na kruto gorivo	Električni kotlovski grijači	Grijači s toplinsko- m crpkom na pogon gorivom	Grijači s toplinsko- m crpkom na pogon električne energije	Kogeneracijski grijači prostora
1. (a) – Minimalna sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora	x	x	x	x	x	x	x
1. (b) – Minimalna energetska učinkovitost grijanja vode (primjenjivo samo na kombinirane grijače)	x	x		x	x	x	x
2. – Granične vrijednosti emisija stakleničkih plinova	x	x	x	x	x	x	x
3. – Rashladno sredstvo i sekundarno rashladno sredstvo					x	x	
4. – Granične vrijednosti emisija dušikova oksida (NOx)	x	x	x		x		x
5. – Granične vrijednosti emisija ugljičnog monoksida (CO)	x	x	x		x		x
6. – Granične vrijednosti emisija plinovitog organskog ugljika (OGC)			x				
7. – Granične vrijednosti emisija čestica (PM)		x	x				x
8. – Granične vrijednosti emisija buke					x	x	x
9. – Opasne tvari i materijali	x	x	x	x	x	x	x
10. – Tvari navedene u skladu s člankom 59. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006	x	x	x	x	x	x	x
11. – Plastični dijelovi	x	x	x	x	x	x	x
12. – Dizajn proizvoda radi održivosti	x	x	x	x	x	x	x
13. – Upute o ugradnji i informacije za korisnike	x	x	x	x	x	x	x
14. – Informacije na znaku za okoliš EU-a	x	x	x	x	x	x	x

Tablica 2.

Odgovarajuće norme koje se odnose na ispitne metode

Broj	Naslov
Kotlovski plinski grijači	
EN 676	Automatski plinski pretlačni plamenici za plinovita goriva
EN 15502-1	Plinski kotlovi za grijanje – 1. dio: Opći zahtjevi i ispitivanja
Kotlovski grijači na tekuće gorivo	
EN 267	Automatski pretlačni plamenici za tekuća goriva
EN 303-1	Toplovodni kotlovi – 1. dio: Toplovodni kotlovi s pretlačnim plamenikom – Nazivlje, opći zahtjevi, ispitivanja i označivanja
EN 303-2	Toplovodni kotlovi – 2. dio: Toplovodni kotlovi s pretlačnim plamenikom – Posebni zahtjevi za kotlove s pretlačnim plamenicima na raspršeno ulje
EN 303-4	Toplovodni kotlovi – 4. dio: Toplovodni kotlovi s pretlačnim plamenikom – Posebni zahtjevi za kotlove s pretlačnim uljnim plamenicima snage do 70 kW i najvećeg radnog tlaka od 3 bara – Nazivlje, opći zahtjevi, ispitivanja i označivanja
EN 304	Toplovodni kotlovi – Postupak ispitivanja toplovodnih kotlova s pretlačnim plamenikom na raspršeno ulje
Kotlovski grijači na kruto gorivo	
EN 303-5	Toplovodni kotlovi – 5. dio: Toplovodni kotlovi na kruto gorivo, ručno i automatski loženi, nazivne toplinske snage do 500 kW – Nazivlje, zahtjevi, ispitivanje i označivanje
EN 14918	Kruta biogoriva – određivanje ogrjevne vrijednosti
Električni kotlovski grijači	
EN 60335-2-35	Kućanski i slični električni aparati – Sigurnost – Dio 2.-35.: Posebni zahtjevi protočnih vodogrijalica
Grijači s toplinskom crpkom na pogon gorivom	
Niz normi EN 12309	Plinski adsorpcijski i apsorpcijski uređaji za klimatizaciju i/ili dizalice topline s nazivnim toplinskim opterećenjem ne većim od 70 kW
DIN 4702, 8. dio	Kotao za centralno grijanje; određivanje standardne učinkovitosti i standardnih emisija
Grijači s toplinskom crpkom na električni pogon	
Niz normi EN 14511	Klimatizacijski uređaji, rashladnici kapljevine i dizalice topline s kompresorima na električni pogon za grijanje i hlađenje prostora
EN 14825	Klimatizacijski uređaji, rashladnici kapljevine i dizalice topline s kompresorima na električni pogon za grijanje i hlađenje prostora – Ispitivanje i mjerenje pri uvjetima djelomičnog opterećenja i proračun sezonske učinkovitosti

Broj	Naslov
Kogeneracijski grijači prostora	
EN 50465	Plinski uređaji – Plinski uređaji za grijanje s gorivnim ćelijama – Plinski uređaj za grijanje s gorivnom ćelijom nazivne toplinske snage manje ili jednake 70 kW ⁽¹⁾
ISO 3046-1	Klipni motori s unutarnjim izgaranjem – Učinkovitost – 1. dio: Izjave o potrošnji snage, goriva i maziva i ispitnim metodama – Dodatni zahtjevi za motore opće uporabe

(¹) Ažurirana bi verzija norme trebala obuhvatiti i kogeneracijske grijače prostora (vidjeti Nacrt prEN 50465:2011 Plinski uređaji – Kombinirani uređaj za grijanje i napajanje nazivne toplinske snage manje ili jednake 70 kW).

Tablica 3.

Odgovarajuće dodatne norme za ispitne metode u pogledu emisija u zrak

Broj	Naslov
Emisije dušikova oksida	
EN 14792	Emisije iz stacionarnih izvora – Određivanje masene koncentracije dušikovih oksida (NOx) – Referentna metoda: Kemiluminiscencija
Emisije ugljičnog monoksida	
EN 15058	Emisije iz stacionarnih izvora – Određivanje masene koncentracije ugljičnog monoksida (CO) – Referentna metoda: Nedisperzivna infracrvena spektroskopija
Emisije plinovitog organskog ugljika	
EN 12619	Emisije iz stacionarnih izvora – Određivanje masene koncentracije ukupnog plinovitog organskog ugljika pri niskim koncentracijama u dimnim plinovima – Kontinuirana plamenoionizacijska metoda
Emisije čestica	
EN 13284-1	Emisije iz stacionarnih izvora – Određivanje niskih razina masenih koncentracija prašine – 1. dio: Ručna gravimetrijska metoda
Emisije buke	
EN ISO 3744	Akustika – Određivanje razina zvučne snage i razina zvučne energije izvora buke mjerenjem zvučnog tlaka – Inženjerske metode za pretežno slobodno polje na reflektirajućoj ravnini (ISO 3744:2010)
EN ISO 3746	Akustika – Određivanje razina zvučne snage i razina zvučne energije izvora buke uz uporabu zvučnoga tlaka – Pregledna metoda uz uporabu mjerne plohe na reflektirajućoj ravnini (ISO 3746:2010)
EN 12102	Klimatizacijski uređaji, rashladnici kapljevina, dizalice topline i odvlaživači s kompresorima na električni pogon za grijanje i hlađenje prostora – Mjerenje buke koja se prenosi zrakom – Utvrđivanje razine zvučne snage

Tablica 4.

Metodologija izračuna sezonskih emisija grijanja prostora

Vrsta kotla na kruto gorivo	Formula
Ručno loženi kotlovi na kruto gorivo koji mogu raditi na 50 % nazivne toplinske snage pri neprekidnom načinu rada, i automatski loženi kotlovi na kruto gorivo	$E_s = 0,85 \times E_{s,p} + 0,15 \times E_{s,r}$

Vrsta kotla na kruto gorivo	Formula
Ručno loženi kotlovi na kruto gorivo koji ne mogu raditi na 50 % ili manje nazivne toplinske snage pri neprekidnom načinu rada, i kogeneracijski grijači prostora na kruto gorivo	$E_s = E_{s,R}$

pri čemu su:

E_s sezonske emisije grijanja prostora,

$E_{s,p}$ emisije čestica, organskih plinovitih spojeva, ugljičnog monoksida i dušikovih oksida izmjerenih na 30 % ili 50 % nazivne toplinske snage, prema potrebi,

$E_{s,r}$ emisije čestica, organskih plinovitih spojeva, ugljičnog monoksida i dušikovih oksida izmjerenih pri nazivnoj toplinskoj snazi.

Mjerilo 1. – Minimalna energetska učinkovitost

(a) – Minimalna sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora

Sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora η_s grijača u vodnim sustavima ne smije biti niža od graničnih vrijednosti navedenih u tablici 5.

Tablica 5.

Minimalni zahtjevi za sezonsku energetska učinkovitost grijanja prostora prema tehnologiji generatora topline

Tehnologija generatora topline	Minimalna sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora
Svi grijači osim kotlovskih grijača na krutu biomasu	$\eta_s \geq 98 \%$
Kotlovski grijači na krutu biomasu	$\eta_s \geq 79 \%$

i. Sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora izračunava se u skladu s postupcima utvrđenima Prilogom III. Uredbi (EU) br. 813/2013 i Prilogom VII. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 811/2013⁽¹⁾, uključujući, gdje je primjenjivo, usklađene norme čiji su referentni brojevi u tu svrhu objavljeni u *Službenom listu Europske unije*, ili ostale pouzdane, točne i ponovljive metode koje uzimaju u obzir općepriznate najnovije metode i koje ispunjavaju uvjete i tehničke parametre utvrđene Prilogom III. Uredbi (EU) br. 813/2013.

ii. Za kotlovske grijače na kruto gorivo, η_s se izračunava u skladu s postupcima iz točke i., uzimajući u obzir sljedeće dodatne zahtjeve:

(a) izračun η_s temelji se na bruto ogrjevnoj vrijednosti mokrog goriva (kako je primljeno) GCV_{ar} čime se ispravlja udio vlage u gorivu, no uključuje u sadržaj energije latentnu toplinsku energiju pohranjenu u vodiku, a koja oksidira do vode tijekom postupka izgaranja. Načela utvrđena normom EN 303-5 primjenjuju se radi procjene η_s , pri čemu se za izračun η_s koristi GCV_{ar} umjesto neto ogrjevne vrijednosti mokrog goriva (kako je primljeno) NCV_{ar} ;

(b) radi određivanja ogrjevne vrijednosti krute biomase primjenjuju se načela utvrđena normom EN 14918;

(c) bruto ogrjevna vrijednost mokrog goriva pri stalnom volumenu $GCV_{ar,V}$ može se dobiti kako slijedi:

$$GCV_{ar,V} = GCV_{dry,V} \times (100 - m)/100 \text{ [MJ/kg]}$$

pri čemu je:

m udio vlage u mokrom gorivu (maseni udio)

$GCV_{dry,V}$ je bruto ogrjevna vrijednost suhog goriva (bez vlage) pri stalnom volumenu;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 811/2013 od 18. veljače 2013. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označavanja energetske učinkovitosti grijača prostora, kombiniranih grijača, kompleta koji sadržavaju grijač prostora, uređaj za upravljanje temperaturom i solarni uređaj i kompleta koji sadržavaju kombinirani grijač, uređaj za upravljanje temperaturom i solarni uređaj (SL L 239, 6.9.2013., str. 1.).

(d) bruto ogrjevna vrijednost suhog goriva pri stalnom volumenu $GCV_{dry,V}$ može se dobiti kako slijedi:

$$GCV_{dry,V} = NCV_{dry,P} + 0,2122 \times H_{dry} + 0,0008 \times (O_{dry} + N_{dry}) \text{ [MJ/kg]}$$

pri čemu je:

$NCV_{dry,P}$ neto ogrjevna vrijednost suhog goriva (uključujući pepeo) pri stalnom tlaku

H_{dry} udio vodika u suhom gorivu (maseni udio)

O_{dry} udio kisika u suhom gorivu (maseni udio)

N_{dry} udio dušika u suhom gorivu (maseni udio);

(e) neto ogrjevna vrijednost suhog goriva pri stalnom tlaku $NCV_{dry,P}$ može se dobiti kako slijedi:

$$NCV_{dry,P} = NCV_{ar,P} \times 100/(100 - m) + 2,443 \times m/(100 - m) \text{ [MJ/kg]}$$

pri čemu je:

$NCV_{ar,P}$ neto ogrjevna vrijednost mokrog goriva pri stalnom tlaku;

(f) treba napomenuti da se kombiniranjem točaka (c), (d) i (e) $GCV_{ar,V}$ može dobiti iz $NCV_{ar,P}$ kako slijedi:

$$GCV_{ar,V} = NCV_{ar,P} + [0,2122 \times H_{dry} + 0,0008 \times (O_{dry} + N_{dry})] \times (100 - m)/100 + 0,02443 \times m \text{ [MJ/kg]}$$

Procjenjivanje i verifikacija:

Podnositelj zahtjeva daje izjavu da je proizvod sukladan s ovim mjerilom te dostavlja rezultate ispitivanja provedenih u skladu s ispitnim postupcima iz odgovarajućih normi EN (uključujući, prema potrebi, prijelazne metode), a koji se odnose na predmetnu vrstu proizvoda (vidjeti tablicu 2.). Mjerenja i izračuni sezonske energetske učinkovitosti grijanja prostora vrše se pomoću metodologije sezonske energetske učinkovitosti grijanja prostora kompleta i u skladu s postupcima iz točke i. Za kotlovske grijače na kruto gorivo, sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora izračunava se u skladu s točkom ii.

(b) – Minimalna energetska učinkovitost grijanja vode

- i. Energetska učinkovitost grijanja vode η_{wh} kombiniranih grijača ili kompleta grijača prostora koji sadržavaju jedan ili više kombiniranih grijača ne smije biti niža od 65 %. Ovo se mjerilo ne primjenjuje na kotlovske grijače na kruto gorivo.
- ii. Energetska učinkovitost grijanja vode izračunava se u skladu s postupcima utvrđenima Prilogom III. Uredbi (EU) br. 813/2013 i Prilogom VII. Delegiranoj uredbi (EU) br. 811/2013.

Procjenjivanje i verifikacija:

Podnositelj zahtjeva daje izjavu da je proizvod sukladan s ovim mjerilom te dostavlja rezultate ispitivanja provedenih u skladu s ispitnim postupcima iz odgovarajućih normi EN (uključujući, prema potrebi, prijelazne metode), a koji se odnose na predmetnu vrstu proizvoda (vidjeti tablicu 2.). Mjerenja i izračunavanja provode se primjenom metodologije energetske učinkovitosti grijanja vode u odnosu na komplete, a u skladu s postupcima iz točke ii.

Mjerilo 2. – Granične vrijednosti emisija stakleničkih plinova (GHG)

Emisije stakleničkih plinova (GHG) kod grijača u vodnim sustavima, izražene u gramima CO₂-ekvivalenta po kWh toplinske snage koje se izračunavaju primjenom formula ukupnog utjecaja na stvaranje efekta staklenika (TEWI) iz tablice 7., ne smiju biti veće od vrijednosti navedenih u tablici 6.

Tablica 6.

Granične vrijednosti emisija stakleničkih plinova (GHG) prema tehnologiji generatora topline

Tehnologija generatora topline	Granične vrijednosti emisija GHG-a
Svi grijači, osim grijača s toplinskom crpkom	200 g CO ₂ -ekvivalenta/kWh snage zagrijavanja
Grijači s toplinskom crpkom	150 g CO ₂ -ekvivalenta/kWh snage zagrijavanja

Emisije GHG izračunavaju se prema formuli TEWI kako je navedeno u tablici 7. (formula ovisi o tehnologiji generatora topline). Svaka se formula TEWI sastoji od dva dijela od kojih jedan ovisi isključivo o učinkovitosti grijača (izraženoj kao sezonska učinkovitost grijanja prostora η_s) i intenzitetu emisija ugljika iz goriva (prikazano parametrom β), a drugi dio (primjenjivo samo na grijače s toplinskom crpkom) ovisi o emisijama stakleničkih plinova do kojih je došlo zbog curenja rashladnog sredstva. Emisije GHG-a do kojih je došlo zbog curenja rashladnog sredstva ovise o potencijalu globalnog zatopljenja (GWP_{100}) rashladnog sredstva i curenju rashladnog sredstva tijekom faze uporabe (izraženo kao godišnja stopa curenja, ER, u postocima ukupne godišnje mase rashladnog sredstva) i na završetku životnog vijeka (izraženo kao postotak ukupne mase rashladnog sredstva α).

Tablica 7.

Formule TEWI prema tehnologiji generatora topline

Tehnologija generatora topline	Formula TEWI (g CO ₂ -ekvivalenta/kWh toplinske snage)
Kotlovski grijači	$\frac{\beta_{\text{fuel}}}{\eta_s}$
Grijači s toplinskom crpkom	$\delta \times \frac{\beta_{\text{fuel}}}{\eta_s} + (1 - \delta) \times \frac{\beta_{\text{elec}}}{2,5 \times \eta_s} + \frac{GWP_{100} \times m \times (ER \times n \times \alpha)}{P \times h \times n}$
Kogeneracijski grijači prostora	$\frac{\beta_{\text{fuel}}}{\eta_{\text{thermal}}} - \eta \times \frac{\beta_{\text{elec}}}{\eta_{\text{thermal}}}$
Komplet grijača prostora	$(1 - S_{\text{HP}}) \times \frac{\beta_{\text{fuel}(1)}}{\eta_{s,B}} + S_{\text{HP}} \times (\delta \times \frac{\beta_{\text{fuel}(2)}}{\eta_{s,HP}} + (1 - \delta) \times \frac{\beta_{\text{elec}}}{2,5 \times \eta_{s,HP}}) + \frac{GWP_{100} \times m \times (ER \times n \times \alpha)}{P \times h \times n}$

Glavni parametri formula TEWI iz tablice 7. opisani su u tablici 8.

Tablica 8.

Glavni parametri izračuna formula TEWI

Parametar	Opis parametra	Jedinice	Stalna vrijednost ili buduće ispitivanje radi prikupljanja parametra
β_{elec}	Intenzitet emisija električne energije	[g CO ₂ ekvivalenta/kWh _{elec}]	384
β_{fuel}	Intenzitet emisija GHG goriva grijača	[g CO ₂ ekvivalenta/kWh]	Vidjeti tablicu 9.
η_s	Sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora	[-]	Podnositelj mora ispitati i navesti (Mjerilo 1.)
$\eta_{s,B}$	Sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora u pogledu kotlovskog grijača pri prosječnim klimatskim uvjetima	[-]	Podnositelj mora ispitati i navesti; ovo odgovara sezonskoj energetske učinkovitosti grijanja prostora u pogledu kompleta umanjeno za dodatnu toplinsku crpku kako je navedeno u informacijskom listu kompleta

Parametar	Opis parametra	Jedinice	Stalna vrijednost ili buduće ispitivanje radi prikupljanja parametra
$\eta_{s,HP}$	Sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora u pogledu grijača s toplinskom crpkom pri prosječnim klimatskim uvjetima	[-]	Podnositelj mora ispitati i navesti; ovo odgovara sezonskoj energetske učinkovitosti grijanja prostora u pogledu dodatne toplinske crpke kako je navedeno u informacijskom listu kompleta
$\eta_{thermal}$	Termički stupanj korisnosti	[-]	Vidjeti tablicu 10.
η_{el}	Električna učinkovitost	[-]	Vidjeti tablicu 10.
δ	Proxy	[-]	= 0 ako je grijač s toplinskom crpkom na električni pogon = 1 ako je grijač s toplinskom crpkom na pogon gorivom
GWP_{100}	Potencijal globalnog zatopljenja (100-godišnji učinak)	[g CO ₂ ekvivalenta/g rashladnog sredstva, 100-godišnje razdoblje]	Vrijednost koju je naveo podnositelj u skladu s mjerilom 3.
m	Masa rashladnog sredstva	[g]	Navodi podnositelj
ER	Godišnji gubitak rashladnog sredstva	[%/god.]	Primjenjuje se vrijednost ER = 3,5 %/god.
n	Životni vijek	[god.]	Primjenjuje se vrijednost n = 15
α	Gubitak rashladnog sredstva na završetku životnog vijeka (gubitak od odlaganja)	[%]	Primjenjuje se vrijednost $\alpha = 35\%$
P	Predviđeno opterećenje	[kW]	Navodi podnositelj.
h	Radni sati pod punim opterećenjem	[h/god.]	2 000
s_{HP}	Udio toplinske snage iz grijača s toplinskom crpkom u ukupnoj toplinskoj snazi	[-]	= $(16 - T_{HP})/26$ gdje je T_{HP} temperatura (°C) pri kojoj je učinkovitost (primarne) toplinske crpke jednaka učinkovitosti primarnog kotla. Pretpostavlja se da, kada se radi o temperaturi ispod navedene, kotao udovoljava zahtjevima u pogledu potražnje topline, dok u slučajevima kada se radi o temperaturi iznad navedene, toplinska crpka zadovoljava potrebe u pogledu topline.

Tablicom 9. opisuje se kako procijeniti parametar β_{fuel} u formulama TEWI, ovisno o gorivu koje koristi grijač. Ako je kotao projektiran za uporabu s gorivom koje nije navedeno u tablici, odabire se najbližije gorivo na temelju podrijetla (fosilno ili biomasa) i oblika (plinovito, tekuće ili kruto) goriva u uporabi.

Tablica 9.

Parametar β_{fuel} (intenzitet emisija GHG) za izračun formula TEWI

Gorivo koje koristi grijač	Intenzitet emisija GHG	Vrijednost [g CO ₂ -ekvivalent/kWh]
Plinovita fosilna goriva	$\beta_{\text{fuel}} = \beta_{\text{gas}}$	202
Tekuća fosilna goriva	$\beta_{\text{fuel}} = \beta_{\text{oil}}$	292
Kruta fosilna goriva	$\beta_{\text{fuel}} = \beta_{\text{coal}}$	392
Plinovita biomasa	$\beta_{\text{fuel}} = \beta_{\text{bio-gas}}$	98
Tekuća biomasa	$\beta_{\text{fuel}} = \beta_{\text{bio-oil}}$	149
Cjepanice	$\beta_{\text{fuel}} = \beta_{\text{bio-log}}$	19
Drvno iverje	$\beta_{\text{fuel}} = \beta_{\text{bio-chip}}$	16
Drveni peleti	$\beta_{\text{fuel}} = \beta_{\text{bio-pellet}}$	39
Mješavina fosilnih goriva i biomase	$\beta_{\text{fuel}} =$ ponderirani prosjek dobiven zbrojem ponderiranih frakcija pojedinačnih goriva pomnožen s njihovim parametrom emisija GHG	$\Sigma (\text{Gorivo X \%} \times \beta_{\text{fuel X}}) + (\text{Gorivo Y \%} \times \beta_{\text{fuel Y}}) + \dots (\text{Gorivo N \%} \times \beta_{\text{fuel N}})$

Tablicom 10. opisuje se kako procijeniti parametre η_{thermal} i η_{el} u formuli TEWI za kogeneracijske grijače prostora.

Tablica 10.

Parametri η_{thermal} i η_{el} za izračun formula TEWI za kogeneracijske grijače prostora

Parametar	Izraz
η_{thermal}	$\eta_{\text{thermal}} = \eta_s - 2,5 \times \eta_{\text{el}}$
η_{el}	Za kogeneracijske grijače prostora bez dodatnih grijača $\eta_{\text{el}} = \eta_{\text{el,CHP100+Sup0}}$
	Za kogeneracijske grijače prostora s dodatnim grijačima $\eta_{\text{el}} = 0,85 \times \eta_{\text{el,CHP100+Sup0}} + 0,15 \times \eta_{\text{el,CHP100+Sup100}}$

pri čemu je:

η_s sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora kako je utvrđeno Uredbom (EU) br. 813/2013

η_{el} električna učinkovitost kako je utvrđeno Uredbom (EU) br. 813/2013

$\eta_{\text{el,CHP100+Sup0}}$ električna učinkovitost pri nazivnoj toplinskoj snazi kogeneracijskog grijača prostora s onemogućenim dodatnim grijačem, kako je utvrđeno Uredbom (EU) br. 813/2013

$\eta_{\text{el,CHP100+Sup100}}$ električna učinkovitost pri nazivnoj toplinskoj snazi kogeneracijskog grijača prostora s omogućenim dodatnim grijačem, kako je utvrđeno Uredbom (EU) br. 813/2013

Procjenjivanje i verifikacija:

Tijelu nadležnom za dodjelu znaka za okoliš zajedno s odgovarajućom dokumentacijom dostavlja se i potvrda koju je potpisao proizvođač, a kojom se potvrđuje sukladnost s ovim mjerilom. Podnositelj zahtjeva dostavlja izračun emisija GHG-a izrađen u skladu s predloženim formulama TEWI te posebno navodi sve parametre koji su bili primijenjeni pri izračunu emisija GHG.

Mjerilo 3. – Rashladno sredstvo i sekundarno rashladno sredstvo**Rashladno sredstvo**

Potencijal globalnog zatopljenja koji se odnosi na rashladno sredstvo tijekom 100-godišnjeg razdoblja (GWP_{100}) ne smije biti veći od 2 000. Uzimaju se u obzir vrijednosti GWP_{100} utvrđene Prilogom I. Uredbi (EZ) br. 842/2006. Vrijednosti utvrđene Prilogom I.1. stavkom 7. Uredbe Komisije (EU) br. 206/2012 ⁽¹⁾ trebale bi poslužiti kao referentna polazišta za vrijednosti GWP_{100} .

Sekundarno rashladno sredstvo

U slučaju grijača prostora koji koriste sekundarno rashladno sredstvo, konstrukcija tih grijača ne temelji se na sekundarnom rashladnom sredstvu, slanoj vodi ili dodacima koji su razvrstani kao opasni za okoliš ili zdravlje u smislu Uredbe (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i Direktive Vijeća 67/548/EEZ ⁽³⁾, a upute za ugradnju jasno sadržavaju napomenu da se tvari razvrstane kao opasne za okoliš ili zdravlje ne smiju koristiti kao sekundarno rashladno sredstvo.

Procjenjivanje i verifikacija:**Rashladno sredstvo**

Nazivi rashladnih sredstava koja se koriste u proizvodnji dostavljaju se uz zahtjev, uz njihove vrijednosti GWP_{100} kako je utvrđeno Uredbom (EZ) br. 842/2006. Vrijednosti GWP_{100} za rashladna sredstva izračunavaju se s obzirom na 100-godišnji potencijal zagrijavanja jednog kilograma plina u usporedbi s jednim kilogramom CO_2 . Vrijednosti utvrđene Prilogom I.1. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 206/2012 trebale bi poslužiti kao referentna polazišta za vrijednosti GWP_{100} .

Isključivo za sekundarna rashladna sredstva

Uz zahtjev se dostavljaju nazivi sekundarnih rashladnih sredstava koja se koriste.

Mjerilo 4. – Granične vrijednosti emisija dušikova oksida (NO_x)

Udio dušikova oksida (NO_x) u ispušnom plinu ne smije prelaziti granične vrijednosti navedene u tablici 11. (ne primjenjuje se na električne grijače). Emisije NO_x mjere se kao zbroj dušikova monoksida i dušikova dioksida pod sljedećim uvjetima rada:

- plinski grijači i grijači na tekućinu, pri standardnim nazivnim uvjetima i uz nazivnu toplinsku snagu,
- grijači na kruto gorivo, kao sezonske emisije grijanja prostora u skladu s tablicom 4.

Mjerna se jedinica iskazuje kao utrošak energije mg/kWh GCV ili mg/Nm³, prema potrebi.

Tablica 11.

Granične vrijednosti emisija NO_x prema tehnologiji generatora topline

Tehnologija generatora topline	Granična vrijednost emisije NO _x
Plinski grijači	S motorom s unutarnjim izgaranjem: utrošak energije 170 mg/kWh GCV S vanjskim izgaranjem: utrošak energije 36 mg/kWh GCV
Grijači na tekuće gorivo	S motorom s unutarnjim izgaranjem: utrošak energije 380 mg/kWh GCV S vanjskim izgaranjem: utrošak energije 100 mg/kWh GCV
Grijači na kruto gorivo	150 mg/Nm ³ pri 10 % O ₂

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 206/2012 od 6. ožujka 2012. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa zahtjevima za ekološki dizajn klima-uređaja i ventilatora (SL L 72, 10.3.2012., str. 7.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 67/548/EEZ od 27. lipnja 1967. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na razvrstavanje, pakiranje i označivanje opasnih tvari (SL 196, 16.8.1967., str. 1.).

Procjenjivanje i verifikacija:

Tijelu nadležnom za dodjelu znaka za okoliš zajedno s odgovarajućom dokumentacijom dostavlja se i potvrda koju je potpisao proizvođač, a kojom se potvrđuje sukladnost s ovim mjerilom.

Emisije NO_x u ispušnom plinu određuju se kao standardni faktori emisije u skladu s relevantnim normama navedenim u tablici 2. i tablici 3. (ako je primjenjivo).

Mjerilo 5. – Granične vrijednosti emisija ugljičnog monoksida (CO)

Udio ugljičnog monoksida (CO) u ispušnom plinu ne smije prelaziti granične vrijednosti navedene u tablici 12. (ne primjenjuje se na električne grijače). Emisije ugljičnog monoksida (CO) mjere se pod sljedećim uvjetima rada:

- plinski grijači i grijači na tekućinu, pri standardnim nazivnim uvjetima i uz nazivnu toplinsku snagu,
- grijači na kruto gorivo, kao sezonske emisije grijanja prostora u skladu s tablicom 4.

Mjerna se jedinica iskazuje kao utrošak energije mg/kWh GCV ili mg/Nm³, prema potrebi.

Tablica 12.

Granične vrijednosti emisija CO prema tehnologiji generatora topline

Tehnologija generatora topline	Granična vrijednost emisije CO
Plinski grijači	S motorom s unutarnjim izgaranjem: 150 mg/Nm ³ pri 5 % O ₂ S vanjskim izgaranjem: utrošak energije 25 mg/kWh GCV
Grijači na tekuće gorivo	S motorom s unutarnjim izgaranjem: 200 mg/Nm ³ pri 5 % O ₂ S vanjskim izgaranjem: utrošak energije 50 mg/kWh GCV
Grijači na kruto gorivo	Automatski loženi: 175 mg/Nm ³ pri 10 % O ₂ Ručno loženi: 250 mg/Nm ³ pri 10 % O ₂

Procjenjivanje i verifikacija:

Tijelu nadležnom za dodjelu znaka za okoliš zajedno s odgovarajućom dokumentacijom dostavlja se i potvrda koju je potpisao proizvođač, a kojom se potvrđuje sukladnost s ovim mjerilom.

Emisije CO u ispušnom plinu određuju se kao standardni faktori emisije u skladu s relevantnim normama navedenim u tablici 2. i tablici 3. (ako je primjenjivo).

Mjerilo 6. – Granične vrijednosti emisija plinovitog organskog ugljika (OGC)

Plinoviti organski ugljik (OGC) u ispušnom plinu koji se shvaća i kao udio organski vezanog ugljika ne smije prelaziti granične vrijednosti navedene u tablici 13. (primjenjuje se isključivo na kotlovske grijače na kruto gorivo). Emisije plinovitog organskog ugljika (OGC) mjere se kao sezonske emisije grijanja prostora u skladu s tablicom 4. Mjerna se jedinica iskazuje u mg/Nm³.

Tablica 13.

Granične vrijednosti emisija OGC prema tehnologiji generatora topline

Tehnologija generatora topline	Granična vrijednost emisije OGC
Kotlovski grijači na kruto gorivo	7 mg/Nm ³ pri 10 % O ₂

Procjenjivanje i verifikacija:

Tijelu nadležnom za dodjelu znaka za okoliš zajedno s odgovarajućom dokumentacijom dostavlja se i potvrda koju je potpisao proizvođač, a kojom se potvrđuje sukladnost s ovim mjerilom.

Emisije OGC u ispušnom plinu određuju se kao standardni faktori emisije u skladu s relevantnim normama navedenim u tablici 2. i tablici 3. (ako je primjenjivo).

Mjerilo 7. – Granične vrijednosti emisija čestica (PM)

Udio čestica (PM) u ispušnom plinu ne smije prelaziti granične vrijednosti navedene u tablici 14. Emisije čestica (PM) mjere se pod sljedećim uvjetima rada:

- grijači na tekućinu, pri standardnim nazivnim uvjetima i uz nazivnu toplinsku snagu,
- grijači na kruto gorivo, kao sezonske emisije grijanja prostora u skladu s tablicom 4.

Mjerna se jedinica iskazuje u mg/Nm^3 .

Tablica 14.

Granične vrijednosti emisija PM prema tehnologiji generatora topline

Tehnologija generatora topline	Granična vrijednost emisije PM
Grijači na tekuće gorivo	S motorom s unutarnjim izgaranjem: $1 \text{ mg}/\text{Nm}^3$ pri 5 % O_2 S vanjskim izgaranjem: nema granične vrijednosti
Grijači na kruto gorivo	$20 \text{ mg}/\text{Nm}^3$ pri 10 % O_2

Procjenjivanje i verifikacija:

Tijelima nadležnim za dodjelu znaka za okoliš zajedno s odgovarajućom dokumentacijom dostavlja se i potvrda koju je potpisao proizvođač, a njome se potvrđuje sukladnost s ovim mjerilom.

Emisije PM u ispušnom plinu određuju se kao standardni emisijski faktori u skladu s relevantnim normama navedenim u tablici 2. i tablici 3. (ako je primjenjivo).

Mjerilo 8. – Granične vrijednosti emisija buke

Emisije buke ne smiju prelaziti granične vrijednosti navedene u tablici 15. Emisije buke mjere se pri standardnim nazivnim uvjetima i uz nazivnu toplinsku snagu. Mjerna se jedinica iskazuje u dB(A) ili dB(C), prema potrebi.

Tablica 15.

Granične vrijednosti emisija buke prema tehnologiji generatora topline

Tehnologija generatora topline	Mjerenje	Granična vrijednost emisije buke
Grijači s toplinskom crpkom s vanjskim izgaranjem i toplinske crpke na električni pogon	Granična vrijednost ponderirane razine zvučne snage A ($L_{\text{wAd, lim}}$)	$17 + 36 \times \log(P_N + 10) \text{ dB(A)}$
Grijači s toplinskom crpkom s motorom s unutarnjim izgaranjem	Granična vrijednost ponderirane razine zvučnog tlaka A ($L_{\text{pAd, lim}}$)	$30 + 20 \times \log(0,4 \times P_N + 15) \text{ dB(A)}$
	Granična vrijednost ponderirane razine zvučnog tlaka C ($L_{\text{pCd, lim}}$)	$L_{\text{pAd, lim}} + 20 \text{ dB(C)}$
Kogeneracijski grijači prostora s motorom s unutarnjim izgaranjem	Granična vrijednost ponderirane razine zvučnog tlaka A ($L_{\text{pAd, lim}}$)	$30 + 20 \times \log(P_E + 15) \text{ dB(A)}$
	Granična vrijednost ponderirane razine zvučnog tlaka C ($L_{\text{pCd, lim}}$)	$L_{\text{pAd, lim}} + 20 \text{ dB(C)}$

Bilješka: P_N znači nazivna (puno opterećenje) ili deklarirana toplinska snaga; P_E znači proizvedena električna energija.

Procjenjivanje i verifikacija:

Tijelu nadležnom za dodjelu znaka za okoliš zajedno s odgovarajućom dokumentacijom dostavlja se i potvrda koju je potpisao proizvođač, a kojom se potvrđuje sukladnost s ovim mjerilom.

Ispitivanje se provodi u skladu s normom EN 12102 koja se odnosi na grijače s toplinskom crpkom s vanjskim izgaranjem i toplinskom crpkom na električni pogon te s normama EN ISO 3744 ili EN ISO 3746 koje se odnose na toplinske crpke i kogeneracijske grijače prostora s motorima s unutarnjim izgaranjem. Uz zahtjev se dostavlja izvješće o ispitivanju.

Mjerilo 9. – Opasne tvari i smjese

U skladu s člankom 6. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 proizvod ili njegov dio ne smije sadržavati tvari iz članka 57. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 niti tvari ili smjese koje ispunjavaju mjerila za razvrstavanje u sljedeće razrede ili kategorije opasnosti navedene u tablici 16. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 ili Direktivom 67/548/EEZ.

Tablica 16.

Popis oznaka upozorenja H i oznaka upozorenja R

Oznaka upozorenja H ⁽¹⁾	Oznaka upozorenja R ⁽²⁾
H300 Smrtonosno ako se proguta	R28
H301 Otrovno ako se proguta	R25
H304 Može biti smrtonosno ako se proguta i uđe u dišni sustav	R65
H310 Smrtonosno u dodiru s kožom	R27
H311 Otrovno u dodiru s kožom	R24
H330 Smrtonosno ako se udiše	R23/26
H331 Otrovno ako se udiše	R23
H340 Može izazvati genetska oštećenja	R46
H341 Sumnja na moguća genetska oštećenja	R68
H350 Može uzrokovati rak	R45
H350i Može uzrokovati rak ako se udiše.	R49
H351 Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40
H360F Može štetno djelovati na plodnost	R60
H360D Može naškoditi nerođenom djetetu	R61
H360FD Može štetno djelovati na plodnost. Može naškoditi nerođenom djetetu	R60/61/60-61
H360Fd Može štetno djelovati na plodnost. Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete	R60/63
H360Df Može naškoditi nerođenom djetetu. Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost	R61/62
H361f Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost	R62
H361d Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete	R63
H361fd Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost. Sumnja na mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete	R62-63
H362 Može štetno djelovati na djecu koja se hrane majčinim mlijekom	R64

Oznaka upozorenja H ⁽¹⁾	Oznaka upozorenja R ⁽²⁾
H370 Uzrokuje oštećenje organa	R39/23/24/25/26/27/28
H371 Može uzrokovati oštećenje organa	R68/20/21/22
H372 Uzrokuje oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	R48/25/24/23
H373 Može uzrokovati oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	R48/20/21/22
H400 Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50/50-53
H410 Vrlo otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R50-53
H411 Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R51-53
H412 Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
H413 Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke za vodeni okoliš	R53
EUH059 Opasno za ozonski sloj	R59
EUH029 U dodiru s vodom oslobađa otrovni plin	R29
EUH031 U dodiru s kiselinama oslobađa otrovni plin	R31
EUH032 U dodiru s kiselinama oslobađa vrlo otrovni plin	R32
EUH070 Otrovno u dodiru s očima	R39-41

⁽¹⁾ Kako je predviđeno Uredbom (EZ) br. 1272/2008.

⁽²⁾ Kako je predviđeno Direktivom 67/548/EEZ.

Iz prethodnog zahtjeva izuzima se uporaba tvari ili smjese u konačnom proizvodu koje nakon obrade mijenjaju svoja svojstva tako da utvrđena opasnost više ne postoji.

Granične vrijednosti koncentracije za tvari ili smjese koje ispunjavaju mjerilo za razvrstavanje u razrede ili kategorije opasnosti navedene u tablici 16. i za tvari koje ispunjavaju mjerila iz članka 57. točke (a), (b) ili (c) Uredbe (EZ) br. 1907/2006 ne smiju prelaziti opće ili specifične granične vrijednosti koncentracija određenih u skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 1272/2008. U slučajevima u kojim su specifične granične vrijednosti koncentracija određene, te vrijednosti imaju prednost pred općima.

Granične vrijednosti koncentracije za tvari koje ispunjavaju mjerila iz članka 57. točke (d), (e) ili (f) Uredbe (EZ) br. 1907/2006 ne smiju prelaziti 0,1 % masenog udjela.

Tvari ili smjese navedene u tablici 17. posebno su izuzete od zabrane utvrđene člankom 6. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010.

Tablica 17.

Odstupanja od zabrane utvrđene člankom 6. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010

Tvari, dijelovi i proizvodi koji odstupaju	Odstupanja
Proizvodi težine ispod 25 g	Sve oznake upozorenja H i oznake upozorenja R
Homogeni dijelovi kompleksnih proizvoda težine ispod 25 g	Sve oznake upozorenja H i oznake upozorenja R
Nikal u nehrđajućem čeliku	H351/372 i R40/48/23

Procjenjivanje i verifikacija:

Za svaki proizvod i/ili homogeni dio kompleksnog proizvoda težine iznad 25 g podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s pripadajućom dokumentacijom poput izjava o sukladnosti koje su potpisali dobavljači tvari, a dostavlja i preslike odgovarajućih sigurnosno-tehničkih listova u skladu s Prilogom II. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 koja se odnosi na tvari ili smjese. Granične vrijednosti za tvari i smjese navode se u sigurnosno-tehničkim listovima u skladu s člankom 31. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

Mjerilo 10. – Tvari navedene u skladu s člankom 59. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006

Odstupanja od zabrane iz članka 6. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 ne mogu se odobriti u pogledu tvari utvrđenih kao posebno zabrinjavajuće, koje su obuhvaćene popisom navedenim u članku 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006, a prisutne su u smjesama, u proizvodu ili u bilo kojem homogenom dijelu kompleksnog proizvoda u koncentracijama višim od 0,1 % masenog udjela. Specifične granične vrijednosti koncentracija određene u skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 1272/2008 primjenjuju se u slučaju kada su u koncentracijama nižim od 0,1 % masenog udjela.

Procjenjivanje i verifikacija:

Popis tvari utvrđenih kao posebno zabrinjavajuće i obuhvaćenih popisom tvari u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 moguće je pronaći ovdje:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Na popis se upućuje na dan zahtjeva.

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s pripadajućom dokumentacijom poput izjava o sukladnosti koje su potpisali dobavljači tvari, a dostavlja i preslike odgovarajućih sigurnosno-tehničkih listova u skladu s Prilogom II. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 koja se odnosi na tvari ili smjese. Granične vrijednosti za tvari i smjese navode se u sigurnosno-tehničkim listovima u skladu s člankom 31. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

Mjerilo 11.– Plastični dijelovi

Ako se tijekom postupka proizvodnje koristi neka tvar plastifikatora, ta tvar mora biti sukladna zahtjevima o opasnim tvarima utvrđenim mjerilima 9. i 10.

Udio klora u plastičnim dijelovima proizvoda ili homogenim dijelovima kompleksnih proizvoda težine od 25 g ili više ne smije biti veći od 50 % masenog udjela.

Plastični dijelovi težine od 50 g ili više označavaju se u skladu sa zahtjevima europske norme EN ISO 11469 kako bi se osiguralo da se oni recikliraju, obnove ili odlažu na ispravan način na kraju životnog ciklusa.

Procjenjivanje i verifikacija:

Podnositelj dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s pripadajućom dokumentacijom poput izjava o sukladnosti koje su potpisali dobavljači tvari, a dostavlja i primjerke odgovarajućih sigurnosno-tehničkih listova. Podnositelj dostavlja informacije o plastifikatorima korištenim u proizvodu. Podnositelj dostavlja informacije o maksimalnom udjelu klora u plastičnim dijelovima. Tijelu nadležnom za dodjelu znaka za okoliš dostavljaju se i izjava o sukladnosti koju su potpisali dobavljači plastike i primjerci odgovarajućih sigurnosno-tehničkih listova. Podnositelj dostavlja informacije o namjerno dodanim tvarima koje se koriste kao inhibitori zapaljivosti.

Mjerilo 12.– Dizajn proizvoda radi održivosti

Proizvod se konstruira tako da tehničari lako mogu zamijeniti njegove komponente. U informacijskom listu priloženom uz proizvod jasno se naznačuju informacije o zamjenjivim elementima. K tome, podnositelj jamči da su originalni ili odgovarajući zamjenski dijelovi dostupni na tržištu najmanje deset godina od dana kupnje.

Jamstvenim uvjetima obuhvaća se popravak ili zamjena proizvoda u razdoblju od najmanje pet godina.

Podnositelj zahtjeva prihvaća preuzeti, bez troška za kupca, proizvod na kraju njegova životnog ciklusa i omogućiti ispravno recikliranje proizvoda ili uporabu materijala proizvoda, a neobnovljivi dijelovi proizvoda odlažu se na ekološki prihvatljiv način. U informacijama o proizvodu navode se pojedini važećeg programa preuzimanja.

Procjenjivanje i verifikacija:

Podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o sukladnosti s ovim mjerilom zajedno s pripadajućom dokumentacijom, uključujući primjerak ili primjerke informacijskog lista proizvoda i jamstvenih uvjeta.

Mjerilo 13. – Upute o ugradnji i informacije za korisnike

Uz proizvod se dostavljaju odgovarajuće upute o ugradnji i informacije za korisnike, a u kojima se navode sve tehničke pojedinosti potrebne za ispravnu ugradnju te se daju savjeti o ispravnoj i ekološki prihvatljivoj uporabi proizvoda i njegovu održavanju. Sljedeće se informacije navode u tiskanom obliku (na ambalaži ili dokumentaciji priloženoj uz proizvod) ili u elektroničkom obliku:

- (a) izjava kojom se obavješćuje da je proizvodu dodijeljen znak za okoliš EU-a zajedno sa sažetim, preciznim objašnjenjem u kojem se objašnjava značenje toga, kao dodatak općim informacijama dostavljenim uz logotip znaka za okoliš EU-a;
- (b) opće informacije o odgovarajućim dimenzijama grijača za zgrade različitih značajki/veličina;
- (c) informacije o potrošnji energije grijača;
- (d) ispravne upute o ugradnji, uključujući:
 - i. upute u kojima se navodi da grijač ugrađuju potpuno osposobljeni instalateri;
 - ii. sve posebne mjere opreza koje se poduzimaju pri sastavljanju ili ugrađivanju grijača;
 - iii. upute u kojima se navodi da se postavke kontrole grijača ('krivulja grijanja') ispravno prilagođavaju nakon ugradnje;
 - iv. ako je primjenljivo, pojedinosti o vrijednostima emisija dimnog plina koje onečišćuju zrak tijekom rada te kako prilagoditi grijač radi njihova postizanja. U uputama bi posebno trebalo navesti da se:
 - grijač podešava s pomoću mjernog instrumenta za mjerenje CO, O₂ ili CO₂, NO_x, temperature i čađe tako da se ne prekorače granične vrijednosti predviđene mjerilima 2., 4., 5., 6. i 7.,
 - otvori za mjerne instrumente rade na istom mjestu kao i kod laboratorijskih ispitivanja,
 - rezultati mjerenja bilježe u posebnom obliku ili dijagramu, a jedan primjerak zadržava krajnji korisnik;
 - v. kada se radi o tehnologiji niske temperature dimnog plina, upute u kojima se navodi da sustav mora biti opremljen tehnologijom zaštite od korozije;
 - vi. kada se radi o tehnologiji kondenzacijskih kotlova, upute u kojima se navodi da dimnjak mora biti zaštićen protiv kondenzata niske pH vrijednosti;
 - vii. informacije o tome kome se instalater može obratiti u pogledu smjernica o ugradnji;
- (e) upute za rukovanje za tehničko osoblje;
- (f) informacije za korisnike, uključujući:
 - i. upućivanja na nadležne instalatere i tehničko osoblje;
 - ii. preporuke o ispravnoj uporabi grijača i njegovu održavanju, uključujući ispravna goriva za uporabu i njihovo odgovarajuće skladištenje radi optimalnog izgaranja te o vođenju rasporeda redovitog održavanja;
 - iii. savjet o tome kako racionalna uporaba može smanjiti utjecaj grijača na okoliš, a posebno informacije o ispravnoj uporabi proizvoda radi smanjenja potrošnje energije;
 - iv. ako je primjenljivo, informacije o tome kako bi se rezultati mjerenja trebali tumačiti i kako ih se može poboljšati;
 - v. informacije o tome koji se zamjenski dijelovi mogu zamijeniti;
- (g) preporuke o odgovarajućem odlaganju na kraju životnog ciklusa proizvoda.

Procjenjivanje i verifikacija:

Podnositelj daje izjavu da je proizvod sukladan ovom mjerilu i nadležnom tijelu, u okviru zahtjeva, dostavlja primjerak ili primjerke informacija za korisnike i/ili poveznicu na internetsku stranicu proizvođača koja sadržava ove informacije.

Mjerilo 14. – Informacije na znaku za okoliš EU-a

Neobavezna oznaka s okvirom za tekst sadržava sljedeći tekst:

- Povećana energetska učinkovitost
- Smanjene emisije stakleničkih plinova
- Smanjene emisije u zrak

Smjernice za uporabu neobavezne oznake s okvirom za tekst mogu se pronaći u „Smjernicama za uporabu logotipa znaka za okoliš EU-a” na sljedećem *web*-mjestu:

<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/pdf/logo%20guidelines.pdf>

Procjenjivanje i verifikacija:

Podnositelj zahtjeva dostavlja primjerak proizvoda od tiskanog papira na kojem je prikazana oznaka, zajedno s izjavom o sukladnosti s ovim mjerilom.

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR